

Bruksela, dnia 15 grudnia 2011 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 109/2011

Sprawozdanie z inicjatyw i opinii Komisji Europejskiej w listopadzie 2011 r. – część pierwsza (wybrane)

1. RYNEK WEWNĘTRZNY I USŁUGI - Przywrócenie zaufania do sprawozdań finansowych: KE pragnie większego otwarcia, zwiększonej dynamiki i wyższej jakości na rynku usług audytorskich
2. RYNEK WEWNĘTRZNY - Komisja żąda lepszej jakości ratingów kredytowych
3. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Nowe perspektywy dla nawigacji satelitarnej Galileo
4. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Zmniejszenie obciążenia regulacyjnego dla małych przedsiębiorstw
5. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - 5,8 mld euro proponowane na finansowanie europejskiego programu obserwacji Ziemi
6. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - 2,5 miliarda euro na zwiększenie konkurencyjności oraz małe i średnie przedsiębiorstwa w latach 2014-2020
7. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Mentorki pomogą kobietom rozpoczynającym działalność gospodarczą
8. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Zwiększenie bezpieczeństwa produktów w dziewięciu sektorach przemysłu
9. PRZEMYSŁ I ROLNICTWO - Poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności
10. ENERGETYKA - Bezpieczeństwo jądrowe: testy wytrzymałościowe w toku
11. POLITYKA MORSKA I RYBOŁÓWSTWO - Nowa strategia na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego w obszarze Oceanu Atlantyckiego
12. POLITYKA MORSKA I RYBOŁÓWSTWO - Komisja proponuje całkowity zakaz odcinania płetw rekinom na morzu
13. OCHRONA ŚRODOWISKA - Alarmujące dane dotyczące zmniejszenia liczby ryb słodkowodnych, mięczaków i roślin
14. OCHRONA ŚRODOWISKA - Znaczące powiększanie się obszarów chronionych w Europie
15. TRANSPORT – LOTNICTWO: Sprawozdania okresowe wskazują na zagrożenia dla realizacji kluczowych celów europejskiego zarządzania ruchem lotniczym
16. OCHRONA LOTNICTWA - Komisja przyjmuje nowe przepisy dotyczące stosowania urządzeń do prześwietlania osób na europejskich lotniskach
17. SPRAWY PRACOWNICZE - W wyniku rocznego dostosowania wynagrodzeń siła nabywcza urzędników UE może zmaleć o 1,8%
18. KULTURA - Komisja pragnie ułatwić zwrot narodowych dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem
19. KULTURA - Program „Kreatywna Europa”: Komisja przedstawia plan stymulowania sektora kulturalnego i sektora kreatywnego

20. KULTURA - Program „Kreatywna Europa” – najczęściej zadawane pytania
21. EDUKACJA - „Erasmus dla wszystkich”: 5 milionów osób skorzysta ze środków UE
22. EDUKACJA - „Erasmus dla wszystkich” – najczęściej zadawane pytania
23. EDUKACJA - Słabe wyniki w matematyce i naukach ścisłych nadal problemem w Europie
24. OCHRONA ZDROWIA - Plan działania w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe: Komisja przedstawia 12 konkretnych działań na najbliższe pięć lat
25. ZMIANY KLIMATU – Poprawa unijnych przepisów dotyczących monitorowania emisji gazów cieplarnianych
26. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Nowe działania na rzecz wzrostu gospodarczego, dobrych rządów i stabilności
27. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Jesienna prognoza na lata 2011–13: zastój w gospodarce
28. OCHRONA KONSUMENTÓW - Unijne przepisy zapobiegą pożarom wywołanym niedopałkami i ocalą kilkaset osób rocznie
29. SWOBODNY PRZEPIY W LUDNOŚCI - Wyniki sprawozdania Komisji: pozytywny ogólny wpływ na gospodarkę unijną mobilności pracowników z Bułgarii i Rumunii
30. HANDEL - UE z zadowoleniem przyjmuje zakończenie negocjacji w sprawie przystąpienia Rosji do WTO
31. PODATKI I AUDYT - Kolejna pozytywna ocena audytorów dotycząca sprawozdań finansowych UE: stwierdzono poprawę w wielu obszarach płatności
32. SPORT - UE pokazuje czerwoną kartkę dla przemocy i nietolerancji w sporcie

1. RYNEK WEWNĘTRZNY I USŁUGI - Przywrócenie zaufania do sprawozdań finansowych: KE pragnie większego otwarcia, zwiększonej dynamiki i wyższej jakości na rynku usług audytorskich

Kryzys finansowy z 2008 r. uwypuklił znaczne niedociągnięcia w europejskim systemie badania sprawozdań finansowych. Bezpośrednio przed wybuchem kryzysu, w jego trakcie oraz w późniejszych okresach niektóre duże instytucje finansowe otrzymywały od biegłych rewidentów sprawozdania z badania bez zastrzeżeń, mimo poważnych słabości charakteryzujących ich kondycję finansową. Również w aktualnych sprawozdaniach z kontroli przeprowadzanych przez krajowe organy nadzoru krytykowano jakość badań.

Sytuacja ta powinna ulec zmianie dzięki przyjętym w dniu 30 listopada 2011 r. przez Komisję Europejską wnioskowi legislacyjnemu. Służą one doprecyzowaniu roli biegłych rewidentów oraz wprowadzeniu bardziej surowych przepisów regulujących ich działalność, w szczególności celem wzmocnienia ich niezależności oraz osiągnięcia większej konkurencji na wysoce obecnie skoncentrowanym rynku usług audytorskich. Komisja proponuje również stworzenie jednolitego rynku usług badań ustawowych, umożliwiającego biegłym rewidentom swobodne i bezproblemowe wykonywanie zawodu w całej Europie, po uzyskaniu zatwierdzenia w jednym tylko państwie członkowskim. Inne propozycje mają na celu wzmocnienie nadzoru nad biegłymi rewidentami w UE i bardziej skoordynowane podejście w tym zakresie. W sumie wszystkie te środki powinny polepszyć jakość badań ustawowych w UE i przywrócić zaufanie do zbadanych sprawozdań finansowych, w szczególności tych publikowanych przez banki, ubezpieczycieli oraz duże spółki giełdowe.

Komisarz ds. rynku wewnętrznego i usług, **Michel Barnier**, powiedział: „Kryzys podważył zaufanie inwestorów do systemu badania sprawozdań finansowych, w związku z czym uważam, że w branży tej konieczne są zmiany, dzięki którym możliwe będzie przywrócenie zaufania do sprawozdań finansowych przedsiębiorstw. Przedstawione projekty aktów prawnych umożliwiają zlikwidowanie słabości widocznych na unijnym rynku usług audytorskich, poprzez wyeliminowanie konfliktów interesów, zagwarantowanie niezależności i solidnego nadzoru oraz sprzyjanie większej konkurencji na tym nadmiernie – zwłaszcza w górnym segmencie – skoncentrowanym rynku”.

- **Kontekst:**

Prawo powierza biegłym rewidentom zadanie wyrażenia opinii na temat wiarygodności oraz rzetelności sprawozdań finansowych przedsiębiorstw. Kryzys finansowy uwypuklił słabości systemu badań ustawowych, w szczególności w przypadku banków i pozostałych instytucji finansowych. Powszechnie wyrażane są obawy dotyczące ewentualnych konfliktów interesów, jak również potencjalnego narastania ryzyka o charakterze systemowym w związku z faktem, iż rynek jest faktycznie zdominowany przez cztery firmy audytorskie (tzw. „wielką czwórkę”), tj. Deloitte, Ernst & Young, KPMG oraz PricewaterhouseCoopers.

- **Główne elementy projektu:**

Propozycje dotyczące badań ustawowych jednostek interesu publicznego, takich jak banki, zakłady ubezpieczeń i spółki notowane na giełdzie, mają na celu zwiększenie niezależności biegłych rewidentów oraz zdynamizowanie rynku usług badań ustawowych. Zasadnicze środki w tym względzie obejmują kwestie takie jak:

Obowiązkowa rotacja firm audytorskich: Firmy audytorskie będą zobowiązane do rotacji po upływie maksymalnego okresu świadczenia usługi badania ustawowego, wynoszącego 6 lat (z pewnymi wyjątkami). Obowiązywać ma także okres przerwy (wynoszący 4 lata), po upływie którego firma audytorska będzie mogła zostać ponownie zaangażowana przez tego samego klienta. Okres, po którym dochodzi do obowiązkowej rotacji, może zostać przedłużony do 9 lat, jeżeli przeprowadzane są badania połączone, tj. jeżeli jednostka zaangażuje do przeprowadzania badań więcej niż jedną firmę audytorską, co powinno się potencjalnie przyczynić do poprawy jakości dzięki zastosowaniu zasady „dwóch par oczu”. Badania połączone nie będą więc obowiązkowe, ale wybrane rozwiązanie powinno sprzyjać ich rozpowszechnieniu.

Obowiązek organizowania przetargu na usługi audytorskie: Powołując nowego biegłego rewidenta, jednostki interesu publicznego będą zobowiązane do przeprowadzenia otwartej i przejrzystej procedury przetargowej. Komitet ds. audytu w badanej jednostce powinien być ściśle zaangażowany w procedurę wyboru.

Usługi niezwiązane z badaniem sprawozdań finansowych: Firmy audytorskie obejmie zakaz świadczenia usług niezwiązanych z badaniem na rzecz klientów, których sprawozdania finansowe firmy te badają. Ponadto duże firmy audytorskie będą zobowiązane do rozdzielenia działalności związanej z badaniem sprawozdań finansowych od pozostałej działalności, tak aby uniknąć wszelkiego ryzyka konfliktu interesów.

Nadzór na poziomie europejskim nad branżą audytorską: W świetle globalnego kontekstu, w jakim przeprowadzane są badania ustawowe, istotne jest zapewnienie koordynacji i współpracy w zakresie nadzoru nad sieciami biegłych rewidentów i firm audytorskich

zarówno na poziomie unijnym, jak i międzynarodowym. W związku z tym Komisja proponuje, by koordynacja działań w zakresie nadzoru odbywała się w ramach Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (EUNGiPW).

Umożliwienie biegłym rewidentom wykonywania zawodu w całej Europie: Komisja proponuje stworzenie jednolitego rynku usług badań ustawowych poprzez wprowadzenie europejskiego „paszportu” dla podmiotów działających w tej branży. Zgodnie z propozycjami Komisji firmy audytorskie będą mogły świadczyć usługi w całej UE, przy czym przy przeprowadzaniu badań ustawowych wszystkie firmy oraz wszyscy biegli rewidenci będą musieli spełniać wymogi międzynarodowych standardów rewizji finansowej.

Ograniczenie biurokratycznych obciążeń spoczywających na mniejszych podmiotach: Wniosek dopuszcza proporcjonalne stosowanie standardów w odniesieniu do małych i średnich podmiotów świadczących usługi badania sprawozdań finansowych.

Projekty aktów legislacyjnych są dostępne pod następującym adresem internetowym:

http://ec.europa.eu/internal_market/auditing/reform/index_en.htm

2. RYNEK WEWNĘTRZNY - Komisja żąda lepszej jakości ratingów kredytowych

Agencje ratingowe, których oceny mają bezpośredni wpływ na działania inwestorów, kredytobiorców, emitentów i rządy, odgrywają na dzisiejszym rynku finansowym dużą rolę. Przykładowo, obniżona ocena przedsiębiorstwa może wpływać na kapitał, jaki bank musi utrzymywać, zaś obniżona ocena długu państwowego zwiększa koszt pożyczek zaciąganych przez dane państwo. Pomimo przyjęcia w latach 2009 i 2010 przepisów unijnych dotyczących agencji ratingowych niedawne wydarzenia, do których doszło w kontekście kryzysu związanego z zadłużeniem w strefie euro, pokazały, że obecne ramy prawne nie są wystarczające. Komisja przedstawiła wnioski mające na celu wzmocnienie tych ram oraz rozwiązanie wciąż nierozstrzygniętych problemów.

Komisarz ds. rynku wewnętrznego, **Michel Barnier**, powiedział: „Ratingi mają bezpośredni wpływ na rynki i szeroko pojętą gospodarkę, a przez to na dobrobyt obywateli Europy. Ratingi to nie tylko zwykłe opinie. Agencje ratingowe popełniały w przeszłości poważne błędy. Byłem także zdziwiony terminami publikacji niektórych ratingów państw – przykładowo ratingi ogłaszane w toku negocjacji w sprawie międzynarodowego programu pomocowego dla danego państwa. Nie możemy pozwolić, aby ratingi zwiększały rynkową destabilizację. Moim głównym celem jest ograniczenie nadmiernego polegania na ratingach i jednocześnie polepszenie jakości samego systemu ratingowego. Agencje ratingowe powinny podlegać bardziej rygorystycznym przepisom, być bardziej przejrzyste w kwestii wystawianych przez siebie ratingów oraz powinny również ponosić odpowiedzialność za swoje błędy. Chciałbym także widzieć więcej konkurencji w tym sektorze”.

• Cztery główne cele przedstawionego projektu dyrektywy oraz projektu rozporządzenia

1. Zapewnić, aby instytucje finansowe dokonujące inwestycji nie polegały ślepo na ratingach kredytowych.

Ratingi pełnią obecnie rolę niemal instytucjonalną. Musimy ograniczyć nasze uzależnienie od nich. Proponowane przez nas w lipcu 2011 r. dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych (CRD IV) ograniczają liczbę odniesień do zewnętrznych ratingów i wprowadzają wymóg, aby instytucje finansowe prowadziły swoje własne analizy *due diligence*. Obecnie w projekcie dodatkowej dyrektywy wprowadzamy podobne zmiany w odniesieniu do przepisów dotyczących zarządzających funduszami. Działania te dopełni w przyszłym roku zmiana przepisów dotyczących ubezpieczeń. Omawiany wniosek zawiera ponadto generalny obowiązek nałożony na inwestorów w odniesieniu do prowadzenia przez nich swoich własnych ocen.

Ponadto agencje ratingowe, jak i same podmioty podlegające ocenie będą ujawniać obszerniejsze i dokładniejsze dane stanowiące podstawę ratingów, tak aby profesjonalni inwestorzy w trakcie podejmowania decyzji dysponowali lepszymi informacjami. I tak na przykład agencje ratingowe będą musiały informować o swoich ratingach Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (EUNGiPW), co zapewni, że wszystkie dostępne na rynku ratingi instrumentów dłużnych będą publikowane w ramach europejskiego indeksu ratingowego (EURIX) swobodnie dostępnego dla inwestorów.

Jednocześnie agencje ratingowe będą musiały zasięgać opinii emitentów oraz inwestorów w sprawie zamiaru wprowadzenia ewentualnych zmian w stosowanych przez nie metodach ratingowych. O takich zmianach trzeba będzie poinformować Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych, który sprawdzi, czy przestrzegane są obowiązujące przepisy dotyczące formy oraz należytych procedur.

2. Bardziej przejrzyste oraz częstsze ratingi długu państwowego.

Państwa członkowskie będą częściej podlegać ratingom (co 6 miesięcy, a nie co 12). Zarówno inwestorzy, jak i państwa członkowskie będą informowane o leżących u podstaw każdego ratingu okolicznościach i założeniach. Aby zapobiec zakłóceniom na rynku, ratingi państw powinny być publikowane po zamknięciu systemów obrotu w UE i przynajmniej na godzinę przed ich otwarciem. Możliwość zawieszenia prowadzenia ratingów państw stanowi złożoną kwestię, która naszym zdaniem zasługuje na dalsze rozważenie.

3. Większa różnorodność agencji ratingowych oraz zaostrzone kryteria dotyczące ich niezależności, aby wyeliminować konflikt interesów.

Emitenci będą mieli obowiązek zmiany co trzy lata agencji dokonujących ich ratingu. Oprócz tego w przypadku złożonych strukturyzowanych instrumentów finansowych wymagane będą dwa ratingi przeprowadzone przez dwie niezależne agencje ratingowe, a duży udziałowiec jednej agencji ratingowej nie powinien posiadać równocześnie dużych udziałów w innej agencji ratingowej.

4. Zapewnić, aby instytucje ratingowe ponosiły większą odpowiedzialność za ratingi.

Agencja ratingowa powinna ponosić odpowiedzialność w przypadku gdy narusza, umyślnie lub z powodu rażącego niedbalstwa, przepisy rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych, wyrządzając w ten sposób szkodę inwestorowi, który zaufał jej ratingom. W takiej sytuacji inwestorzy winni wystąpić do sądów krajowych z roszczeniem cywilnoprawnym. Ciężar dowodu spoczywałby na agencji ratingowej.

- **Przebieg procedury**

Unijne rozporządzenie w sprawie agencji ratingowych¹ (obowiązujące od grudnia 2010 r.) stanowiło element odpowiedzi Europy na zobowiązania podjęte przez państwa G20 na szczycie, który miał miejsce w listopadzie 2008 r. w Waszyngtonie. Rozporządzenie zostało zmienione w maju 2011 r. w celu jego dostosowania do faktu powołania Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych².

Obecne rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych dotyczą głównie rejestracji i prowadzenia działalności przez agencje ratingowe oraz nadzoru nad nimi.

1. **rejestracja:** aby być zarejestrowanym, agencja ratingowa musi spełnić szereg obowiązków dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej (zob. pkt 2), które mają na celu zapewnienie niezależności oraz uczciwości procesu ratingowego, jak również polepszenie jakości wystawianych ratingów. Odpowiedzialność za rejestrację agencji ratingowych w UE została od lipca 2011 r. powierzona Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych; liczba obecnie zarejestrowanych agencji wynosi 28 (niektóre z nich należą do tej samej grupy).

2. **prowadzenie działalności:** obecne rozporządzenie wymaga, aby agencje ratingowe unikały konfliktów interesu (przykładowo analityk ratingowy zatrudniony przez agencję ratingową nie powinien dokonywać oceny podmiotu, w którym posiada udziały), aby zapewniały odpowiedni poziom jakości ratingów (przykładowo poprzez wymóg prowadzenia na bieżąco monitoringu ratingów kredytowych) i samych metod ratingowych (które m.in. muszą być rygorystyczne i systematyczne), a także wysoki poziom przejrzystości (przykładowo poprzez składanie corocznego sprawozdania w sprawie przejrzystości).

3. **nadzór:** od lipca 2011 r. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych wykonuje wyłączne uprawnienia nadzorcze w odniesieniu do agencji ratingowych zarejestrowanych w UE oraz posiada generalne uprawnienia w zakresie prowadzenia dochodzeń, w tym możliwość żądania dokumentów lub danych, wzywania i przesłuchiwania osób, przeprowadzania inspekcji na miejscu oraz nakładania sankcji administracyjnych, grzywnien lub okresowych kar pieniężnych. W ten sposób nadzór nad agencjami ratingowymi uległ centralizacji oraz uproszczeniu na poziomie europejskim. Scentralizowany nadzór zapewnia punkt kompleksowej obsługi dla wszystkich zarejestrowanych agencji ratingowych, znaczący wzrost efektywności, dzięki krótszemu i mniej skomplikowanemu procesowi rejestracji i nadzoru, oraz spójniejsze stosowanie przepisów dotyczących agencji ratingowych. Agencje ratingowe są obecnie jedyną instytucją finansową, która podlega bezpośrednio nadzorowi sprawowanemu przez europejski organ nadzoru.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie agencji ratingowych, Dz.U. L 302 z 17.11.2009. Rozporządzenie (WE) nr 1060/2009 określa się często jako rozporządzenie I w sprawie agencji ratingowych.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 513/2011 z dnia 11 maja 2011 r. dotyczące zmiany rozporządzenia (WE) nr 1060/2009 w sprawie agencji ratingowych. Rozporządzenie (UE) nr 513/2011 określa się często jako II rozporządzenie w sprawie agencji ratingowych:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:145:0030:0056:PL:PDF>

Przepisy UE znalazłyby zastosowanie do ocen podmiotów publicznych w UE, lecz również poza jej terytorium, pod warunkiem że ratingi długu państwowego będą wystawiane przez agencje ratingowe zarejestrowane w UE.

Omówione wnioski legislacyjne trafią do Parlamentu Europejskiego i Rady (państw członkowskich), gdzie odbędą się negocjacje prowadzące do ich ostatecznego przyjęcia.

- **Dodatkowe informacje:**

http://ec.europa.eu/internal_market/securities/agencies/index_en.htm

Wniosek - Dyrektywa PE i Rady zmieniająca dyrektywę 2009/65/WE w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) i dyrektywę 2011/61/UE w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi w odniesieniu do nadmiernego polegania na ratingach kredytowych:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0746:FIN:PL:PDF>

Wniosek – Rozporządzenie PE i Rady zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1060/2009 w sprawie agencji ratingowych:

http://ec.europa.eu/internal_market/securities/docs/agencies/COM_2011_747_pl.pdf

3. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Nowe perspektywy dla nawigacji satelitarnej Galileo

Komisja Europejska zaproponowała 30 listopada 2011 r. nowe ramy finansowania i zarządzania dla dwóch europejskich programów nawigacji satelitarnej Galileo i EGNOS (wzmocnienie sygnału GPS) na lata 2014-2020. Komisja proponuje przeznaczyć 7 mld euro na zagwarantowanie ukończenia europejskiej infrastruktury nawigacji satelitarnej i zapewnienie eksploatacji systemów do roku 2020, obejmującej wykorzystanie infrastruktury kosmicznej i naziemnej, niezbędne działania związane z zasilaniem i zastępowaniem, procedury certyfikacji, a zwłaszcza świadczenie usług. We wniosku przypomina się również, że Unia pozostaje właścicielem systemów. Zarządzanie eksploatacją programów należy zatem powierzyć Agencji Europejskiego GNSS, a zarządzanie ich wdrażaniem - Europejskiej Agencji Kosmicznej.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Antonio Tajani**, odpowiedzialny za przemysł i przedsiębiorstwa, powiedział: „W ramach programów Galileo i EGNOS wiele już osiągnięto. W oczekiwaniu na pomyślną przyszłość niezwykle ważne jest zachowanie stabilności finansowej tych programów przewodnich, umożliwiającej przemysłowi europejskiemu i obywatelom czerpanie z nich pełnych korzyści. Galileo i EGNOS mają znaczny wkład w konkurencyjność naszych przedsiębiorstw oraz innowacyjność kluczowych sektorów o dużym potencjale ekonomicznym. Zwiększenie naszego know-how w zakresie technologii nawigacji satelitarnej i oferowanych usług zapewni istotne wsparcie przemysłowi europejskiemu w obecnym trudnym okresie”.

Więcej informacji na temat Galileo:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/satnav/galileo/index_en.htm

- **Kontekst**

System nawigacyjny Galileo

System Galileo umożliwi użytkownikom dokładne określenie ich położenia w czasie i przestrzeni, podobnie jak GPS, ale z większą precyzją i niezawodnością. Galileo jest programem Unii Europejskiej obejmującym rozwój globalnego systemu nawigacji satelitarnej pod europejską kontrolą cywilną. Będzie on zgodny i, w przypadku niektórych usług, interoperacyjny z amerykańskim systemem GPS i rosyjskim systemem GLONASS, ale pozostanie od nich niezależny.

W 2014 r. **Galileo będzie oferował trzy usługi:** usługę otwartą (bezpłatną), [usługę publiczną o regulowanym dostępie](#) (zapewniającą funkcjonowanie w sytuacjach kryzysowych kluczowych usług, takich jak usługi policji i pogotowia ratunkowego) oraz usługę poszukiwawczo-ratowniczą (w sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak poszukiwanie zaginionych na morzu marynarzy). W dalszej kolejności uruchomiona zostanie m.in. usługa komercyjna oraz usługa bezpieczeństwa życia („Safety-of-Life”), które zapewnią większą dokładność poświadczonych danych i będą stosowane w sytuacji zagrożenia życia. Ostatnio w ramach programu Galileo dokonano wielkiego postępu wynosząc na orbitę, w dniu 21 października, pierwszych dwóch satelitów operacyjnych Galileo. Wyniesienie dwóch kolejnych satelitów operacyjnych Galileo przewidziane jest na 2012 r. Sukces ten toruje drogę do świadczenia pierwszych usług programu Galileo w 2014 r.

Umowy przyznane na wdrażanie programu Galileo: Faza wdrażania rozpoczęła się w 2008 r., a prace podzielono na sześć części, które otwarto dla rynków zamówień publicznych. Pierwsze cztery części, tzn. wsparcie inżynieryjne, budowa satelitów, usługi wyniesienia na orbitę i eksploatacji – przydzielono w 2010 r. na kwotę około 1250 mln euro. Dwie ostatnie części, które dotyczą infrastruktury naziemnej, przydzielono w czerwcu 2011 r.

Europejski system wspomaganie satelitarne EGNOS: Od dnia 1 października 2009 r. Europejczycy korzystają już dzięki systemowi EGNOS z lepszego odbioru sygnałów GPS w Europie. EGNOS obejmuje trzech satelitów i ponad 40 stacji naziemnych wspomagając amerykański system GPS w zakresie zastosowań o znaczeniu krytycznym z punktu widzenia bezpieczeństwa w lotnictwie i żegludze. Udostępnia on bez ograniczeń dane nawigacyjne w całej Europie dla wszystkich odbiorników GPS kompatybilnych z systemem EGNOS. Jego usługa bezpieczeństwa życia zwiększająca bezpieczeństwo lotnicze jest operacyjna od marca 2011 r.

Współpraca międzynarodowa: System UE jest zgodny z systemami Chin, Stanów Zjednoczonych, Rosji, Japonii i Indii, ale zgodność ta wymaga stałych dyskusji bilateralnych i w ramach ONZ. Norwegia uczestniczy w programie i współfinansuje go. Trwają również negocjacje ze Szwajcarią.

4. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Zmniejszenie obciążenia regulacyjnego dla małych przedsiębiorstw

Komisja przedstawiła w dniu 23 listopada 2011 r. nowe podejście, które ma umożliwić UE skuteczniejsze reagowanie na potrzeby małych przedsiębiorstw. Począwszy od tego dnia, Komisja Europejska podejmie działania na rzecz zwolnienia mikroprzedsiębiorstw, tam gdzie to możliwe, z obciążeń wynikających z przepisów UE lub wprowadzenia specjalnych systemów mających na celu zminimalizowanie spoczywających na nich obciążeń regulacyjnych. W

sprawozdaniu do Rady i Parlamentu Europejskiego Komisja przedstawia wykaz tego typu inicjatyw, które zostały już podjęte oraz takich, które zostaną zbadane w przyszłości. Ogłasza także wprowadzenie środków, które umożliwią większy udział mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w opracowywaniu nowych inicjatyw unijnych.

José Manuel Barroso, przewodniczący Komisji Europejskiej, powiedział: „W czasach obecnego kryzysu pragniemy skupić całą naszą energię na promowaniu najlepszych możliwych warunków wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy. Najmniejsze przedsiębiorstwa odgrywają kluczową rolę w ożywieniu gospodarczym, jednak równocześnie to właśnie one są najbardziej podatne na zagrożenia. Przestrzeganie przepisów może być dla nich dziesięć razy droższe niż dla dużych przedsiębiorstw. Dlatego też pragniemy im pomóc, zmniejszając do minimum obciążenia regulacyjne, tak by można było w pełni wykorzystać ich potencjał wzrostu dla dobra gospodarki europejskiej.”

Od stycznia 2012 r. Komisja:

1. zintensyfikuje poszukiwanie możliwości zwolnienia mikroprzedsiębiorstw z wymogów obowiązujących i nowych przepisów unijnych lub złagodzenia tych wymogów;
2. wzmocni procesy konsultacji z mikroprzedsiębiorstwami oraz małymi i średnimi przedsiębiorstwami na temat obowiązujących przepisów unijnych oraz przygotowania nowych regulacji UE;
3. będzie opracowywać roczne tablice wyników, by móc oszacować faktyczne korzyści dla przedsiębiorstw oraz zapewnić trwałe ukierunkowanie na ich potrzeby i interesy.

- **Kontekst**

Akt o jednolitym rynku oraz zaktualizowany program *Small Business Act* z jego zasadą „najpierw myśl na małą skalę” (*Think Small First*) jasno podkreślają zobowiązanie Komisji do wspierania rozwoju europejskich MŚP. Przedstawione inicjatywy zamykają szereg inicjatyw przewidzianych w programie inteligentnych regulacji, którego celem jest poprawa prawodawstwa dotyczącego europejskich przedsiębiorstw. W ramach realizacji programu na rzecz stopniowego upraszczania otoczenia prawnego przyjęto już około 200 aktów prawnych, które przynoszą przedsiębiorstwom istotne korzyści.

W ramach planu działania na rzecz zmniejszania obciążeń administracyjnych Komisja przedłożyła wnioski w sprawie zmniejszenia tych obciążeń, które pozwolą przedsiębiorstwom zaoszczędzić 39 mld euro.

- **Dodatkowe informacje:**

Sprawozdanie Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego - Zmniejszanie obciążeń regulacyjnych dla MŚP Dostosowanie przepisów UE do potrzeb mikroprzedsiębiorstw
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0803:FIN:PL:PDF>

Lepsze stanowienie prawa:

http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/index_pl.htm

Small Business Act:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/index_en.htm

5. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - 5,8 mld euro proponowane na finansowanie europejskiego programu obserwacji Ziemi

Komisja Europejska zaproponowała 30 listopada 2011 r., by w latach 2014-2020 finansować program GMES (Globalny monitoring środowiska i bezpieczeństwa) do celów obserwacji Ziemi poza ramami finansowymi UE; według szacunków na program ten należy przeznaczyć kwotę 5,8 mld euro.

Komisja proponuje utworzenie specjalnego funduszu GMES, podobnego do modelu wybranego dla Europejskiego Funduszu Rozwoju, utworzonego z wkładów finansowych wszystkich 27 państw członkowskich UE obliczonych na podstawie ich dochodu narodowego brutto (DNB). Będzie to wymagało porozumienia międzyrządowego między państwami członkowskimi UE zebranymi w Radzie. Program będzie koordynowany przez Komisję, a zarządzaniem finansowym mogłaby zająć się Agencja Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej (GSA).

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Antonio Tajani**, odpowiedzialny za przemysł i przedsiębiorstwa, powiedział: „Aby sprostać coraz większym wyzwaniom na poziomie światowym, Europa potrzebuje własnego, dobrze skoordynowanego i wiarygodnego systemu obserwacji Ziemi. Program GMES znacznie pobudzi rozwój europejskich badań naukowych związanych z przestrzenią kosmiczną, a w ostatecznym rozrachunku również wesprze ożywienie gospodarcze i pomoże rozwiązać najważniejsze problemy, z jakimi borykają się obecnie europejscy obywatele”.

Więcej informacji na temat Globalnego monitoringu środowiska i bezpieczeństwa (GMES):
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/space/gmes/index_en.htm

- **Kontekst**

GMES – europejskie narzędzie przyczyniające się do bezpieczeństwa, pomagające w walce ze zmianą klimatu i pobudzające konkurencyjność

GMES, dysponujący satelitami Sentinel, dostarcza informacji pozwalających lepiej **zrozumieć, w jaki sposób nasza planeta może się zmieniać**; do jego zadań należy też monitorowanie stanu środowiska na lądzie, na morzu i w atmosferze. Przeciwdziałanie zmianie klimatu, reagowanie na sytuacje kryzysowe, zapewnianie lepszej kontroli granic, poprawa bezpieczeństwa czy alarmowanie obywateli w przypadku pogorszenia się jakości powietrza to działania, które wymagają precyzyjnych i aktualnych informacji o Ziemi. GMES dostarcza niezbędnych danych, w tym map używanych do działań w sytuacjach kryzysowych i danych dotyczących monitorowania parametrów zmiany klimatu, temperatury mórz i oceanów lub składu chemicznego atmosfery. GMES jest także istotny dla poprawy bezpieczeństwa obywateli, np. w zakresie nadzoru granicznego oraz walki z piractwem i przestępczością zorganizowaną.

Jak wynika z analizy kosztów i korzyści, inwestycja w GMES ma **zwrócić się co najmniej dwukrotnie** do roku 2020 i czterokrotnie do roku 2030. Stanowi ona ogromny potencjał dla wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy oraz rozwoju innowacyjnych usług i zastosowań komercyjnych w sektorze usług pochodnych.

W wymiarze europejskim GMES pomaga uzyskać korzyści skali, ułatwia wspólne inwestycje w duże projekty infrastrukturalne, sprzyja koordynacji działań i wzmacnia sieci obserwacyjne,

umożliwia harmonizację i interkalibrację danych oraz stanowi impuls niezbędny do powstawania światowej klasy centrów doskonałości w Europie.

Harmonizacja i normalizacja informacji geoprzestrzennych na poziomie UE jest głównym wyzwaniem dla wprowadzenia w życie polityki Unii w wielu dziedzinach. Wiele problemów związanych ze środowiskiem – takich jak przeciwdziałanie zmianie klimatu i strategii adaptacyjne – wymaga myślenia w skali globalnej i lokalnych działań. Dysponując GMES, UE zapewnia sobie niezależny dostęp do wiarygodnych, identyfikowalnych i trwałych informacji dotyczących środowiska i bezpieczeństwa, a także, poprzez międzynarodową inicjatywę GEOSS (Globalna Sieć Systemów Obserwacji Ziemi), przyczynia się do budowy światowych baz danych obserwacyjnych i informacji oraz zwiększa swoje wpływy w ramach międzynarodowych negocjacji i traktatów, takich jak trzy konwencje z Rio de Janeiro, traktat zastępujący protokół z Kioto oraz inne umowy dwustronne lub wielostronne. GMES jest uznawany za europejski wkład w budowę Globalnej Sieci Systemów Obserwacji Ziemi, tworzonej w ramach Grupy ds. Obserwacji Ziemi (GEO).

Komisja zaznaczyła, że ze względu na **ograniczenia budżetu UE** zaproponowano, by w latach 2014-2020 GMES finansowany był poza wieloletnimi ramami finansowymi. Niemniej jednak Komisja jest nadal zdecydowana dbać o powodzenie programu; w tym kontekście ww. komunikatem rozpocznie debatę z udziałem Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie przyszłości GMES.

6. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - 2,5 miliarda euro na zwiększenie konkurencyjności oraz małe i średnie przedsiębiorstwa w latach 2014-2020

Promowanie dostępu do finansowania oraz wspieranie przedsiębiorczości, w tym tworzenia nowych przedsiębiorstw - to zasadnicze punkty nowego programu wsparcia finansowego przedstawionego w dniu 30 listopada 2011 r. przez Komisję Europejską w Brukseli. Dysponujący środkami w wysokości 2,5 mld euro na lata 2014-2020 *Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (program COSME)* stanowi instrument finansowania, który w dużym zakresie kontynuuje działania objęte obecnym Programem ramowym na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP). Nowy program skierowany jest zwłaszcza do: 1) przedsiębiorstw, w szczególności małych i średnich (MŚP), które skorzystają z łatwiejszego dostępu do finansowania swojej działalności gospodarczej, 2) obywateli, którzy chcą pracować na własny rachunek i mają problemy związane z założeniem lub prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, 3) władz państw członkowskich, które uzyskają lepsze wsparcie dla działań zmierzających do opracowania i realizacji skutecznych reform polityki.

Odpowiedzialny za przemysł i przedsiębiorczość wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej, **Antonio Tajani**, powiedział: „Ułatwienie małym i średnim przedsiębiorstwom dostępu do finansowania, rynków i działań w zakresie przedsiębiorczości stanowi klucz do wyjścia z kryzysu. Program ten pomoże uwolnić potencjał wzrostu przedsiębiorstw, koncentrując się na pobudzeniu dzisiejszego przemysłu. Wzmocnimy konkurencyjność przedsiębiorstw i stworzymy nowe miejsca pracy, co ostatecznie doprowadzi do wzmocnienia potencjału wzrostu unijnej gospodarki.”

Poniżej odnośniki do obecnego programu CIP oraz informacji nt. dostępu do finansowania w ramach obecnego programu CIP:

http://ec.europa.eu/cip/index_pl.htm

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/finance/cip-financial-instruments/index_en.htm

- **Kontekst**

Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw skoncentruje się na instrumentach finansowych oraz wspieraniu internacjonalizacji przedsiębiorstw. Zostanie on uproszczony, dzięki czemu małym przedsiębiorstwom będzie łatwiej z niego skorzystać. Cele ogólne programu to:

- **Poprawa dostępności finansowania** dla MŚP w formie instrumentów kapitałowych i dłużnych: Po pierwsze, **instrument kapitałowy** przeznaczony na inwestycje znajdujące się na etapie wzrostu zapewni MŚP zwrotne finansowanie kapitału na warunkach komercyjnych, głównie w formie kapitału wysokiego ryzyka i przy udziale pośredników finansowych. Po drugie, **instrument dłużny** zapewni MŚP bezpośrednie lub inne rozwiązania dotyczące podziału ryzyka uzgodnione z pośrednikami finansowymi w celu pokrycia kredytów.
- **Poprawa dostępu** do rynków wewnątrz Unii i poza nią: Za pośrednictwem **Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości** (Enterprise Europe Network) świadczone będą usługi wsparcia przedsiębiorstw ukierunkowane na wzrost, w celu ułatwienia przedsiębiorstwom ekspansji na jednolitym rynku. Program ten zapewni też wsparcie dla MŚP poza granicami UE. Przewidziano również wsparcie **międzynarodowej współpracy przemysłowej**, zwłaszcza w zakresie ograniczenia różnic w otoczeniu regulacyjnym i biznesowym między UE a jej głównymi partnerami handlowymi.
- **Promowanie przedsiębiorczości**: Działania obejmą rozwój umiejętności i postaw sprzyjających przedsiębiorczości, zwłaszcza wśród nowych przedsiębiorców, ludzi młodych i kobiet.

Przewiduje się, że **rocznie** program **pomoże 39 tys. firm** stworzyć lub zachować 29,5 tys. miejsc pracy oraz wprowadzić na rynek 900 nowych produktów, usług lub procesów. Przedsiębiorcy, szczególnie zamierzający rozpocząć działalność transgraniczną, zyskają łatwiejszy dostęp do kredytów. Na dodatkowe kredyty i inwestycje europejskich przedsiębiorstw przeznaczono 3,5 mld euro. Pula środków finansowych na wdrożenie programu wynosi 2,5 mld euro, z czego 1,4 mld euro zostanie przeznaczony na instrumenty finansowe. Pozostała część środków zostanie wykorzystana na finansowanie Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości, międzynarodowej współpracy przemysłowej oraz na kształcenie w zakresie przedsiębiorczości.

- **Dodatkowe informacje:**

Pakiet dotyczący badań, innowacyjności i konkurencyjności – Wniosek ws. rozporządzenia Parlamentu i Rady ustanawiające Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (2014–2020):

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0834:FIN:PL:PDF>

7. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Mentorki pomogą kobietom rozpoczynającym działalność gospodarczą

Komisja Europejska zainaugurowała w dniu 15 listopada 2011 r. działalność nowej europejskiej sieci mentorów, mającej za zadanie wspierać przedsiębiorczość kobiet poprzez wymianę wiedzy i doświadczeń. W Europie kobiety stanowią tylko 34,4% osób pracujących na własny rachunek. Aby było ich więcej, kobiety, które odniosły sukces w biznesie, będą udzielać wsparcia paniom, które założyły nową firmę w ciągu ostatnich 2 do 4 lat. Mentorzy będą udzielać adeptkom biznesu konkretnych porad dotyczących prowadzenia i rozwoju przedsiębiorstwa w tej początkowej, decydującej fazie, a także będą pomagać im w nabywaniu niezbędnych „miękkich” umiejętności i szkolić je. Sieć obejmie 17 państw w Europie i uczestniczyć w niej będzie 170 mentorów.

Przedsiębiorczość jest dobrym rozwiązaniem dla kobiet, dając im elastyczność w godzeniu życia prywatnego i zawodowego, w szczególności w zakresie czasu i miejsca pracy. Co więcej, ze względu na kryzys gospodarczy wiele kobiet, które straciły pracę, mogły wykorzystać swoje umiejętności i wiedzę, założyć własną firmę i stworzyć dla siebie miejsce pracy.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Antonio Tajani**, odpowiedzialny za przemysł i przedsiębiorstwa, powiedział: „Bez wątpienia kreatywność i potencjał biznesowy kobiet to najbardziej niewykorzystane źródło wzrostu gospodarczego i nowych miejsc pracy w Europie. Ten potencjał nadal trzeba stymulować. W czasach kryzysu nie możemy sobie pozwolić na stratę takich możliwości. Większa liczba kobiet przedsiębiorców będzie oznaczać lepszą pozycję gospodarczą kobiet i szybszy wzrost gospodarczy.”

Więcej informacji:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/women/index_en.htm

- **Podstawowe informacje**

Wybór mentorów

Mentorzy zostaną wyłonieni spośród przedsiębiorców, którzy **przez co najmniej pięć lat** posiadali małe lub średnie przedsiębiorstwo i z powodzeniem nim zarządzali, a także świadomi są specyficznych wyzwań, z jakimi stykają się kobiety przedsiębiorcy. Kandydaci na mentorów muszą być także gotowi i chętni do dzielenia się z podopiecznymi swoim doświadczeniem i wiedzą na zasadzie wolontariatu (tzn. bez wynagrodzenia), móc spotykać się z nimi regularnie przez co najmniej jeden rok oraz chcieć objąć opieką przynajmniej **dwie osoby**.

Mentorzy powinni widywać się regularnie ze swoimi podopiecznymi i omawiać z nimi zarówno sprawy bieżące, jak i kwestie strategiczne dotyczące zarządzania ich firmami, a także pomagać im w zdobyciu niezbędnej wiedzy, umiejętności i pewności siebie oraz w wykształceniu odpowiednich postaw. Aby zapobiec konfliktom interesów, mentorzy nie mogą mieć żadnych związków ekonomicznych z firmami swoich podopiecznych.

Potencjał kobiet przedsiębiorców w tworzeniu wzrostu gospodarczego i nowych miejsc pracy:

- W USA Women Presidents' Organisation (WPO, Organizacja Kobiet Prezesów) opublikowała najnowsze dane na temat 50 najszybciej rozwijających się firm w Ameryce Północnej należących do kobiet lub przez nie zarządzanych. **Te 50 przedsiębiorstw wygenerowało w 2010 r. łączny przychód w wysokości 4,1 mld dolarów (średnio 82,7**

mln dol.) i zatrudniało w sumie 24 650 osób (według prognoz średnia zatrudnienia w jednym przedsiębiorstwie w 2011 r. to 557 osób).

- **Rząd Wielkiej Brytanii** w swoim sprawozdaniu dotyczącym WES (Europejskiej Sieci na rzecz Promowania Przedsiębiorczości Kobiet) za 2008 r. stwierdził, że kobiety są największą spośród grup niedostatecznie reprezentowanych w biznesie. Tylko 15% wśród 4,7 mln brytyjskich przedsiębiorstw zarządzane jest w większości przez kobiety. Gdyby kobiety zakładały firmy równie często, jak mężczyźni, **co roku w Wielkiej Brytanii powstawałoby 150 000 dodatkowych przedsiębiorstw**. W Wielkiej Brytanii byłoby **o 900 tys.** więcej firm, gdyby **przedsiębiorczość kobiet osiągnęła taki poziom, jak w USA**.
- W **Szwecji** w 2008 r. kobiety prowadziły ponad 131 tys. przedsiębiorstw, osiągających łączne obroty o wartości ponad **35 mld euro, zatrudniających ok. 358 tys. osób** i wypłacających pracownikom wynagrodzenia na łączną kwotę ponad 6 mld euro.

Kobiety prowadzą biznes w inny sposób niż mężczyźni, potrzebne jest zatem dostosowanie wsparcia do ich specyfiki:

- Po pierwsze, zastanawiając się nad założeniem firmy, kobiety przywiązują **większą wagę do okoliczności rodzinnych** (61% kobiet i tylko 49% mężczyzn). Bardzo starannie rozpatrują prawdopodobieństwo powodzenia firmy i szczegółowo rozważają potencjalne przyczyny porażki, zanim użyją rodzinnego domu jako zabezpieczenia lub zainwestują rodzinne oszczędności w uruchomienie firmy.
- Po drugie, w większości przypadków, gdy kobiety decydują się na założenie nowej firmy, **nie rezygnują z dotychczasowej pracy** i przez pewien czas równolegle wykonują obydwie zajęcia. W tym względzie można powiedzieć, że kobiety są bardziej ostrożne niż mężczyźni i bardziej świadome ryzyka niepowodzenia.
- Po trzecie, kobiety przejmują działające przedsiębiorstwa (w przypadku jego odziedziczenia, separacji lub rozwodu z partnerem biznesowym itp.) po **dłuższym okresie próbnym** niż mężczyźni, gdy dobrze już znają działalność firmy.
- Czwarta odrębność dotyczy finansowania: **firmy zakładane przez kobiety wykorzystują mniejszy kapitał na rozruch** niż firmy założone przez mężczyzn oraz mają **mniejszy kapitał własny**.
- Wreszcie, firmy kobiet rozwijają się w **wolniejszym, lecz bardziej równomiernym tempie**, niż firmy mężczyzn. Dzięki temu często kobiety ponoszą mniejsze ryzyko niepowodzenia.

Europejska Sieć Mentorów dla Kobiet Przedsiębiorców jest jednym z działań zaproponowanych w ramach tegorocznego przeglądu programu „Small Business Act” dla Europy. Sieć obejmie 17 państw (Albania, Belgia, Cypr, była jugosłowiańska republika Macedonii, Grecja, Węgry, Irlandia, Włochy, Czarnogóra, Niderlandy, Rumunia, Serbia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Turcja i Zjednoczone Królestwo).

8. PRZEMYSŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Zwiększenie bezpieczeństwa produktów w dziewięciu sektorach przemysłu

Dziewięć dyrektyw UE, które obejmują wiele produktów, zwiększy ich bezpieczeństwo. Sektory, o których mowa, dotyczą produktów elektrycznych i elektronicznych, dźwigów, przyrządów pomiarowych, materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, wyrobów pirotechnicznych oraz urządzeń przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem.

Funkcjonariusze nadzoru rynku i funkcjonariusze celni otrzymali tym samym skuteczniejsze narzędzia kontroli bezpieczeństwa produktów. Ponadto, gwarantując na przykład odpowiednie stosowanie oznakowania CE przez producentów, państwa członkowskie mogą podnieść poziom nadzoru organów monitorujących, które kontrolują zgodność produktów z prawem UE.

W celu uniknięcia rozbieżności w prawie UE stanowiących utrudnienia dla przedsiębiorstw niektóre przepisy omawianych dziewięciu dyrektyw dostosowano do wzorów przepisów opracowanych na poziomie UE. Jednolite warunki handlowe będą w przyszłości korzystne dla producentów, importerów oraz dystrybutorów. Proces ten jednocześnie podniesie poziom bezpieczeństwa produktów sprzedawanych na terenie UE dzięki wzmocnieniu procedur zapewniania zgodności oraz uszczelni rynek wobec przywozu produktów niespełniających wymogów UE.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za przemysł i przedsiębiorczość, **Antonio Tajani**, powiedział: „Bezpieczeństwo produktów to nasz absolutny priorytet. Także producenci i dystrybutorzy będą czerpać korzyści z większego zaufania konsumenta. Co więcej, prawodawstwo UE w zakresie produktów przybiera teraz coraz bardziej ujednoliconą formę, czego wynikiem jest zmniejszenie obciążenia administracyjnego oraz kosztów. Niemniej jednak samo wzmocnienie zasad nie wystarczy. Także państwa członkowskie muszą wzmocnić nadzór rynku, co zniechęci nieuczciwe podmioty.”

- **Więcej informacji:**

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulatory-policies-common-rules-for-products/new-legislative-framework/index_en.htm

- **Podstawowe informacje**

Zmiany w zakresie dostosowania wprowadzone w dziewięciu omawianych dyrektywach odnoszą się do definicji (np. „producent”, „udostępnianie na rynku”, „oznakowanie CE”), obowiązków podmiotów gospodarczych, wymogów dotyczących identyfikowalności produktów, organów przeprowadzających oceny zgodności, procedur oceny zgodności, oznakowania CE i tym podobnych.

Obowiązki producentów, importerów i dystrybutorów

Wszystkie produkty podlegające omawianym dziewięciu sektorom i wprowadzone do obrotu na terenie UE muszą być opatrzone **oznakowaniem zgodności CE**, które jest równoznaczne z oświadczeniem producenta, że dany produkt spełnia wszystkie podstawowe wymogi odpowiedniej dyrektywy lub dyrektyw. Produkty opatrzone oznakowaniem CE dopuszczone są do swobodnego obrotu na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

Zanim producent uzyska oznakowanie CE, musi on dokonać **oceny bezpieczeństwa i zgodności**. Producent musi opracować dokładniejszą informację o produktach oraz umożliwić ich identyfikowalność.

Na importerach ciąży obowiązek sprawdzenia, czy producenci we właściwy sposób dokonali oceny zgodności produktów z wymogami i, w razie konieczności, przeprowadzenia kontroli wyrywkowych.

Dziewięć sektorów objętych dostosowaniem przepisów

Komisja proponuje dostosowanie poniższych dyrektyw, które gwarantują swobodny przepływ towarów w objętych nimi sektorach:

- **dyrektywa o niskim napięciu**: dyrektywa 2006/95/WE;
- **dyrektywa w sprawie kompatybilności elektromagnetycznej (EMC)**: dyrektywa 2004/108/WE;
- **dyrektywa w sprawie prostych zbiorników ciśnieniowych**: dyrektywa Rady 2009/105/WE;
- **dyrektywa w sprawie przyrządów pomiarowych**: dyrektywa 2004/22/WE;
- **dyrektywa w sprawie wag nieautomatycznych**: dyrektywa 2009/23/WE;
- **dyrektywa w sprawie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego**: dyrektywa Rady 93/15/WE;
- **artykuły pirotechniczne**: dyrektywa 2007/23/WE;
- **dyrektywa ATEX**: Dyrektywa 94/9/WE w sprawie urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem;
- **dyrektywa w sprawie dźwigów**: dyrektywa 95/16/WE.

Nowe ramy prawne dotyczące wprowadzania do obrotu produktów weszły w życie dnia 1 stycznia 2010 r. Zostały one stworzone z myślą o usprawnieniu działania rynku wewnętrznego towarów, a ich głównym celem jest **zagwarantowanie bezpieczeństwa obywateli** oraz zmniejszenie liczby produktów na rynku, które nie spełniają wymogów prawodawstwa UE. Kolejnym celem jest poprawa jakości pracy wykonywanej przez organy zajmujące się testowaniem i certyfikowaniem produktów. Ponadto nowe ramy prawne powinny zwiększyć spójność całości ram regulacyjnych dla produktów oraz ułatwić ich stosowanie.

9. PRZEMYSŁ I ROLNICTWO - Poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności

Praktyki umowne między przedsiębiorstwami, konkurencyjność w przemyśle rolno-spożywczym oraz monitorowanie cen żywności będą głównymi zagadnieniami prac Forum Wysokiego Szczebla do spraw Poprawy Funkcjonowania Łańcucha Dostaw Żywności w 2012 r. W dniu 29 listopada 2011 r., rok od początkowego spotkania, uczestnicy Forum przyjęli sprawozdanie śródkresowe.

W szczególności Forum przyjęło z zadowoleniem zasady dobrej praktyki uzgodnione przez jedenaście organizacji tego sektora. Zasady te stanowią dla łańcucha dostaw żywności istotny krok naprzód w zwalczaniu nieuczciwych praktyk w stosunkach między przedsiębiorstwami. Obecnie należy stworzyć narzędzia do skutecznego wdrażania i egzekwowania tych zasad, aby doprowadzić do rzeczywistej poprawy na rynku. W ramach dążenia do lepszych uregulowań prawnych Komisja poprosiła przedstawicieli łańcucha dostaw żywności do przedstawienia na Forum realnych opcji wdrażania do czerwca 2012 r.

Uczestnicy Forum podkreślili także inne pozytywne zmiany, takie jak prace dotyczące społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw oraz programu na rzecz zrównoważonego rozwoju w kontekście konkurencyjności.

We wspólnym oświadczeniu wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej i komisarz ds. przemysłu i przedsiębiorczości, **Antonio Tajani**, oraz komisarze **Michel Barnier**, **John Dalli** i **Dacian Cioloș**, powiedzieli: „Robimy znaczące, stałe postępy. Teraz musimy zwiększyć tempo prac, aby osiągnąć założone cele. Praca tego Forum nabiera coraz większego znaczenia w obecnej sytuacji gospodarczej: potrzebujemy sprawnego i konkurencyjnego łańcucha

żywnościowego, z korzyścią dla naszych producentów, wytwórców, sprzedawców detalicznych i konsumentów.”

- **Dodatkowe informacje:**

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/food/competitiveness/forum_food/index_en.htm

- **Kontekst**

Celem Forum Wysokiego Szczebla jest wspieranie Komisji w procesie opracowywania polityki dotyczącej sektora rolno-spożywczego oraz zapewnienie odpowiedzialnej konkurencyjności całego łańcucha dostaw żywności.

Komisja Europejska ustanowiła Forum w 2010 r.³, by kontynuować i rozszerzać prace dawnej Grupy Wysokiego Szczebla ds. Konkurencyjności Europejskiego Przemysłu Rolno-Spożywczego. Celem Forum jest pomoc Komisji we wspieraniu zrównoważonej konkurencyjności i wzrostu gospodarczego w europejskim rolno-spożywczym łańcuchu dostaw. Forum doradza również Komisji w zakresie wdrażania komunikatu „Poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie” (COM (2009) 591).

Forum składa się z 45 członków reprezentujących państwa członkowskie, europejskie przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją, przetwarzaniem lub dystrybucją żywności, stowarzyszenia zawodowe oraz organizacje pozarządowe reprezentujące interesy obywateli.

Na czele Forum stoi wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Antonio Tajani wraz z komisarzami Michele Barnierem (rynek wewnętrzny i usługi), Dacianem Cioloșem (rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich) i Johnem Dalli (zdrowie i polityka konsumencka).

10. ENERGETYKA - Bezpieczeństwo jądrowe: testy wytrzymałościowe w toku

Jak informuje Komisja w swoim pierwszym komunikacie w sprawie testów wytrzymałościowych, trwają europejskie testy wytrzymałościowe elektrowni jądrowych, mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony obiektów jądrowych w UE. Po awarii jądrowej w Fukushima nastąpiła szybka reakcja UE, w ramach której postanowiono przeprowadzić dobrowolne testy wszystkich 143 elektrowni jądrowych w oparciu o zestaw wspólnych kryteriów. W komunikacie opublikowanym w dniu 24 listopada 2011 r. Komisja omawia pierwsze wyniki testów wytrzymałościowych i wskazuje na pewne obszary polityki, w których za pomocą wspólnych standardów można wzmocnić nowe unijne ramy bezpieczeństwa jądrowego. Wyniki testów wytrzymałościowych zostaną przedstawione w przyszłym roku, po ich zakończeniu.

Europejski komisarz ds. energii, **Günther Oettinger**, powiedział: „Testy wytrzymałościowe są istotnym etapem naszych starań dotyczących zwiększania bezpieczeństwa i ochrony elektrowni jądrowych w Europie. Możemy zaakceptować wyłącznie najwyższe możliwe normy techniczne. Chociaż każde państwo członkowskie może samodzielnie podjąć decyzję, czy chce produkować energię jądrową, musimy mieć pewność, że obywatele nie są narażeni na ryzyko, a najwyższe normy bezpieczeństwa są nie tylko ustanawiane, ale również przestrzegane w całej UE i poza jej granicami.”

³ Decyzja Komisji 2010/C 210/03. (Dz.U. nr C210 z 3.8.2010, s. 4).

W testach wytrzymałościowych uczestniczy każde z 14 państw członkowskich, w których działają elektrownie jądrowe (Belgia, Bułgaria, Republika Czeska, Finlandia, Francja, Hiszpania, Niderlandy, Niemcy, Republika Słowacka, Rumunia, Słowenia, Szwecja, Węgry i Zjednoczone Królestwo) oraz Litwa, która przeprowadza obecnie końcową fazę likwidacji elektrowni jądrowej. Państwa sąsiadujące z UE, jak np. Szwajcaria i Ukraina, uczestniczą aktywnie w testach, natomiast inne państwa ościenne potwierdziły zamiar wzięcia w nich udziału.

Testy przebiegają zgodnie z ustalonym harmonogramem, a odnośne terminy są przestrzegane. Operatorzy obiektów jądrowych zostali zobowiązani do przesłania pierwszego sprawozdania dla krajowych organów regulacyjnych do dnia 15 sierpnia, a do dnia 15 września krajowe organy regulacyjne przekazały Komisji Europejskiej tymczasowe sprawozdania krajowe.

Testy wytrzymałościowe prowadzone są po raz pierwszy w UE i przeprowadzane na zasadzie dobrowolności. Przeprowadzane obecnie kompleksowe i przejrzyste oceny przyczynią się do dalszej poprawy bezpieczeństwa jądrowego w UE. Bezpieczeństwo jądrowe dotyczy nas wszystkich. Dlatego też ze względu na ochronę obywateli UE, zasadnicze znaczenie ma ustanowienie procesu dążenia do osiągnięcia najwyższych możliwych wspólnych standardów bezpieczeństwa jądrowego oraz ochrony obiektów jądrowych.

Zagrożenia dla bezpieczeństwa, jak również zapobieganie czynom umyślnym i odpowiednia reakcja na nie, poddawane są ocenie w ramach równoległego procesu realizowanego pod auspicjami Rady UE. W sprawozdaniu z postępu prac nowo utworzonej w Radzie grupy ad hoc ds. ochrony obiektów jądrowych, załączonym do sprawozdania okresowego Komisji, podkreśla się, że w dążeniu do bezpieczeństwa jądrowego państwa członkowskie gotowe są na dalsze działania polegające na wzmocnieniu odpowiednich systemów międzynarodowych oraz ich pełnym wykorzystaniu.

W chwili obecnej Komisja Europejska wyciąga pierwsze wnioski z przeprowadzonych testów, chociaż ostateczne wyniki testów wytrzymałościowych będą znane dopiero w przyszłym roku, po ich zakończeniu. W komunikacie określa się szereg dziedzin polityki, w których dalsze działania zostały uznane za niezbędne. Działania te obejmują lepszą koordynację między państwami członkowskimi lub opracowanie nowych przepisów UE w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego oraz ochrony obiektów jądrowych:

- Nowe przepisy prawne UE mogłyby określić wspólne kryteria lokalizacji, projektowania, budowy i eksploatacji elektrowni jądrowych. Przepisy prawne powinny także zwiększyć niezależność krajowych organów regulacyjnych, które udzielają zezwolenia i przeprowadzają kontrole na miejscu.
- Państwa członkowskie powinny przygotować transgraniczne plany zarządzania ryzykiem jądrowym w celu lepszego przygotowania się na zagrożenia jądrowe oraz koordynacji działań podejmowanych w odpowiedzi na nie.
- Odpowiedzialność należy rozważać w kontekście europejskim. Poszkodowani powinni otrzymać jednakowe odszkodowanie, niezależnie od państwa zamieszkania.
- Programy badawcze UE powinny koncentrować się na bezpieczeństwie jądrowym.

- **Kontekst**

Celem testów wytrzymałościowych jest ponowna ocena odporności elektrowni jądrowych na skutki klęsk żywiołowych, awarii z winy człowieka lub wrogich działań.

Operatorzy zobowiązani są do przedłożenia sprawozdania końcowego do dnia 31 października 2011 r., a organy krajowe do dnia 31 grudnia 2011 r. Końcowe sprawozdania krajowe będą podlegać wzajemnej weryfikacji, przeprowadzanej przez ekspertów z innych państw członkowskich i przedstawiciela Komisji Europejskiej. Komisja przedstawi końcowe wyniki na posiedzeniu Rady Europejskiej w czerwcu 2012 r.

Sprawozdania krajowe oraz wyniki wzajemnych weryfikacji zostaną podane do wiadomości publicznej. Krajowe sprawozdania z postępów prac są dostępne na [stronie internetowej ENSREG](#).

http://ec.europa.eu/energy/nuclear/safety/stress_tests_en.htm

11. POLITYKA MORSKA I RYBOŁÓWSTWO - Nowa strategia na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego w obszarze Oceanu Atlantyckiego

W dniu 28 listopada 2011 r. komisarz ds. gospodarki morskiej i rybołówstwa, **Maria Damanaki**, przedstawiła w Lizbonie nową morską strategię na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego w obszarze Oceanu Atlantyckiego, przyjętą przez Komisję Europejską. Strategia określa wyzwania i możliwości występujące w regionie oraz podsumowuje istniejące inicjatywy, które mogą wesprzeć wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy. Strategia zostanie wdrożona za pośrednictwem planu działania w 2013 r. Komisja wzywa zainteresowane strony do pomocy przy opracowywaniu konkretnych projektów, które mogłyby skorzystać z finansowania UE. Komisja ułatwi rozwój tego planu działania poprzez szereg warsztatów i grup dyskusyjnych, zwanych „Forum atlantyckim”, które zostanie otwarte dla szerokiego kręgu uczestników. Nowa strategia została opracowana w ramach zintegrowanej polityki morskiej UE i podąża śladem podobnych strategii na rzecz obszarów Morza Bałtyckiego, Morza Arktycznego i Morza Śródziemnego. Komisarz Damanaki przedstawi strategię w dniach 28-29 listopada podczas lizbońskiej konferencji na wysokim szczeblu dotyczącej Oceanu Atlantyckiego oraz dnia inicjatyw własnych, stanowiących okazję do pierwszej wymiany poglądów.

Maria Damanaki – komisarz ds. gospodarki morskiej i rybołówstwa – powiedziała: „Europa pilnie potrzebuje nowych ścieżek prowadzących do długoterminowego wzrostu gospodarczego, który byłby inteligentny, zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu, w ramach nowej, niskoemisyjnej „niebieskiej gospodarki”. Nowo powstające gałęzie przemysłu morskiego mają wszelkie szanse ku temu, by stać się jednym z filarów strategii „Europa 2020” na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego. Platforma współpracy, którą oferujemy za pośrednictwem naszej zintegrowanej polityki morskiej, może przyczynić się do nadania regionowi atlantyckiemu światowej renomy w zakresie doskonałości morskiej.”

Komisja wzywa wszystkie zainteresowane strony – władze krajowe, regionalne i lokalne, przemysł, społeczeństwo obywatelskie oraz ośrodki badawcze – by za pośrednictwem „Forum atlantyckiego” ich wiedza i pomysły zostały wykorzystane w planie działania. Wspomniane forum obejmie szereg warsztatów ukierunkowanych na wyzwania i możliwości opisane w

strategii jak również forum internetowe. Forum zostanie uruchomione w 2012 r. i zamknięte w 2013 r., po zakończeniu planu działania. Strategia nie przewiduje dodatkowego finansowania działalności forum; odpowiednie działania będą finansowane z istniejących i przyszłych funduszy UE.

- **Duży potencjał dla „niebieskiego wzrostu gospodarczego”**

Ocean Atlantycki stanowi ważny potencjał w zakresie energii wiatrowej, energii fal i energii pływów. Szacuje się, że do roku 2020 ok. 20 proc. potencjału morskich elektrowni wiatrowych Europy mogłoby być zlokalizowane w regionie atlantyckim. Ponadto działalność wydobywcza na obszarze głębokiego dna morza mogłaby przyczynić się do zaspokojenia części popytu na surowce w UE. Akwakultura morska to obiecujący sektor, a jedna trzecia łącznej ilości ryb złowionych przez flotę UE jest wyładowywana w portach atlantyckich.

Jednak większość tych możliwości znajduje się jeszcze w fazie początkowej i wymaga wsparcia, aby zmienić się w samodzielnie działające branże. To tutaj wkraczają na scenę organy publiczne i inne zainteresowane strony z regionu; to także tutaj UE może przyczynić się do zapewnienia synergii na poziomie ponadnarodowym. Wiele już zostało zrobione, jednak działania te wymagają jeszcze usprawnienia i wzmocnienia poprzez efektywne wykorzystanie istniejących i przyszłych funduszy UE.

Przykładowo *plan zagospodarowania przestrzennego mórz* może pobudzić akwakulturę, ponieważ oferuje inwestorom większą pewność prawa i zapobiega konfliktom dotyczącym przestrzeni morskiej. *Wiedza o morzu* i europejska sieć informacji i obserwacji środowiska morskiego (EMODNET) mogą dostarczyć dane na temat środowiska morskiego, niezbędne do podejmowania decyzji w oparciu o znajomość stanu rzeczy. Wreszcie poprawa integracji *nadzoru morskiego* może pomóc w szybszym reagowaniu na zagrożenia i nagle wypadki, od klęsk żywiołowych po piractwo, i w ten sposób przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa w rejonie Oceanu Atlantyckiego.

Nowe sektory nie mogą się jednak rozwijać bez wykwalifikowanej siły roboczej. Dlatego też należy wspierać partnerstwa między światem akademickim a gałęziami przemysłu morskiego oraz zapewnić pracownikom pomoc konieczną do skorzystania ze szkoleń w zakresie przekwalifikowania umożliwiających im opuszczenie sektorów podupadających, takich jak rybołówstwo, na rzecz sektorów nowo powstających. W odniesieniu do turystyki region atlantycki ma wiele do zaoferowania dla wczasowiczów: kultura i kuchnia tego regionu, jak również piękno jego przyrody to atuty, które należy dalej wykorzystywać.

- **Kontekst**

Zakres strategii obejmuje wybrzeża, wody terytorialne i wody podlegające jurysdykcji pięciu państw członkowskich (Francji, Hiszpanii, Irlandii, Portugalii i Zjednoczonego Królestwa) oraz ich terytoria zamorskie, tj. Azory, Gujana Francuska, Gwadelupa, Madera, Martynika, Saint-Barthélemy, Saint-Martin i Wyspy Kanaryjskie, oraz wody międzynarodowe. Strategia nie ma zastosowania do Morza Północnego ani Oceanu Arktycznego. Ten ostatni jest przedmiotem odrębnej strategii.

Rozwój strategii wobec Arktyki ściśle wiąże się ze zintegrowaną polityką morską UE, która zmierza do skoordynowania wszelkich obszarów polityki UE z aspektami morskimi w celu utrzymania środowiska naturalnego oraz zagwarantowania odpowiedniej jakości życia w

regionach nadbrzeżnych, przy jednoczesnym promowaniu wzrostu potencjału przemysłu morskiego. Przyjęto już strategię w odniesieniu do Morza Bałtyckiego, Oceanu Arktycznego i Morza Śródziemnego.

- **Dodatkowe informacje:**

[Zintegrowana polityka morska, strony dotyczące Oceanu Atlantyckiego](#)

12. POLITYKA MORSKA I RYBOŁÓWSTWO - Komisja proponuje całkowity zakaz odcinania płetw rekinom na morzu

Komisja Europejska zaproponowała w dniu 21 listopada br. całkowity zakaz, bez odstępstw, praktyki odcinania płetw rekinom na pokładach statków rybackich. Odcinanie płetw rekinom jest praktyką polegającą na odcinaniu płetw rekinom – często gdy są one jeszcze żywe – a następnie wyrzucaniu z powrotem do morza zwierzęcia bez płetw. Komisja proponuje, aby począwszy od chwili obecnej wszystkie statki połowiące na wodach UE i wszystkie statki UE prowadzące połowy na całym świecie musiały wyladowywać rekiny z nieodciętymi płetwami. Aby ułatwić magazynowanie i przeladunek na statkach, rybacy będą mogli częściowo naciąć każdą płetwę i złożyć ją wzdłuż tuszy rekina. Celem tych nowych przepisów jest lepsza ochrona zagrożonej populacji rekinów w światowych oceanach.

Wniosek ten wzmacnia istniejące prawodawstwo UE zakazujące odcinania płetw rekinom⁴, które umożliwiała w ramach odstępstwa oraz pod pewnymi warunkami, odcinanie płetw rekinom na pokładzie oraz wyladunek płetw i tusz rekinów w różnych portach. Zgodnie z wnioskiem Komisji nie będzie to już możliwe. W związku z tym państwa członkowskie UE nie będą już mogły wydawać specjalnych zezwoleń połowowych, tak aby statki pływające pod ich banderą mogły odcinać płetwy rekinom na pokładzie.

Maria Damanaki, komisarz ds. gospodarki morskiej i rybołówstwa, powiedziała: „Poprzez usunięcie luki w naszym prawodawstwie pragniemy wyeliminować przerażającą praktykę odcinania płetw rekinom oraz lepiej chronić rekiny. Kontrole staną się łatwiejsze, a odcinanie płetw rekinom będzie znacznie trudniejsze do ukrycia. Z niecierpliwością oczekuję na zaakceptowanie przez Radę i Parlament Europejski naszego wniosku, aby jak najszybciej stał się on prawem.”

- **Kontekst**

Rekiny są na ogół bardzo narażone na nadmierną eksploatację: rosną powoli, dojrzewają późno i mają niewielką liczbę młodych podczas jednego wylęgu. W ostatnich latach niektóre populacje rekinów stały się poważnie zagrożone w następstwie znacznego wzrostu popytu na produkty z rekinów, a zwłaszcza ich płetwy.

Obowiązujące rozporządzenie z 2003 r. w sprawie zakazu obcinania płetw rekinom na pokładach statków zabrania tego procederu, ale zezwala w ramach odstępstwa i pod pewnymi warunkami na odcinanie płetw na pokładzie oraz wyladunek płetw i tusz rekinów w różnych portach, z tym że waga płetw nie powinna przekraczać 5 proc. żywej wagi złowionego rekina.

⁴ [Rozporządzenie Rady \(WE\) nr 1185/2003 w sprawie obcinania płetw rekinom na pokładach statków](#)

Środek ten okazał się jednak niewystarczająco skuteczny. Ponieważ płetwy i tusze mogą być wyładowywane w różnych portach, inspektorzy muszą polegać na zapisach w dziennikach pokładowych w celu ustalenia, czy wskaźnik ten został zachowany. Ponadto stosunek płetwy do wagi tuszy różni się w zależności od gatunku i sposobu obcinania płetw. Co za tym idzie, odcinanie płetw rekinom jest trudne do wykrycia, nie mówiąc już o udowodnieniu w postępowaniu administracyjnym. Na koniec gromadzenie danych naukowych staje się trudne, co z kolei utrudnia zarządzanie połowami i ochronę gatunku. Co za tym idzie Komisja zaproponowała zmianę rozporządzenia. Wspomniany wniosek jest wynikiem konsultacji społecznych na temat najlepszych sposobów wzmocnienia zakazu odcinania płetw.

Zaproponowane nowe przepisy w największym stopniu dotyczą hiszpańskich i portugalskich statków zamrażalni, ponieważ te kraje wydają najwięcej pozwoleń na przetwarzanie na pokładzie. Zezwolenie na częściowe odcinanie płetw i składanie ich wzdłuż tusz odpowiada uzasadnionym potrzebom sektora rybołówstwa w zakresie magazynowania i przeładunku.

UE podjęła szereg zobowiązań międzynarodowych, aby chronić rekiny, zgodnie z Kodeksem odpowiedzialnego rybołówstwa Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), w szczególności w ramach Międzynarodowego planu działania na rzecz ochrony rekinów i zarządzania ich zasobami (IPOA SHARKS), przyjętego przez FAO w 1999 r. Plan IPOA przyjęty przez FAO stanowi podstawę komunikatu Komisji z 2009 r. dotyczącego Planu działań Wspólnoty Europejskiej na rzecz ochrony rekinów i zarządzania ich zasobami, w którym Unia Europejska zobowiązała się do przyjęcia wszelkich środków niezbędnych do ochrony rekinów oraz do zminimalizowania odpadów i odrzutów pochodzących z połowów rekinów.

13. OCHRONA ŚRODOWISKA - Alarmujące dane dotyczące zmniejszenia liczby ryb słodkowodnych, mięczaków i roślin

Według opublikowanych w dniu 22 listopada 2011 r. wyników badań dziedzictwo naturalne w Europie ulega coraz większej degradacji. Do europejskiej czerwonej księgi, stanowiącej część czerwonej księgi gatunków zagrożonych IUCN™, wpisano znaczną część europejskiej fauny i flory, uznając, że znacząca liczba gatunków mięczaków, ryb słodkowodnych i roślin naczyniowych znajduje się obecnie w kategorii gatunków zagrożonych. W wyniku oceny około 6 000 gatunków wykazano, że wśród gatunków zagrożonych znajduje się 44 proc. wszystkich mięczaków słodkowodnych, 37 proc. ryb słodkowodnych, 23 proc. płazów, 20 proc. niektórych mięczaków lądowych, 19 proc. gadów, 15 proc. ssaków i wazek, 13 proc. ptaków, 11 proc. niektórych chrząszczy saproksylicznych, 9 proc. motyli i 467 gatunków roślin naczyniowych.

Europejski komisarz ds. środowiska **Janez Potočnik** stwierdził: „Dobrobyt ludzi w Europie i na całym świecie zależy od towarów i usług, które są dostępne dzięki przyrodzie. Jeżeli nie podejmiemy pilnych działań w celu ustalenia przyczyn i powstrzymania tej degradacji, przyjdzie nam za to zapłacić wysoką cenę.”

Spośród wszystkich ocenionych dotychczas grup najbardziej zagrożone są mięczaki słodkowodne. Jeden z gatunków perloródki (*Margaritifera auricularia*), niegdyś bardzo powszechny, dziś występuje zaledwie w kilku rzekach we Francji i w Hiszpanii. W latach 80. uznano, że gatunek ten prawie wyginął, a obecnie znajduje się on na liście gatunków krytycznie zagrożonych. Jest on jednym z dwóch gatunków, dla których opracowano europejski plan

działania. Realizowany w ramach tego planu program ochrony pozwala mieć nadzieję, że gatunek ten nie będzie w przyszłości zagrożony.

„Te dane potwierdzają niepokojący stan europejskich mięczaków”, powiedziała Annabelle Cuttelod, która z ramienia IUCN pełni funkcję koordynatora europejskiej czerwonej księgi. „Uwzględniając wysoki poziom zagrożenia dla ryb i płazów słodkowodnych widzimy wyraźnie, że europejskie ekosystemy słodkowodne są narażone na duże niebezpieczeństwo, dlatego konieczne jest podjęcie pilnych działań ochronnych”.

Ryby słodkowodne są również bardzo zagrożone, zwłaszcza w wyniku zanieczyszczeń, przełowienia, utraty siedlisk oraz wprowadzania gatunków obcych. Rybą szczególnie zagrożoną jest jesiotr – prawie wszystkie z jego ośmiu europejskich gatunków (z wyjątkiem jednego) są na liście gatunków krytycznie zagrożonych.

W kategorii zagrożonych roślin naczyniowych znajdują się dzikie gatunki roślin spokrewnione z roślinami uprawnymi, które mimo iż są kluczowe z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego, są często pomijane w zakresie ochrony. Krytycznie zagrożony gatunek *Beta Patula*, będący dziką odmianą buraków uprawnych, jest ważnym źródłem materiału genetycznego wykorzystywanego w celu podniesienia odporności na wirusy. Wśród innych poważnie zagrożonych roślin uprawnych znalazły się buraki cukrowe, pszenica, owies i sałata, które mają duże znaczenie gospodarcze w Europie.

Wyniki badania zawierają również jednak pozytywne wiadomości dotyczące udanego wdrożenia dobrze opracowanych środków ochrony. Wiele gatunków chronionych na mocy unijnej [dyrektywy siedliskowej](#) oraz uwzględnionych w ramach sieci obszarów chronionych Natura 2000 ma teraz większą szansę na przeżycie. *Centranthus trinervis*, roślina występująca na Korsyce, została przeniesiona z księgi gatunków krytycznie zagrożonych do księgi gatunków zagrożonych dzięki wprowadzeniu środków ścisłej ochrony jedyne go obszaru, na którym występuje. Ponadto wprowadzenie środków kontroli inwazyjnych gatunków roślin, kóz i szczurów umożliwiło w ciągu ostatnich dziesięciu lat ochronę zagrożonych ślimaków lądowych na Maderze.

- **Kontekst**

Europejska czerwona księga – sporządzona przy użyciu tych samych kryteriów, które zastosowano przy sporządzaniu światowej czerwonej księgi gatunków zagrożonych IUCN™, ale o zasięgu ograniczonym do Europy – stanowi przegląd stanu ochrony około 6 000 europejskich gatunków roślin i zwierząt (ssaków, gadów, płazów, ryb słodkowodnych, motyli, ważek oraz niektórych grup chrząszczy, mięczaków i roślin naczyniowych). Określono w niej gatunki zagrożone wyginięciem na poziomie regionalnym, tak aby możliwe było podjęcie działań ochronnych w celu poprawy ich sytuacji. Europejska czerwona księga finansowana jest głównie przez Komisję Europejską. Poszczególne gatunki umieszcza się w jednej z ośmiu kategorii zagrożenia. Gatunki krytycznie zagrożone, gatunki zagrożone oraz gatunki podatne na zagrożenie są wspólnie określane mianem gatunków zagrożonych wyginięciem.

Księga została sporządzona przez Światowy Program ds. Gatunków IUCN, Europejskie Biuro Regionalne IUCN, Komisję Gatunków Zagrożonych IUCN oraz jej sieć ekspertów, a także przez kilku partnerów, takich jak Organizacja ds. Ochrony Motyli w Europie (Butterfly Conservation Europe), Europejski Program Badań Bezkręgowców (European Invertebrates Survey) oraz Muzeum Historii Naturalnej w Bernie (Szwajcaria).

W odpowiedzi na zagrożenia dla ryb słodkowodnych, mięczaków i innych form różnorodności biologicznej UE przyjęła w maju bieżącego roku nową [strategię ochrony różnorodności biologicznej](#). Jest to nowa i ambitna strategia, która ma na celu powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów w UE do roku 2020. Określono sześć głównych celów i 20 działań, które pomogą Europie w realizacji strategii. Cele dotyczą następujących kwestii:

- Pełne wdrożenie przepisów UE dotyczących ochrony różnorodności biologicznej
- Skuteczniejsza ochrona ekosystemów oraz zwiększenie wykorzystania zielonej infrastruktury
- Bardziej zrównoważone rolnictwo i leśnictwo
- Skuteczniejsze zarządzanie zasobami rybnymi
- Zaostrzenie kontroli inwazyjnych gatunków obcych
- Zwiększenie udziału UE w powstrzymaniu utraty różnorodności biologicznej w skali światowej

• **Dodatkowe informacje:**

Szczegółowe informacje znajdują się na stronach

<http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/redlist> oraz

<http://www.iucnredlist.org/europe>.

14. OCHRONA ŚRODOWISKA - Znaczące powiększanie się obszarów chronionych w Europie

Natura 2000, unijna sieć obszarów chronionych znacznie się powiększyła. Do jej obszaru dodano prawie 18 800 km², w tym istotną część obszarów morskich obejmujących 17 000 km², co zwiększy ochronę wielu zagrożonych gatunków morskich. Sieć Natura 2000 obejmuje teraz prawie 18 proc. obszarów lądowych UE i ponad 145 tys. km² obszarów morskich. Główne kraje, których dotyczy to ostatnie rozszerzenie sieci to Wielka Brytania, Francja, Belgia, Grecja, Cypr, Węgry, Litwa i Włochy. Sieć Natura 2000 stanowi zasadniczy element walki o zachowanie różnorodności biologicznej i zabezpieczenie funkcji ekosystemów w Europie.

Janez Potočnik, komisarz UE ds. środowiska, powiedział: „Sieć Natura 2000 jest obecnie jednym z najskuteczniejszych narzędzi przeciwdziałania utracie różnorodności biologicznej, jakimi dysponujemy w Europie. Odgrywa ona także kluczową rolę w strategii służącej ochronie naszego dziedzictwa naturalnego. Szczególnie cieszy mnie poprawa ochrony europejskich mórz: ochrona europejskiego środowiska morskiego i jego wyjątkowych cech nigdy wcześniej nie była aż tak ważna.”

Natura 2000 to rozbudowana sieć obszarów ochrony przyrody, która powstała, aby zagwarantować przetrwanie najcenniejszych i najbardziej zagrożonych gatunków i siedlisk w Europie. Sieć ta obejmuje około 26 tys. obszarów. Najnowsze jej rozszerzenie wzbogaciło ją o 166 nowych obszarów o powierzchni równej prawie 18 800 km². Ponad 90 proc. dodanego obszaru to obszary morskie (17 000 km²), głównie w Wielkiej Brytanii, lecz także we Francji, Belgii, Grecji, na Cyprze i we Włoszech.

Nowe obszary morskie będą stanowić ważne schronienie dla wielu z najrzadszych i najbardziej zagrożonych gatunków w Europie. W Atlantyku obszary dodane przez Wielką Brytanię obejmują 9 zimnowodnych raf koralowych, w tym rafy w pobliżu wyspy Rockall, które są

kluczowymi obszarami różnorodności biologicznej i na których żyją koralowce, kikutnice oraz wiele innych, jeszcze nienazwanych gatunków. W Morzu Śródziemnym nowe obszary zwiększą ochronę typowych gatunków, takich jak żółw zielony (*Chelonia mydas*), żółw morski kareta (*Caretta caretta*) oraz foka z gatunku mniszek śródziemnomorskich (*Monachus monachus*), które odgrywają kluczową rolę w zamieszkiwanych przez nie ekosystemach.

Rozszerzenie obszarów zwiększy również ochronę szeregu cennych siedlisk lądowych, w tym torfowisk na Litwie, solnisk na Węgrzech oraz, będących siedzibą wielu gatunków, kredowych zbiorowisk trawiastych we Włoszech i na Cyprze.

Przyjęcie tych decyzji przez Komisję stanowi ważny krok w kierunku zakończenia tworzenia sieci Natura 2000 do 2012 r., będącego kluczowym działaniem wśród serii propozycji przyjętych przez Komisję w bieżącym roku w ramach nowej strategii UE w zakresie różnorodności biologicznej.

- **Informacje ogólne**

Natura 2000 jest siecią obszarów chronionych, składających się z specjalnych obszarów ochrony ustanowionych na mocy dyrektywy siedliskowej i obszarów specjalnej ochrony ustanowionych na mocy dyrektywy ptasiej. Natura 2000 nie jest sztywnym gorsetem. Na obszarach należących do sieci nadal można prowadzić taką działalność jak rolnictwo, turystyka, leśnictwo i rekreacja, jeżeli ma ona zrównoważony charakter i pozostaje w harmonii ze środowiskiem naturalnym

Państwa członkowskie wybierają swoje obszary sieci Natura 2000 na podstawie dyrektywy siedliskowej w porozumieniu z Komisją, która następnie uznaje je oficjalnie za „tereny mające znaczenie dla Wspólnoty”. Procedura ta potwierdza formalny status obszarów oraz jest podstawą zobowiązania do ich ochrony. Państwa członkowskie następnie mają sześć lat na wprowadzenie koniecznych środków zarządzania i wyznaczenie terenów stanowiących specjalne obszary ochrony.

Najnowsze rozszerzenie sieci dotyczy piętnastu państw członkowskich i powiększa liczbę „terenów mających znaczenie dla Wspólnoty” o 166 obszarów. Obejmuje ono sześć regionów biogeograficznych – alpejski, atlantycki, borealny, kontynentalny, śródziemnomorski i panoński.

Nowe obszary chronione są bardzo zróżnicowane: obejmują bogate w kwiaty łąki, systemy jaskiń a nawet laguny. Dziewięć wyodrębnionych biogeograficznych regionów sieci odzwierciedla bogactwo UE pod względem różnorodności biologicznej.

Różnorodność biologiczna – rozumiana jako ograniczony zasób, jakim jest różnorodność form życia na ziemi – jest w niebezpieczeństwie. W wyniku działalności człowieka gatunki giną na niespotykaną dotychczas skalę, co przynosi nieodwracalne skutki. Unia Europejska walczy z tym zjawiskiem i niedawno wyznaczyła sobie nowy cel, który polega na powstrzymaniu procesu utraty różnorodności biologicznej w Europie do 2020 r., ochronie funkcji ekosystemów np. zapylania (oraz przywróceniu funkcji, które uległy pogorszeniu), a także na zwiększeniu wkładu UE w odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej na świecie. Sieć Natura 2000 stanowi jeden z najważniejszych instrumentów w tym kontekście.

- **Dodatkowe informacje:**

Dodatkowe informacje na temat polityki UE w kwestii ochrony środowiska naturalnego znajdują się na stronie:

http://ec.europa.eu/environment/nature/index_en.htm

15. TRANSPORT – LOTNICTWO: Sprawozdania okresowe wskazują na zagrożenia dla realizacji kluczowych celów europejskiego zarządzania ruchem lotniczym

Autorzy opublikowanych w dniu 25 listopada 2011 r. sprawozdań okresowych dotyczących jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej (SES) - ambitne wnioski legislacyjne, których celem jest urzeczywistnienie do 2030 r. paneuropejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym – biją na alarm. „Istnieje realne ryzyko, że pozostaniemy w tyle i nie będziemy w stanie sprostać rosnącemu popytowi na podróże lotnicze, których liczba do 2030 r. podwoi się” powiedział wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej, **Siim Kallas**, odpowiedzialny za transport. „Rok 2012 jest rokiem przełomowym dla inicjatywy jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej, a stawka jest bardzo wysoka. Ocena Komisji pokazuje, że dla większości państw członkowskich, pomimo wysiłków z ich strony, zapala się żółte lub czerwone światło, gdyż zagrożona jest realizacja przez nie najważniejszych celów ustalonych na rok 2012 (zob. załączoną tabelę).

Rok 2012 r. ma decydujące znaczenie dla jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej, gdyż przewidziano na ten okres realizację czterech kluczowych celów:

- system skuteczności działania określający kluczowe zadania dla zarządzania ruchem lotniczym (ATM) (ma ruszyć na początku 2012 r.);
- dziewięć funkcjonalnych bloków przestrzeni powietrznej (mają być wdrożone do końca 2012 r.);
- zarządca sieci ATM (wyznaczono już do tej roli organizację Eurocontrol);
- początek fazy wdrożenia programu SESAR, technologicznego filaru jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej (od 2014 r.), przechodząc od fazy badawczo-rozwojowej do uruchomienia nowych urządzeń i technologii.

Opublikowane przez Komisję oceny – opierające się na dwóch sprawozdaniach okresowych – budzą poważne obawy co do dwóch ważnych elementów stanowiących podstawę projektu realizującego jednolitą europejską przestrzeń powietrzną: **systemu skuteczności działania i funkcjonalnych bloków przestrzeni powietrznej**.

• **System skuteczności działania:**

Wyniki: Tylko 5 z 27 państw członkowskich (Belgia, Dania, Litwa, Luksemburg i Niderlandy) otrzymały zielone światło i są na dobrej drodze ku realizacji obydwu celów (w zakresie kosztów i przepustowości/opóźnień) w latach 2012-2014. Komisja wydała zalecenia wzywające państwa członkowskie do zrewidowania tych celów. W razie potrzeby Komisja może przyjąć wiążącą decyzję wymagającą od zainteresowanych państw członkowskich wdrożenia określonych środków korygujących, chociaż pozostało już niewiele czasu na realizację celów bez konieczności odwoływania się do takich działań.

Obecnie przyjęte przez państwa członkowskie plany uniemożliwią realizację ogólnounijnego celu w zakresie przepustowości, zakładającego średnio 0,5 minutowe opóźnienie na jeden lot w 2014 r. Gdyby udało się ten cel osiągnąć, w latach 2012-2014 oszczędności wyniosłyby 920 mln EUR dzięki zmniejszeniu liczby i wielkości opóźnień.

Ponadto krajowe plany skuteczności działania nie pozwolą zrealizować w 2014 r. ogólnounijnego celu w postaci poprawy o 2,4% opłacalności ATM. To z kolei będzie mieć negatywne skutki dla użytkowników przestrzeni powietrznej i wiarygodności inicjatywy jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej. Aby zrealizować ten cel, konieczne są dodatkowe środki zapewniające oszczędności w wysokości 250 mln EUR w trzyletnim okresie odniesienia (2012-2014)

- **Funkcjonalne bloki przestrzeni powietrznej (FAB)**

Wyniki: Wszystkie funkcjonalne bloki przestrzeni powietrznej, z wyjątkiem jednego (duńsko-szwedzkiego FAB) otrzymały żółte lub czerwone światło i są źródłem poważnych obaw. Komisja wzywa państwa członkowskie do nasilenia działań. Brak działań na poziomie krajowym może zmusić Komisję do ponownego otwarcia pakietów legislacyjnych SES w celu wprowadzenia bardziej radykalnych rozwiązań.

- **Najważniejsze informacje i dane dotyczące jednolitej przestrzeni powietrznej**

Istnieje ryzyko nasycenia europejskiej przestrzeni powietrznej i portów lotniczych w Europie. Bez poważnych inwestycji służących modernizacji europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym (jednolita europejska przestrzeń powietrzna), nasze niebo i porty lotnicze zakorkują się.

- Już teraz 440 porty lotnicze obsługują 1,4 mld pasażerów rocznie.
- Każdego dnia 26 000 lotów przemierza europejskie niebo.
- Każdego roku jest to 10 mln lotów – liczba ta rośnie co roku o 5%.
- Za 20 lat będzie to już 16,9 mln lotów rocznie - to oznacza, że w 2030 r. Europę przemierzać będzie tyle lotów, ilu mieszkańców ma Pekin.

Wyzwanie: niezakłócone, bezpieczne i punktualne loty.

- Problem: system zarządzania ruchem lotniczym jest archaiczny; niektóre ze stosowanych technologii pochodzą z lat pięćdziesiątych XX wieku.
- Rozwiązanie: modernizacja europejskiej przestrzeni powietrznej w celu stworzenia paneuropejskiej kontroli ruchu lotniczego (jednolitej przestrzeni powietrznej) – modernizacja rozdrobnionego systemu 27 krajowych przestrzeni powietrznych i stworzenie spójnego systemu europejskiego ATM:
 - a) potrojenie przepustowości przestrzeni powietrznej,
 - b) dziesięciokrotna poprawa poziomu bezpieczeństwa;
 - c) ograniczenie o 10% negatywnego wpływu lotnictwa na środowisko naturalne,
 - d) zmniejszenie o 50% kosztów zarządzania ruchem lotniczym.

Odpowiedzialni za wdrożenie SES – Komisja Europejska, państwa członkowskie, Eurocontrol, wspólne przedsięwzięcie SESAR i branża lotnicza.

16. OCHRONA LOTNICTWA - Komisja przyjmuje nowe przepisy dotyczące stosowania urządzeń do prześwietlania osób na europejskich lotniskach

Komisja Europejska przyjęła w dniu 14 listopada 2011 r. wniosek w sprawie unijnych przepisów dotyczących stosowania urządzeń do prześwietlania osób. Nowe przepisy umożliwią stosowanie urządzeń do prześwietlania pasażerów w trakcie kontroli bezpieczeństwa na ściśle określonych warunkach operacyjnych i technicznych w portach lotniczych i państwach członkowskich, które zdecydują się na takie rozwiązanie.

Państwa członkowskie testowały urządzenia do prześwietlania osób⁵ od momentu, gdy w dniu 25 grudnia 2009 r. terrorysta próbował wysadzić samolot lecący z Amsterdamu do Detroit za pomocą plastikowych materiałów wybuchowych ukrytych w bieliźnie. Do tej pory urządzenia do prześwietlania osób stosowano, w ograniczonym zakresie, na podstawie różnych krajowych procedur i norm operacyjnych. Nowe przepisy, stanowiące wspólne unijne ramy prawne, zezwalają państwom członkowskim i portom lotniczym na zastąpienie obecnie stosowanych systemów kontroli bezpieczeństwa urządzeniami do prześwietlania osób. Zapewniają one także jednolite stosowanie przepisów o ochronie lotnictwa we wszystkich portach lotniczych i gwarantują wdrożenie rygorystycznych i obowiązkowych środków chroniących prawa podstawowe i zdrowie pasażerów.

Państwa członkowskie i porty lotnicze nie mają obowiązku wdrożenia urządzeń do prześwietlania osób, ale jeśli zdecydują się na ich stosowanie, urządzenia te będą musiały spełniać wymogi operacyjne i normy eksploatacyjne określone na szczeblu unijnym.

Odpowiedzialny za transport wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Siim Kallas** stwierdził: „Urządzenia do prześwietlania osób nie rozwiązują wszystkich problemów, ale zapewniają istotną poprawę poziomu ochrony lotnictwa. Stanowią one cenną alternatywę wobec obecnie stosowanych metod kontroli bezpieczeństwa i są bardzo skuteczne w zakresie wykrywania przedmiotów metalowych i niemetalowych. Każde państwo członkowskie i każdy port lotniczy będą mogły zdecydować o stosowaniu urządzeń do prześwietlania osób, ale w przypadku zastosowania tej nowej technologii obowiązywać będą ogólnounijne normy dotyczące zdolności wykrywania przedmiotów zabronionych, a także rygorystyczne środki w zakresie ochrony zdrowia i praw podstawowych. Doświadczenie pokazuje, że pasażerowie i pracownicy portów lotniczych zasadniczo postrzegają te urządzenia jako praktyczną metodę kontroli bezpieczeństwa.”

Urządzenia do prześwietlania osób są skuteczną metodą kontroli bezpieczeństwa, gdyż są w stanie wykryć zarówno przedmioty metalowe jak i niemetalowe przewożone przez pasażera. Technologia ta szybko się rozwija i dzięki niej możliwe będzie istotne ograniczenie liczby kontroli manualnych („obmacywania”), którym poddawani są pasażerowie, członkowie załóg oraz pracownicy portów lotniczych.

Zgodnie z nowymi przepisami stosowanie urządzeń do prześwietlania osób będzie dopuszczalne wyłącznie po spełnieniu minimalnych wymogów, na przykład: urządzenia do prześwietlania osób nie gromadzą, nie przechowują, nie kopiują, nie drukują ani nie odzyskują obrazów; zabrania się oraz nie dopuszcza się do wszelkiego nieupoważnionego dostępu do obrazów oraz ich wykorzystywania; pracownik dokonujący analizy obrazu znajduje się w oddzielnym pomieszczeniu, a obraz nie może mieć żadnego powiązania z osobą poddawaną kontroli lub innymi osobami. Pasażerowie muszą być informowani o warunkach regulujących przeprowadzanie kontroli bezpieczeństwa za pomocą urządzeń do prześwietlania osób. Ponadto pasażerowie mają prawo niewyrażenia zgody na poddanie się kontroli za pomocą takiego urządzenia i przejścia kontroli bezpieczeństwa z zastosowaniem alternatywnych metod.

Ustalając szczegółowe warunki operacyjne i zapewniając pasażerom możliwość odmowy, przepisy chronią prawa podstawowe oraz zasady zapisane w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.

⁵ Na przykład w Zjednoczonym Królestwie, Finlandii, Holandii, Niemczech, Francji i Włoszech

Aby nie narażać na niebezpieczeństwo obywateli i ich zdrowia, do wykazu dopuszczalnych metod kontroli bezpieczeństwa pasażerów w unijnych portach lotniczych dopisane zostaną wyłącznie urządzenia do prześwietlania osób nie opierające się na technologii promieni rentgenowskich. Wszelkie pozostałe technologie, takie jak na przykład wykorzystywane w telefonach komórkowych, mogą być stosowane, pod warunkiem że spełniają będą unijne standardy bezpieczeństwa.

17. SPRAWY PRACOWNICZE - W wyniku rocznego dostosowania wynagrodzeń siła nabywcza urzędników UE może zmaleć o 1,8%

Podczas gdy koszty utrzymania w Belgii wzrosły o 3,6%, a dostosowanie wynagrodzenia belgijskich urzędników służby cywilnej wyniosło 3,6%, w wyniku rocznego dostosowania wynagrodzeń urzędników UE ich siła nabywcza spadła o 1,8%.

Obliczenia takie dokonywane są w oparciu o wzór, zwany „metoda”, która pozwala odzwierciedlać wahania – dodatnie i ujemne – siły nabywczej urzędników państwowych z grupy 8 państw członkowskich (Zjednoczone Królestwo, Niemcy, Francja, Włochy, Niderlandy, Hiszpania, Belgia, Luksemburg, reprezentujących 76% PKB Unii Europejskiej). Innymi słowy, metoda oparta jest na decyzjach politycznych podejmowanych przez rządy tych państw członkowskich.

W tym roku, przy znaczących różnicach między wymienionymi państwami, zmiana siły nabywczej urzędników służby cywilnej z grupy państw członkowskich wynosi łącznie -1,8%. Dokładnie taki sam spadek obowiązywać ma urzędników unijnych, niezależnie od miejsca zatrudnienia w UE oraz od instytucji lub agencji UE, dla której pracują. Wartość ta byłaby następnie dostosowywana do kosztów utrzymania w danym kraju zatrudnienia.

Wysoka inflacja w Belgii (3,6%) oznacza, że dostosowanie nominalnych wynagrodzeń urzędników UE w Brukseli wyniosłoby 1,7% (w porównaniu z 3,6% dla belgijskich urzędników państwowych). Płaca urzędników UE zatrudnionych w Niemczech będzie podwyższona w wyniku dostosowania o 0,6% (w porównaniu z 1,3% w przypadku niemieckich urzędników służby cywilnej, którzy otrzymają również dodatkowe podwyżki na koniec roku w wysokości do 2,4%), o 0,4% w Niderlandach (2% dla holenderskich urzędników państwowych) i o 1,9% we Francji (2% w przypadku francuskich pracowników służby cywilnej).

Zmniejszeniu uległaby natomiast płaca nominalna wielu unijnych urzędników pracujących w innych państwach członkowskich – na przykład w Pradze (-2,7%), Lublanie (-2,2%), Sofii (-1,7%), Atenach (-1,1%) i Rzymie (-0,1%).

W dniu 4 listopada państwa członkowskie zwróciły się do Komisji o zastosowanie klauzuli wyjątkowej, która zezwala na odstąpienie od stosowania opisywanej metody, jeżeli spełnione zostają restrykcyjne kryteria prawne dotyczące „poważnego i nagłego pogorszenia się sytuacji gospodarczej oraz społecznej”, którego nie da się oszacować w ramach metody. Analiza oparta na europejskich prognozach gospodarczych z jesieni 2011 r., opublikowanych w dniu 10 listopada, wykazała, że warunki te nie zostały spełnione, i że proponowana, 1,8-proc. redukcja siły nabywczej w pełni odzwierciedla zmieniającą się sytuację krajowych urzędników służby cywilnej. Rada ma podjąć decyzję co do przyjęcia wniosku przed końcem roku.

Nie wyklucza to jednak reform strukturalnych w europejskiej służbie cywilnej. Dlatego właśnie Komisja proponuje również zmniejszenie o 5% liczby pracowników wszystkich instytucji i agencji, wydłużenie minimalnego tygodnia pracy do 40 godzin bez kompensacyjnych dostosowań wynagrodzeń, podniesienie zwykłego wieku emerytalnego z 63 do 65 lat, znaczące ograniczenie możliwości przechodzenia na wcześniejszą emeryturę, oraz środki zakładające zmiany w zasadach kariery zawodowej, takie jak znaczące obniżenie wynagrodzeń niektórych grup pracowników.

Propozycje te są spójne ze środkami podjętymi lub omawianymi w przypadku krajowych urzędników państwowych i przynieść mają znaczne oszczędności w wysokości ponad 1 mld EUR w okresie objętym następnymi wieloletnimi ramami finansowymi, a w perspektywie długoterminowej – w wysokości 1 mld euro rocznie. Ponadto, w celu zaradzenia niedawnym zawirowaniom na rynkach finansowych i zaspokojenia potrzeby dokonania oszczędności w zakresie administracji krajowych oraz redukcji budżetów krajowych, Komisja postanowiła nie tylko utrzymać specjalny podatek solidarnościowy (uzupełniający podatek dochodowy), który miał przestać obowiązywać w 2013 r., ale także podnieść go z 5,5% do 6%.

Wymienione propozycje reform strukturalnych oznaczają wprowadzenie zmian w stosowanej metodzie. Jeśli zostaną one przyjęte, doprowadzą do jej uproszczenia i przedłużenia okresu jej obowiązywania do dziesięciu lat. Grupa reprezentatywnych państw członkowskich zostałaby rozszerzona i objęłaby wszystkie państwa członkowskie. Nowa klauzula wyjątkowa umożliwiłaby instytucjom odpowiednie reagowanie na wypadek kryzysu gospodarczego przy rozważaniu corocznego dostosowania.

18. KULTURA - Komisja pragnie ułatwić zwrot narodowych dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem

Rosną obawy związane z nasilającym się nielegalnym handlem cennymi dobrami kultury, takimi jak obrazy, rzeźby, obiekty sakralne i przedmioty archeologiczne. Szczególnie narażone jest terytorium Unii Europejskiej, biorąc pod uwagę jej rynek wewnętrzny bez granic i bogate dziedzictwo kulturowe i historyczne. Według Interpolu większość kradzieży popełnianych jest we Francji, w Polsce, Niemczech i we Włoszech, jednak problem dotyczy wszystkich państw członkowskich.

W związku z powyższym Komisja Europejska zainicjowała konsultacje społeczne na temat sposobów poprawy opieki nad dobrami kultury i procedur zwrotu między państwami członkowskimi narodowych dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z ich terytorium. Konsultacje umożliwią poznanie opinii organów publicznych, obywateli i innych zainteresowanych stron na temat tego, jak najskuteczniej ułatwić taki zwrot.

Ochrona dóbr kultury opiera się w dużym stopniu na przepisach państw członkowskich. Unia Europejska również przyczynia się jednak do ich ochrony, zwłaszcza poprzez dyrektywę 93/7/EWG, która ustanawia mechanizm umożliwiający zwrot niektórych narodowych dóbr kultury, które zostały wyprowadzone niezgodnie z prawem z terytorium państwa członkowskiego po 1993 r. Podczas wdrażania dyrektywy państwa członkowskie zwracały uwagę na pewne ograniczenia mające bezpośredni wpływ na jej skuteczność, takie jak roczny termin na wszczęcie procedury odzyskiwania.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Antonio Tajani**, odpowiedzialny za przemysł i przedsiębiorstwa, powiedział: „Nielegalny handel dobrami kultury to dziś poważny problem, który nie tylko ma ważny wymiar gospodarczy, ale także dotyka istoty naszej tożsamości kulturowej. Podzielam rosnące obawy obywateli i państw członkowskich i dokładam starań, aby sytuacja poprawiła się. Apeluję o udział w tej inicjatywie i przesyłanie wszelkich uwag i pomysłów”.

Zainteresowane strony mogą przysyłać uwagi na następujący adres:

<http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulated-sectors/cultural-goods/>

Konsultacje społeczne potrwać do dnia 5 marca 2012.

Więcej informacji na temat obecnej dyrektywy oraz sprawozdania z jej wdrażania:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulated-sectors/cultural-goods/index_en.htm

- **Kontekst**

Dyrektywa Rady 93/7/EWG została przyjęta w celu zapewnienia zwrotu pewnych kategorii narodowych dóbr kultury wyprawionych niezgodnie z prawem z terytorium państwa członkowskiego i znajdujących się na terytorium innego państwa członkowskiego.

Dyrektywa ma na celu osiągnięcie równowagi między swobodnym przepływem dóbr kultury w państwach członkowskich a zasadnym dążeniem poszczególnych państw członkowskich do ochrony ich narodowych dóbr kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej. Obowiązek zwrotu zawarty w dyrektywie stosuje się wyłącznie do obiektów wyprawionych niezgodnie z prawem od dnia 1 stycznia 1993 r.

Z informacji państw członkowskich wynika, że dyrektywa 93/7/EWG nie jest skuteczna. Główne problemy odnoszą się do jej zakresu oraz do warunków stosowania procedury zwrotu. Ponadto wydaje się, że współpraca i wymiana informacji między właściwymi organami krajowymi również wymaga poprawy. W związku z tym Komisja jest zdania, że konieczne jest zbadanie, jak najlepiej doprowadzić do zwrotu takich dóbr kultury w Unii Europejskiej.

19. KULTURA - Program „Kreatywna Europa”: Komisja przedstawia plan stymulowania sektora kulturalnego i sektora kreatywnego

Tysiące osób pracujących w branży kinowej, telewizyjnej, kulturalnej, muzycznej, przedstawień artystycznych, dziedzictwa kulturowego i w innych powiązanych dziedzinach miałyby szansę skorzystać ze zwiększonego wsparcia UE w ramach nowego programu „Kreatywna Europa”, który został zaprezentowany przez Komisję Europejską w dniu 23 listopada 2011 r.. Program ten, z proponowanym budżetem na lata 2014-2020 w wysokości 1,8 mld euro, przyniosłoby tak bardzo potrzebne ożywienie dla sektora kultury i sektora kreatywnego, które są głównym źródłem miejsc pracy i wzrostu gospodarczego w Europie. Nowy program zakłada przeznaczenie ponad 900 mln euro na wsparcie kinematografii i sektora audiowizualnego (dziedzina objęta obecnie programem „MEDIA”) oraz prawie 500 mln euro na rzecz kultury. Komisja proponuje również przeznaczyć ponad 210 mln euro na nowy instrument poręczeń finansowych. Umożliwiłoby to małym podmiotom dostęp do nawet 1 mld euro w ramach pożyczek bankowych oraz około 60 mln euro w formie wsparcia współpracy w dziedzinie tej

polityki i innowacyjnych podejść do zdobywania publiczności i tworzenia nowych modeli biznesowych.

„Inwestycje te pomogą dziesiątkom tysięcy osób zawodowo aktywnych w sektorze kultury i sektorze audiowizualnym jak najlepiej wykorzystać jednolity rynek i dotrzeć do nowej publiczności w Europie i poza nią. Bez tego wsparcia zdobycie nowych rynków byłoby dla nich trudne lub wręcz niemożliwe. Program „Kreatywna Europa” wspiera także różnorodność kulturową i językową, jak również przyczynia się do realizacji celów strategii „Europa 2020” w zakresie zatrudnienia i trwałego wzrostu gospodarczego”, powiedziała **Androulla Vassiliou**, komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży.

Dzięki proponowanemu przez Komisję programowi „Kreatywna Europa”:

- trzysta tysięcy artystów i osób zawodowo zajmujących się kulturą oraz ich dzieła mają szansę otrzymać środki finansowe w celu zdobywania nowej publiczności poza granicami ich państw;
- ponad tysiąc europejskich filmów może otrzymać wsparcie w zakresie dystrybucji, co umożliwi zaprezentowanie ich publiczności w całej Europie i na świecie;
- co najmniej 2,5 tys. europejskich kin ma szansę na finansowanie, które pozwoli im zagwarantować, aby min. 50% wyświetlanych w nich filmów było filmami europejskimi;
- ponad 5,5 tys. książek i innych dzieł literackich będzie otrzymywać wsparcie na rzecz tłumaczenia, umożliwiając czytelnikom ich odbiór w języku ojczystym;
- tysiące organizacji kulturalnych i osoby zawodowo zajmujące się kulturą mogą skorzystać ze szkoleń w celu zdobycia nowych umiejętności i zwiększenia swoich zdolności do działania na poziomie międzynarodowym;
- projekty finansowane w ramach programu dotrą do co najmniej 100 mln osób.

- **Kontekst:**

Program „Kreatywna Europa” wykorzysta doświadczenie i sukces programów „Kultura” i „MEDIA”, które wspierały sektor kultury i sektor audiowizualny przez ponad 20 lat.

Proponowany budżet w wysokości 1,8 mld euro przeznaczony na program „Kreatywna Europa” oznacza wzrost obecnego poziomu wydatków o 37%. W latach 2007-2013 program „MEDIA” otrzymał 755 mln euro oraz dodatkową kwotę 15 mln euro na program „MEDIA Mundus”, który wspiera współpracę międzynarodową w sektorze audiowizualnym. W obecnych ramach finansowych na program „Kultura” przeznaczono 400 mln euro.

Europejski sektor kultury i sektor kreatywny stanowią około 4,5% europejskiego PKB i około 3,8% siły roboczej w UE (8,5 mln osób).

Wsparcie UE pozwoli im w pełni wykorzystać możliwości powstałe na skutek globalizacji i digitalizacji. Pomoże ono także przewyciężyć wyzwania, takie jak rozdrobnienie rynku i trudności w dostępie do finansowania, jak również przyczyni się do lepszego kształtowania polityki poprzez ułatwianie wymiany wiedzy i doświadczeń.

- **Dalsze działania**

Wniosek dotyczący programu „Kreatywna Europa” jest obecnie przedmiotem dyskusji w Radzie (27 państw członkowskich) i Parlamencie Europejskim, które przyjmą ostateczną decyzję w sprawie ram budżetowych na lata 2014-2020.

- **Więcej informacji:**

<http://ec.europa.eu/culture/creative-europe/>

<http://ec.europa.eu/culture/>

<http://ec.europa.eu/culture/media>

20. KULTURA - Program „Kreatywna Europa” – najczęściej zadawane pytania

- **Co to jest program „Kreatywna Europa”?**

Program „Kreatywna Europa” będzie wspierał kino europejskie, sektor kultury i sektor kreatywny, co pozwoli zwiększyć ich udział w tworzeniu miejsc pracy i wzroście gospodarczym. Program ten – o proponowanym budżecie w wysokości 1,8 mld euro na lata 2014–2020 – ma wspierać dziesiątki tysięcy artystów, osób zawodowo związanych z kulturą i organizacji kulturalnych działających w dziedzinach, takich jak: przedstawienia artystyczne, sztuki piękne, działalność wydawnicza, film, telewizja, muzyka, sztuki interdyscyplinarne, dziedzictwo kulturowe czy branża gier wideo, pozwalając im na działanie w całej Europie, zdobywanie nowej publiczności i rozwijanie umiejętności niezbędnych w epoce cyfrowej. Poprzez pomoc w dotarciu przez europejskie dzieła kultury do nowych odbiorców w innych krajach nowy program przyczyni się również do ochrony i promowania europejskiej różnorodności kulturowej i językowej.

- **Dlaczego Europa potrzebuje programu „Kreatywna Europa”?**

Kultura odgrywa ważną rolę w gospodarce UE-27. Badania prowadzone w UE wykazały, że udział przedsiębiorstw z sektora kultury i sektora kreatywnego w unijnym PKB wynosi około 4,5%, zaś udział w zatrudnieniu 3,8% (8,5 miliona miejsc pracy, a o wiele więcej biorąc pod uwagę efekty zewnętrzne powstające w innych sektorach gospodarki). Badania wskazują na imponujący wzrost potencjału tych sektorów: w latach 2000-2007 zatrudnienie w tych sektorach wzrastało średnio o 3,5% rocznie, stanowiąc 1% gospodarki UE-27. Wskaźniki wzrostu zatrudnienia w USA i Chinach w tych sektorach również rosły w szybkim tempie, osiągając średnio poziom niemal 2% rocznie. Europa jest światowym liderem w eksporcie produktów sektora kreatywnego. Aby utrzymać tę pozycję, musimy inwestować w zdolność tych sektorów do działania poza granicami UE.

Program „Kreatywna Europa” stanowi odpowiedź na tę właśnie potrzebę, zawierającą bardziej strategiczne podejście i plany celem skierowania inwestycji tam, gdzie możliwe będzie osiągnięcie najlepszych wyników.

W programie „Kreatywna Europa” uwzględnia się wyzwania powstałe na skutek globalizacji, w szczególności wpływ technologii cyfrowych, które powodują zmianę sposobu tworzenia dóbr kultury, ich rozpowszechniania i udostępniania i które prowadzą do przekształcenia źródeł dochodów i modeli biznesowych. Zmiany te stwarzają również szanse dla europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego, a celem programu jest udzielenie tym sektorom wsparcia w wykorzystywaniu tych możliwości, tak aby mogły one odnieść korzyści z digitalizacji i przyczynić się do tworzenia większej liczby międzynarodowych karier i miejsc pracy.

- **Dlaczego Komisja proponuje połączenie istniejących programów Kultura, MEDIA i MEDIA Mundus w jeden program?**

Sektory te stoją przed podobnymi wyzwaniami, takimi jak rozdrobnienie rynku wynikające z różnorodności kulturowej i językowej, globalizacja czy digitalizacja. Ponadto zmagają się one z poważnymi trudnościami w dostępie do komercyjnych pożyczek.

Wspomniane sektory mają również podobne potrzeby w zakresie ochrony i promowania różnorodności kulturowej i językowej oraz wzmacniania ich konkurencyjności, aby mogły one przyczynić się do tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego.

Komisja zdaje sobie jednak także sprawę z faktu, że struktura tych sektorów jest zróżnicowana. Z tego względu proponuje się ustanowienie jednego programu ramowego, który będzie obejmował odrębne komponenty dla zapewnienia odpowiedniego wsparcia.

- **W jaki sposób program „Kreatywna Europa” różni się od obecnych programów MEDIA i Kultura? Czy nazwy te znikną?**

Program „Kreatywna Europa” połączy obecne oddzielne mechanizmy wspierania sektora kultury i sektora audiowizualnego w Europie w ramach pojedynczego punktu kontaktowego otwartego dla całego sektora kultury i sektora kreatywnego.

Program ten będzie nadal zajmował się szczególnymi potrzebami zarówno przemysłu audiowizualnego, jak i sektora kultury i sektora kreatywnego poprzez swoje szczegółowe komponenty Kultura i MEDIA. Będą one opierać się na sukcesie obecnych programów Kultura i MEDIA.

Ponadto w ramach programu powstanie nowy instrument gwarancji finansowych, który umożliwi małym podmiotom dostęp do pożyczek bankowych w wysokości 1 mld euro.

- **Jakie będą wyniki programu?**

Komisja szacuje, że w latach 2014–2020 co najmniej 8 tys. organizacji kulturalnych i 300 tys. artystów, osób zawodowo związanych z kulturą i ich dzieł ma szansę uzyskać wsparcie w zakresie mobilności transgranicznej oraz nabywania doświadczeń, które pomogą im w rozwoju międzynarodowej kariery. W ramach programu wspierane będzie także tłumaczenie ponad 5,5 tys. książek i innych dzieł literackich.

Komponent MEDIA będzie przyczyniać się do światowej dystrybucji ponad tysiąca filmów europejskich za pośrednictwem platform tradycyjnych i cyfrowych. Będzie on również źródłem finansowania dla specjalistów z sektora audiowizualnego, ułatwiając im dostęp do rynków międzynarodowych i odnoszenie tam sukcesów. Komponent MEDIA będzie sprzyjać tworzeniu filmów oraz innych dzieł audiowizualnych posiadających potencjał do transgranicznego obiegu. Istnieje ogromna podstawa do dalszych działań: programowi MEDIA zawdzięczamy częściowo to, że udział europejskich filmów w premierach pokazywanych w kinach w Europie wzrósł z 36% w 1989 r. do 54% w 2009 r. Sieć Europa Cinemas obejmuje ponad 2 000 ekranów kinowych głównie w niezależnych kinach, co zapewnia szeroką i zróżnicowaną ofertę filmową dla widzów w 475 miastach. Filmy tej sieci osiągnęły poziom 59 mln sprzedanych biletów w 2009 r. (dla porównania: 30 mln w 2000 r.).

- **Jakie wyzwania stoją przed programem?**

Sektor kultury i sektor kreatywny nie wykorzystują w pełni jednolitego rynku. Jedną z trudności, z jakimi się borykają, jest język: w Unii Europejskiej obowiązują 23 języki urzędowe, 3 alfabety i około 60 oficjalnie uznanych języków regionalnych i języków

mniejszości. Ta różnorodność stanowi część bogactwa Europy, ale jednocześnie utrudnia autorom dotarcie do czytelników w innych krajach; widzom kin lub teatrów utrudnia oglądanie zagranicznych dzieł, a muzykom – zdobywanie nowych słuchaczy. Z badania Eurobarometru (2007) wynika, że tylko mały odsetek Europejczyków ogląda telewizję lub filmy w językach obcych, a tylko 7% czyta książki napisane w językach obcych.

Większy nacisk na wsparcie w zakresie zdobywania publiczności oraz zdolności sektorów do bardziej bezpośredniej interakcji z odbiorcami, na przykład poprzez inicjatywy związane z umiejętnością korzystania z mediów lub nowe interaktywne narzędzia internetowe, może potencjalnie znacznie zwiększyć dostęp publiczności do zagranicznych dzieł. Komisja ocenia, że dzięki projektom wspieranym przez program „Kreatywna Europa” uda się dotrzeć – bezpośrednio lub pośrednio – do ponad 100 mln osób.

- **W jaki sposób zarządzany będzie program „Kreatywna Europa”?**

Program „Kreatywna Europa” stanowić będzie prosty, dobrze rozpoznawalny i łatwy punkt dostępu dla specjalistów z sektora kultury i sektora kreatywnego w Europie, i to niezależnie od dziedziny artystycznej będącej ich specjalnością; będzie on też oferował możliwości działania na platformie międzynarodowej, zarówno w UE, jak i poza nią. Obecny system zarządzania za pośrednictwem Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego będzie kontynuowany.

- **Czy osoby indywidualne są uprawnione do ubiegania się o finansowanie z programu?**

Program „Kreatywna Europa” nie będzie otwarty dla wniosków składanych przez osoby indywidualne. Projekty przygotowywane przez organizacje kulturalne dotrą jednak do około 300 tys. indywidualnych artystów i osób zawodowo związanych z kulturą, a także do instytucji zajmujących się szkoleniami. Jest to dużo bardziej opłacalny sposób osiągnięcia wyników i trwałych skutków.

- **Które państwa są uprawnione do ubiegania się o finansowanie z programu?**

Program jest otwarty dla państw członkowskich, jak również państw należących do Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) (Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria), państw przystępujących i kandydujących do UE, potencjalnych kandydatów oraz państw sąsiadujących. Inne kraje mogą uczestniczyć w konkretnych działaniach.

Obecnie w programie Kultura biorą udział państwa członkowskie UE, państwa EFTA, Chorwacja, Turcja, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Serbia, Czarnogóra oraz Bośnia i Hercegowina.

W programie MEDIA uczestniczą państwa członkowskie UE, Chorwacja, Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria.

- **Co się stanie z programem MEDIA Mundus?**

Programu MEDIA Mundus, który obecnie wspiera współpracę między europejskimi i międzynarodowymi specjalistami oraz międzynarodową dystrybucję filmów europejskich, zostanie włączony do komponentu MEDIA programu „Kreatywna Europa”.

- **„Kreatywna Europa” obejmie podprogram międzysektorowy. Z czym to się wiąże?**

Podprogram międzysektorowy będzie się składać z dwóch części: instrumentu gwarancji finansowych, zarządzanego przez Europejski Fundusz Inwestycyjny, który ma ułatwiać dostęp małych podmiotów do pożyczek bankowych; i funduszy na rzecz wspierania badań, analiz i lepszego gromadzenia danych w celu kształtowania opartej na faktach polityki.

- **Czy udzielanie beneficjentom bezpośrednich dotacji nie jest bardziej efektywne niż oferowanie częściowych gwarancji dla pożyczek bankowych?**

Instrument gwarancji finansowych w wysokim stopniu wywołuje efekt mnożnikowy i dzięki podziałowi ryzyka z UE przyciąga dodatkowe środki od inwestorów. Tendencję tę zauważa się już w ramach obecnego funduszu gwarancyjnego produkcji programu MEDIA, w przypadku którego wkład UE w wysokości 2 mln euro wygenerował pożyczki udzielane producentom filmowym w wysokości 18 mln euro.

- **Dlaczego konieczne jest ustanowienie specjalnego funduszu gwarancyjnego dla sektora kultury i sektora kreatywnego? Czy program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji lub mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka (RSFF) na rzecz badań nie mógłby objąć tych sektorów?**

Istniejące inicjatywy nie uwzględniają dodatkowych barier w dostępie do finansowania, które napotykają małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) działające w sektorze kultury i sektorze kreatywnym:

- większość aktywów tych przedsiębiorstw, takich jak prawa własności intelektualnej, ma charakter niematerialny;
- produkty sektora kreatywnego nie są zazwyczaj produkowane seryjnie. Każdy film, każda książka, opera czy gra wideo to utwór niepowtarzalny;
- popyt na usługi finansowe ze strony MŚP działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym jest często niewystarczający do tego, aby banki mogły je uznać za komercyjnie atrakcyjne i zainwestować w uzyskanie wymaganej wiedzy specjalistycznej, która pozwoli na właściwe zrozumienie profili ryzyka tych przedsiębiorstw.

21. EDUKACJA - „Erasmus dla wszystkich”: 5 milionów osób skorzysta ze środków UE

Aż 5 mln osób, niemal dwa razy tyle, co obecnie, będzie mogło wyjechać na studia lub szkolenie za granicę z dofinansowaniem z programu „Erasmus dla wszystkich”. Ten nowy program UE na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu został przedstawiony przez Komisję Europejską. Obejmuje on prawie 3 mln studentów szkół wyższych i uczestników szkolenia zawodowego. Studenci stacjonarnych studiów magisterskich skorzystają z nowego systemu gwarancji kredytów ustanowionego przez Grupę Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Siedmioletni program „Erasmus dla wszystkich”, dysponujący łącznym budżetem w wysokości 19 mld euro, ma się rozpocząć w 2014 r.

„Kształcenie i szkolenie to najlepsza możliwa inwestycja dla przyszłości Europy. Studiowanie za granicą stymuluje nabywanie nowych umiejętności, rozwój osobisty i zdolności adaptacyjne, a także zwiększa szanse na zatrudnienie. Chcemy, by więcej osób mogło skorzystać z dofinansowania UE do tego rodzaju działań. Musimy także więcej inwestować w podniesienie

jakości kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach, aby dogonić najlepszych na świecie, tworzyć więcej miejsc pracy i przyspieszyć wzrost gospodarczy”, powiedziała **Androulla Vassiliou**, komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży.

Dzięki zaproponowanemu przez Komisję programowi „Erasmus dla wszystkich”:

- 2,2 mln studentów szkół wyższych będzie mogło otrzymać stypendia pozwalające na odbycie części studiów lub szkolenia za granicą (w ramach obecnego programu możliwość tę miało 1,5 mln osób);
- liczba ta obejmuje 135 tys. studentów otrzymujących dofinansowanie na studia poza UE oraz studentów z państw trzecich studiujących w Unii;
- 735 tys. uczestników kształcenia i szkolenia zawodowego będzie mogło odbyć jego część za granicą (w obecnym programie z takiej możliwości skorzystało 350 tys. osób);
- Milion nauczycieli, osób prowadzących szkolenia i pracujących z młodzieżą otrzyma środki finansowe na nauczanie lub prowadzenie szkoleń za granicą (obecne programy obejmują 600 tys. takich osób);
- 700 tys. młodych ludzi będzie mogło odbyć staże w przedsiębiorstwach za granicą (w porównaniu z 600 tys. stażystów w ramach obecnego programu);
- 330 tys. studentów studiów magisterskich skorzysta z nowego systemu gwarancji kredytów, który ułatwi sfinansowanie studiów za granicą;
- 540 tys. młodych osób będzie mogło pracować w ramach wolontariatu za granicą lub wziąć udział w wymianie młodzieży (w ramach obecnego programu: 374 tys. osób);
- 34 tys. studentów otrzyma stypendia, dzięki którym będą mogli uzyskać „wspólny dyplom”, tj. studiować w co najmniej dwóch szkołach wyższych za granicą (w ramach obecnego programu takie stypendia przyznano 17 600 osób);
- 115 tys. instytucji lub organizacji zajmujących się kształceniem, szkoleniem lub działalnością na rzecz młodzieży, a także innych podmiotów, otrzyma środki na ustanowienie ponad 20 tys. „partnerstw strategicznych” w celu realizacji wspólnych inicjatyw oraz wspierania wymiany doświadczeń i wiedzy;
- 4 tys. placówek edukacyjnych i przedsiębiorstw stworzy 400 „sojuszy na rzecz wiedzy” i „sojuszy na rzecz umiejętności sektorowych”, których celem będzie zwiększanie szans na zatrudnienie, pobudzanie innowacyjności i przedsiębiorczości.

• **Podstawowe informacje**

Program „Erasmus dla wszystkich” połączy wszystkie obecne inicjatywy w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, obejmujące UE i państwa trzecie, zastępując siedem istniejących programów⁶ – jednym. Dzięki temu wzrośnie efektywność wydatkowania, łatwiej będzie ubiegać się o dofinansowanie, a powielanie działań i ich fragmentacja zostaną ograniczone.

Komisja proponuje zwiększenie środków o około 70% w porównaniu z obecnym siedmioletnim budżetem, co oznacza przeznaczenie na nowy program 19 mld euro w latach 2014-2020. W kwocie tej uwzględniono szacunki dotyczące przyszłej inflacji, a także wydatki na współpracę międzynarodową.

Nowy program będzie skupiał się na wartości dodanej UE i skutkach systemowych, wspierając trzy rodzaje działań: możliwości uczenia się dla osób indywidualnych, zarówno w UE, jak i

⁶ Program „Uczenie się przez całe życie” (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig), „Młodzież w działaniu”, Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink oraz program dwustronnej współpracy z państwami uprzemysłowionymi

poza nią; współpraca instytucjonalna między placówkami edukacyjnymi, organizacjami działającymi na rzecz młodzieży, przedsiębiorstwami, władzami lokalnymi i regionalnymi oraz organizacjami pozarządowymi; wspieranie reform w państwach członkowskich w zakresie modernizacji systemów kształcenia i szkolenia, a także wspieranie innowacyjności, przedsiębiorczości i zwiększanie szans na zatrudnienie.

Dwie trzecie środków zostanie przeznaczonych na stypendia na wyjazdy mające na celu nabycie wiedzy i umiejętności.

Dzięki ulepszeniu struktury nowego programu, a także znacznemu zwiększeniu jego budżetu, UE będzie mogła stworzyć o wiele więcej możliwości dla studentów, uczestników szkoleń, młodzieży, nauczycieli, osób pracujących z młodzieżą i innych, by mogli doskonalić swoje umiejętności, rozwijać się i zwiększać swoje szanse na rynku pracy. W ramach programu „Erasmus dla wszystkich” wspierane będą także nauczanie i badania w dziedzinie integracji europejskiej oraz sport lokalny.

Od 2007 r. średnio 400 tys. osób rocznie otrzymywało stypendia UE na studia, szkolenia i pracę wolontariacką za granicą. Zgodnie z propozycją Komisji liczba ta niemal podwoi się: nowy program obejmie prawie 800 tys. osób. (W 2010 r. stypendia otrzymało 560 tys. osób w 27 państwach członkowskich, zob. załącznik 1).

- **Dalsze działania**

Omawiany wniosek jest obecnie przedmiotem debaty w Radzie (27 państw członkowskich) oraz w Parlamencie Europejskim, który podejmie ostateczną decyzję co do ram budżetowych na lata 2014-2020.

- **Więcej informacji:**

Komunikat KE: Program UE na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0787:FIN:PL:PDF>

Rozporządzenie PE i Rady ustanawiające „ERASMUS DLA WSZYSTKICH”: Program UE na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0788:FIN:PL:PDF>

Pozostałe informacje:

<http://ec.europa.eu/education/erasmus-for-all>

Strona internetowa komisarz Vassiliou:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/vassiliou

Komisja Europejska: strona internetowa na temat kształcenia i szkolenia:

http://ec.europa.eu/education/index_en.htm

- **Załącznik 1:**

W tabeli ujęto liczbę osób, które otrzymały stypendia UE na studia, szkolenia i pracę wolontariacką w ramach programów „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu” w 2010 r. („Erasmus dla wszystkich” obejmie oba programy i dotrze do niemal dwukrotnie większej liczby beneficjentów w całej UE).

Państwo	Liczba uczestników*		
	Program „Uczenie się przez całe życie”	„Młodzież w działaniu”	Ogółem
Austria	11 000	2 500	13 500
Belgia	12 000	4 500	16 500
Bułgaria	6 000	5 000	11 000
Cypr	1 500	1 000	2 500
Republika Czeska	14 000	3 000	17 000
Dania	6 000	2 000	8 000
Estonia	3 000	5 000	8 000
Finlandia	23 500	2 000	25 500
Francja	52 000	11 000	63 000
Niemcy	63 000	15 000	78 000
Grecja	8 000	2 500	10 500
Węgry	8 000	4 500	12 500
Irlandia	4 000	2 000	6 000
Włochy	43 500	6 000	49 500
Łotwa	4 500	3 000	7 500
Litwa	7 000	4 500	11 500
Luksemburg	1 000	900	1 900
Malta	250	100	350
Niderlandy	19 500	3 000	22 500
Polska	23 000	10 500	33 500
Portugalia	21 000	2 500	23 500
Rumunia	12 500	7 500	20 000
Słowacja	6 000	3 500	9 500
Słowenia	3 500	2 000	5 500
Hiszpania	52 000	10 500	62 500
Szwecja	8 500	3 500	12 000
Zjednoczone Królestwo	20 750	7 500	28 250
Ogółem	435 000	125 000	560 000

* Wszystkie liczby zaokrąglone są do stu. Obejmują one także uczestników projektów mobilności, którzy nie wyjeżdżali za granicę w celu odbycia studiów, w związku z nauką lub pracą, np. klasy szkolne.

Załącznik 2:

Proponowane poziomy finansowania w podziale na sektory w latach 2014-2020, w porównaniu z programami na lata 2007-2013 (w mln euro, EU-27)

Erasmus dla wszystkich	Programy na lata 2007-2013*	Średnio w latach 2014-2020	Przyrost w %	Główny cel finansowania
Erasmus – szkolnictwo wyższe (w tym kształcenie i szkolenie zawodowe na poziomie szkolnictwa wyższego)	585	1100-1150	85%-95%	Studenci, pracownicy, wspólne programy, studia magisterskie, partnerstwa strategiczne, sojusze na rzecz wiedzy
Erasmus – szkolnictwo wyższe – wymiar międzynarodowy (środki z działu 4)	220	259	17%	Studenci, pracownicy i budowanie zdolności, w szczególności w państwach sąsiednich
Erasmus – szkolenie (szkolenie i kształcenie zawodowe oraz uczenie się dorosłych)	330, z czego 60 na uczenie się dorosłych	500-540, z czego ok. 110 na uczenie się dorosłych	łącznie 50-60%, ok. 80% na uczenie się dorosłych	Studenci, pracownicy, partnerstwa strategiczne, sojusze na rzecz umiejętności sektorowych, platformy informatyczne
Erasmus – szkoły	180	250-275	40%-55%	Pracownicy, partnerstwa strategiczne, platformy internetowe
Erasmus – uczestnictwo młodzieży	150	190-210	25%-40%	Młodzież, pracownicy, partnerstwa strategiczne, platformy internetowe
Dotacje operacyjne (agencje krajowe)	55	63	15%	
Wsparcie w zakresie polityki	75	92	20%	
Jean Monnet (nauczanie i badania w dziedzinie integracji europejskiej)	30	45	50%	
Sport	nie dotyczy	34	nie dotyczy	

22. EDUKACJA - „Erasmus dla wszystkich” – najczęściej zadawane pytania

- **Co to jest „Erasmus dla wszystkich”?**

„Erasmus dla wszystkich” jest nowym programem na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. Został on zaproponowany przez Komisję Europejską i powinien rozpocząć się w 2014 r. Jego przyjęcie pozwoli na znaczne zwiększenie funduszy przeznaczonych na rozwój wiedzy i umiejętności. „Erasmus dla wszystkich” opiera się na założeniu, że inwestycje w kształcenie i szkolenie są kluczowym warunkiem umożliwiającym rozwijanie potencjału wszystkich ludzi, bez względu na ich wiek czy sytuację społeczną: pomagają one w rozwoju osobistym i zdobywaniu nowych umiejętności oraz poprawiają perspektywy zawodowe.

- **Jakie dziedziny będzie wspierać program „Erasmus dla wszystkich”?**

Program „Erasmus dla wszystkich” będzie miał ulepszoną strukturę, która zwiększy jego skuteczność, co oznacza więcej dotacji dla studentów, uczestników szkoleń, nauczycieli i innych osób. Korzyści dla osób indywidualnych pozytywnie wpłyną także na całą gospodarkę UE.

W ramach nowego programu znacznie zwiększą się możliwości w zakresie mobilności i współpracy: w szczególności dzięki zwiększeniu funduszy studenci studiów wyższych, uczestnicy programów szkolenia zawodowego, stażyści, nauczyciele, osoby prowadzące szkolenia i osoby pracujące z młodzieżą będą mieli większe szanse podjęcia studiów, szkolenia, nauczania czy wolontariatu za granicą. Instytucje kształcenia i szkolenia oraz organizacje młodzieżowe otrzymają dodatkowe możliwości nawiązywania partnerstw i wymiany najlepszych praktyk, a przedsiębiorstwa – promowania innowacyjności i możliwości zatrudnienia. Większe wsparcie otrzymają także platformy IT takie jak e-twinning, łączące szkoły i inne placówki edukacyjne za pośrednictwem internetu.

Celem programu jest wsparcie trzech głównych rodzajów działań:

- możliwości uczenia się dla osób indywidualnych, zarówno w UE, jak i poza nią; studia i szkolenie, staże, nauczanie i rozwój zawodowy oraz nieformalne działania młodzieży, takie jak wolontariat. W ramach programu „Erasmus dla wszystkich” szansę uczenia się za granicą otrzyma do 5 mln osób ze wszystkich sektorów kształcenia i szkolenia. Europejczycy mogliby podjąć studia, wziąć udział w szkoleniu lub uczyć w instytucjach szkolnictwa wyższego na całym świecie, a studenci i pracownicy takich instytucji spoza Europy mieliby więcej możliwości studiowania, nauczania i uczenia się w Europie. Rozszerzenie programu poza granice UE zwiększy atrakcyjność europejskiego szkolnictwa wyższego i przyczyni się do rozwoju tego sektora na świecie;
- współpraca instytucjonalna między placówkami edukacyjnymi, organizacjami młodzieżowymi, przedsiębiorstwami, władzami lokalnymi i regionalnymi oraz organizacjami pozarządowymi, aby zachęcać do rozwoju i wdrażania innowacyjnych praktyk w dziedzinie kształcenia, szkolenia i na rzecz młodzieży oraz zwiększać szanse na znalezienie zatrudnienia, kreatywność i przedsiębiorczość;
- wsparcie dla reform polityki w państwach członkowskich i dla współpracy z państwami spoza UE, z naciskiem na wzbogacenie faktograficznych podstaw kształtowania polityki i wymianę dobrych praktyk. Wsparcie będzie obejmowało wdrożenie unijnych narzędzi zapewniania przejrzystości, międzynarodowe badania i wsparcie konkretnych strategii polityki, takich jak proces boloński (szkolnictwo wyższe) i proces kopenhaski (kształcenie i szkolenie zawodowe).

Częścią programu „Erasmus dla wszystkich” będą dwa zupełnie nowe elementy:

- program gwarancji kredytowych dla studentów studiów magisterskich, którego celem jest pomoc w finansowaniu studiów za granicą oraz w zdobywaniu umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodów opierających się na wiedzy;
- stworzenie czterystu „sojuszy na rzecz wiedzy” i „sojuszy na rzecz umiejętności sektorowych”. Sojusze na rzecz wiedzy to szeroko zakrojone partnerstwa między instytucjami szkolnictwa wyższego a przedsiębiorstwami. Mają one wspierać kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość poprzez tworzenie nowych możliwości kształcenia i nowych kwalifikacji. Sojusze na rzecz umiejętności sektorowych to partnerstwa między organizatorami kształcenia i szkolenia zawodowego a biznesem. Ich celem jest zwiększanie szans na znalezienie zatrudnienia poprzez tworzenie nowych sektorowych programów nauczania i innowacyjnych form kształcenia i szkolenia zawodowego.

- **Czym „Erasmus dla wszystkich” różni się od bieżących programów?**

Główny cel pozostaje bez zmian – jest nim doskonalenie umiejętności, a w efekcie zwiększanie szans na zatrudnienie, a także wsparcie modernizacji systemów kształcenia i szkolenia.

„Erasmus dla wszystkich” zastąpi siedem istniejących programów – jednym. Obejmie on programy: „Uczenie się przez całe życie” (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius i Grundtvig), „Młodzież w działaniu” oraz pięć programów współpracy międzynarodowej (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink i program na rzecz współpracy z państwami przemysłowymi).

Najważniejsze działania podejmowane w ramach istniejących programów będą kontynuowane (tj. mobilność edukacyjna, projekty współpracy i wsparcie dla reform polityki), ale akcent zostanie położony na te obszary, w których skutki systemowe są największe i gdzie zaangażowanie UE może przynieść rzeczywistą wartość dodaną. Oprócz tego zaproponowano szereg nowych, innowacyjnych elementów, np. program gwarancji kredytowych dla studentów zatytułowany Erasmus Master, sojusze na rzecz wiedzy i sojusze na rzecz umiejętności sektorowych. Ujednolicenie programu przyczyni się do uproszczenia stosowanych reguł i procedur oraz do ograniczenia rozdrobnienia i powielania działań.

- **Dlaczego potrzebujemy nowego podejścia do kształcenia i szkolenia na poziomie UE?**

Istniejące programy powstawały w innych warunkach globalnych. Obecnie znajdujemy się w jednym z najbardziej burzliwych okresów najnowszej historii gospodarki. UE zareagowała na to skoordynowaną strategią na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowaną „Europa 2020”. Kształcenie i szkolenie są jej integralnym elementem.

Zmianom ulega także europejski rynek pracy. Liczba miejsc pracy wymagających wysokich kwalifikacji rośnie, podczas gdy możliwości zatrudnienia pracowników nisko wykwalifikowanych maleją. Szacuje się, że do 2020 r. prawie 35% wszystkich miejsc pracy będzie wymagało wysokich kwalifikacji, zdolności do innowacyjności oraz umiejętności adaptacyjnych. Jednym z głównych celów strategii „Europa 2020” jest zwiększenie odsetka osób posiadających wykształcenie wyższe do 40% (obecnie wskaźnik ten wynosi 32%). „Erasmus dla wszystkich” może przyczynić się do osiągnięcia tych celów, dając szansę na zdobycie większych i lepszych umiejętności poprzez studia i szkolenie za granicą.

Innym zasadniczym celem strategii „Europa 2020” w dziedzinie edukacji jest zmniejszenie odsetka osób przedwcześnie kończących naukę szkolną z 14% do mniej niż 10%. Aby przyczynić się do osiągnięcia tego celu, za pośrednictwem programu „Erasmus dla wszystkich” wspierana będzie modernizacja na wszystkich poziomach kształcenia i szkolenia, w tym edukacja szkolna, od wczesnego jej etapu, poprzez szkoły średnie, aż do kształcenia zawodowego. Poprzez wymiany młodzieży i wolontariat wspierane będzie także uczenie się pozaformalne.

- **W jaki sposób „Erasmus dla wszystkich” przyczyni się do walki z bezrobociem wśród młodzieży?**

„Erasmus dla wszystkich” pomoże młodym ludziom uzyskać dostęp do szkoleń i zdobyć umiejętności, które przyczynią się do ich rozwoju osobistego i poprawią ich perspektywy na rynku pracy. Studia za granicą mogą także zwiększyć umiejętności językowe i zdolności przystosowawcze. Badania wykazały, że studenci, którzy spędzili część studiów za granicą, są bardziej skłonni do podjęcia swojej pierwszej pracy w innym kraju.

W programie wzięto także pod uwagę rolę uczenia się pozaformalnego. Istnieje wiele dowodów na to, że odpowiedni dyplom nie wystarcza do znalezienia pracy. Pracodawcy coraz częściej

zwracają uwagę na umiejętności zdobyte w procesie uczenia się pozaformalnego, np. w wyniku pracy wolontariackiej. Potwierdzają to uczestnicy wolontariatu europejskiego: 75% z nich twierdzi, że dzięki temu doświadczeniu poprawiły się ich perspektywy zawodowe.

- **Kto będzie głównym beneficjentem programu?**

Jak sama nazwa wskazuje, „Erasmus dla wszystkich” jest otwarty dla wszystkich osób uczących się i prowadzących szkolenia, za pośrednictwem wszelkich podmiotów publicznych lub prywatnych działających w obszarze kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. Wsparcie ze środków programu będzie udzielane na rzecz uczenia się formalnego i pozaformalnego oraz na rzecz działań we wszystkich sektorach.

- **Czy główni beneficjenci zmienią się w stosunku do bieżących programów?**

Nie. Nowy program nadal koncentruje się na potrzebach młodych ludzi: uczniów, studentów, stażystów, wolontariuszy lub członków stowarzyszeń. Większy nacisk zostanie położony na wsparcie dla nauczycieli, osób prowadzących szkolenia czy odpowiedzialnych za działania informacyjne oraz dla osób pracujących z młodzieżą ze względu na pełnioną przez nich opiniotwórczą rolę.

Projekty współpracy będą w większym stopniu uwzględniać przedsiębiorstwa jako partnerów placówek edukacyjnych i organizacji młodzieżowych.

Szkoły będą zachęcane do współpracy z ich odpowiednikami w innych krajach UE, aby zwiększyć wpływ pomocy UE i synergii między różnymi formami współpracy, takimi jak mobilność uczniów i pracowników oraz projekty edukacyjne. Jeśli chodzi o kształcenie dorosłych, program zwiększy mobilność nauczycieli i osób prowadzących szkolenia, zachęcając także do ściślejszej współpracy transgranicznej między organizacjami.

Niektóre działania wspierane w ramach bieżących programów zostaną ograniczone lub zniesione ze względu na ich niewielkie oddziaływanie systemowe, zbyt niską wartość w stosunku do zainwestowanych środków lub jeżeli mogłyby one być skuteczniej wspierane z innych środków UE, np. pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Przykładem działania, które należy raczej do priorytetów EFS, jest mobilność osób, które już są na rynku pracy.

- **Jaka jest wartość dodana gwarancji kredytowych dla studentów na poziomie UE, skoro wiele państw członkowskich ma swój własny system pożyczek studenckich?**

Systemy pożyczek studenckich istnieją w wielu krajach, ale często są ograniczone do studiów w krajowych instytucjach edukacyjnych lub do studiów licencjackich. W wielu krajowych programach pożyczek wprowadzono także ograniczenia w zakresie możliwości ich przenoszenia za granicę.

Proponowany **program gwarancji kredytowych dla studentów** koncentruje się na studentach studiów magisterskich uczących się w innym państwie europejskim niż ich kraj pochodzenia. Programy magisterskie są często droższe niż studia licencjackie. Inicjatywa ta ma uzupełniać krajowe systemy finansowania, jeżeli takie istnieją. .

- **Co jeszcze robi Komisja, aby zwiększyć mobilność studentów i młodych ludzi?**

Finansowanie jest ważne, ale same pieniądze nie są wystarczające, aby mobilność stała się realną szansą dla wszystkich. Osiągnięcie tego celu będzie wymagało wspólnych wysiłków i nowych partnerstw, aby usunąć przeszkody, które nadal istnieją na poziomie krajowym i regionalnym. Część podejmowanych w tej sferze wysiłków będzie mieć na celu poprawę dostępności informacji, zapewnienie możliwości „przenoszenia” dotacji i kredytów za granicę przez studentów i uczestników szkoleń oraz usprawnienie uznawania wyników kształcenia i szkolenia.

W maju ministrowie edukacji państw UE uzgodnili wspólny plan usunięcia przeszkód utrudniających studia lub szkolenie za granicą (w formie zalecenia Rady).

- **Dlaczego Komisja postanowiła zaprzestać używania obecnych nazw programów na rzecz mobilności, takich jak Leonardo da Vinci, Comenius i Grundtvig?**

Erasmus jest powszechnie znaną nazwą, która jest silnie kojarzona z uczeniem się za granicą i ze współpracą europejską. Uznano, że przy okazji tworzenia zintegrowanego jednolitego programu należy ograniczyć liczbę nazw i wykorzystać popularność programu Erasmus oraz fakt, że jest on powszechnie znany.

- **Które kraje będą mogły uczestniczyć w programie „Erasmus dla wszystkich”?**

„Erasmus dla wszystkich” będzie otwarty dla wszystkich państw członkowskich UE, Islandii, Liechtensteinu, Norwegii, Szwajcarii, krajów kandydujących do UE, które korzystają ze strategii przedakcesyjnej, i dla innych państw Bałkanów Zachodnich.

Ponadto w działaniach mających na celu promowanie możliwości kształcenia i szkolenia za granicą oraz w działaniach na rzecz młodzieży będą mogły uczestniczyć państwa spoza UE, szczególnie te sąsiadujące z Unią.

- **Najważniejsze dane liczbowe: „Erasmus dla wszystkich” (2014-2020)**

Całkowity budżet	19 mld EUR (w tym 1,8 mld EUR na współpracę międzynarodową)
Możliwości mobilności ogółem	5 milionów osób
Szkolnictwo wyższe	2,2 milionów studentów
Mobilność pracowników	1 mln nauczycieli, osób prowadzących szkolenia, osób pracujących z młodzieżą i innych pracowników
Kształcenie i szkolenie zawodowe	735 000 osób
Wolontariat i programy wymiany młodzieży	540 000 młodych ludzi
Program gwarancji kredytowych dla studentów studiów magisterskich	330 000 studentów
Studenci międzynarodowi	135 000 osób
Dotacje na studia wspólne	34 000 studentów
Cele związane ze współpracą partnerstwa strategiczne	ponad 20 000, łączące 115 000 instytucji

sojusze na rzecz wiedzy	200 sojuszy ustanowionych przez 2000 instytucji szkolnictwa wyższego i przedsiębiorstw
Sojusze na rzecz umiejętności sektorowych	200 sojuszy ustanowionych przez 2000 organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego i przedsiębiorstw.

23. EDUKACJA - Słabe wyniki w matematyce i naukach ścisłych nadal problemem w Europie

Jak wynika z dwóch sprawozdań opublikowanych w dniu 16 listopada 2011 r. przez Komisję Europejską, twórcy polityki powinni zrobić więcej, aby pomóc szkołom w poprawieniu wyników w matematyce i naukach ścisłych. Autorzy sprawozdania dotyczącego edukacji matematycznej wskazują, że choć większość państw członkowskich UE opracowała ogólne wytyczne dotyczące pomocy uczniom mającym trudności z tym przedmiotem, zaledwie pięć państw europejskich (Anglia, Włochy, Niderlandy, Irlandia i Norwegia) określiło krajowe cele, aby poprawić wyniki uczniów. Sprawozdanie dotyczące nauk ścisłych pokazuje, że żadne z państw członkowskich nie dysponuje szczegółową krajową strategią wspierania uczniów osiągających słabe wyniki w tych dziedzinach, mimo że pięć państw członkowskich (Bułgaria, Niemcy, Hiszpania, Francja i Polska) rozpoczęły programy mające na celu zaradzenie słabym wynikom w ogóle. Podsumowując, chociaż wiele osiągnięto w zakresie unowocześniania programów nauczania matematyki i nauk ścisłych, wsparcie dla nauczycieli odpowiedzialnych za wdrażanie tych zmian jest nadal niewystarczające.

Androulla Vassiliou, komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży, powiedziała: „Europa musi poprawić skuteczność swojego systemu edukacji. Zarówno matematyka, jak i nauki ścisłe odgrywają kluczową rolę w nowoczesnych programach nauczania. Nie tylko odpowiadają one potrzebom rynku pracy, ale mają wpływ na aktywność obywatelską, włączenie społeczne i samorealizację. Jak wynika z opublikowanych badań, mimo postępów w tej dziedzinie, mamy jeszcze wiele do zrobienia. Musimy np. zapewnić równowagę płci, zachęcając dziewczyny do uczenia się matematyki i nauk ścisłych. Czas na zdecydowane działania, aby wesprzeć kadre nauczycielską i zintensyfikować pomoc dla uczniów, którzy mają problemy w szkole.”

Oba sprawozdania zawierają analizę porównawczą podejścia do nauczania matematyki i nauk ścisłych. Została ona pomyślana jako wkład w europejską i krajową debatę na temat sposobów poprawiania standardów.

Zaniepokojenie wynikami nauczania skłoniło ministrów edukacji do przyjęcia w 2009 r. unijnego poziomu odniesienia, zgodnie z którym pod koniec kolejnej dekady odsetek piętnastolatków mających niewystarczające umiejętności w matematyce, naukach ścisłych i czytaniu nie powinien przekraczać 15 proc. Wśród 18 państw UE, dla których dostępne są porównywalne dane, najlepsze wyniki osiągnęły Finlandia, Estonia i Niderlandy. Na drugim końcu skali uplasowały się Bułgaria i Rumunia.

- **Kontekst**

Matematyka

Kompetencje matematyczne zostały uznane przez ministrów edukacji za element kluczowych kompetencji, będących warunkiem samorealizacji, aktywności obywatelskiej, włączenia społecznego i zatrudnienia w społeczeństwie opartym na wiedzy.

Na sposoby nauczania i uczenia się matematyki ma wpływ szereg czynników. Międzynarodowe badania potwierdzają, że wyniki uczniów zależą od sytuacji rodzinnej, jakości nauczania, a także struktury i organizacji systemów edukacji.

W sprawozdaniu dotyczącym edukacji matematycznej (przygotowanym dla Komisji po raz pierwszy) stwierdza się, że większość europejskich państw przyjęła podejście opierające się na wynikach, w którym główny nacisk kładzie się na umiejętności praktyczne uczniów. Ograniczono zawartość programów nauczania matematyki, zwiększając nacisk na rozwiązywanie problemów i zastosowanie tej dziedziny w praktyce. Takie podejście jest lepiej dostosowane do potrzeb uczniów i umożliwia pokazanie im, w jaki sposób mogą zastosować matematykę w realnym świecie.

Problemem jest jednak nadal zapewnienie odpowiedniego wsparcia nauczycielom, tzn. umożliwienie im doskonalenia zawodowego. Ponadto należy zwiększyć wsparcie i poprawić doradztwo w zakresie nauczania zróżnicowanych grup uczniów.

Nauki ścisłe

Tylko osiem państw (Niemcy, Hiszpania, Francja, Irlandia, Niderlandy, Austria, Zjednoczone Królestwo i Norwegia) opracowało całościowe strategie wspierania kształcenia w zakresie przedmiotów ścisłych, obejmujące programy i metody nauczania oraz doskonalenie zawodowe nauczycieli. Kraje, które nie posiadają takich strategii, często realizują indywidualne programy i projekty, takie jak partnerstwa szkół i centra nauki.

Ponadto większość krajów europejskich już od poziomu szkoły podstawowej wspiera innowacyjne metody nauczania nauk ścisłych, takie jak uczenie się przez dociekanie naukowe. Większość zaleca także wciąganie uczniów w dyskusje na temat problemów związanych z ochroną środowiska oraz demonstrowanie praktycznych zastosowań nauk ścisłych w życiu codziennym.

Choć przykłady te są pozytywne, w żadnym z krajów Europy nie istnieją szczegółowe krajowe strategie wspierania uczniów osiągających słabe wyniki w przedmiotach ścisłych. Wsparcie w takich sytuacjach oferuje się w ramach ogólnych środków pomocy uczniom mającym trudności w nauce, niezależnie od dziedziny. Środki te obejmują nauczanie zróżnicowane, nauczanie indywidualne, uczenie się z pomocą rówieśników, mentoring i dzielenie na grupy według umiejętności.

Eurydice

Powyższe analizy zostały opracowane przez sieć Eurydice. Skoncentrowano się w nich na reformach programów nauczania oraz metodach nauczania i oceny. Poruszono w nich także temat słabych wyników w nauce i zwiększania motywacji poprzez położenie nacisku na praktyczne zastosowania i kształcenie nauczycieli. Każdy temat podjęty w sprawozdaniach przedstawiono w świetle badań naukowych, najnowszych wyników międzynarodowych sondaży i gruntownego przeglądu polityki i programów w poszczególnych krajach.

[Sieć Eurydice](#) oferuje informacje i analizy dotyczące europejskich systemów kształcenia i polityki edukacyjnej. Należy do niej 37 biur krajowych znajdujących się we wszystkich 33 państwach uczestniczących w unijnym programie „Uczenie się przez całe życie” (państwa członkowskie UE, Chorwacja, Islandia, Liechtenstein, Norwegia, Szwajcaria i Turcja). Sieć jest koordynowana i zarządzana przez unijną Agencję Wykonawczą ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego w Brukseli, która oferuje bogate internetowe zasoby informacji.

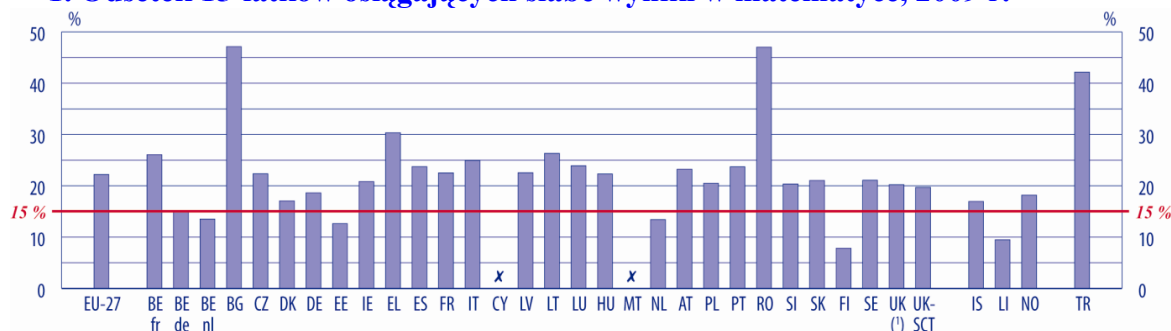
- **Więcej informacji:**

Pełna wersja sprawozdań [w jęz. angielskim]: [Mathematics Education in Europe: Common Challenges and National Policies](#) oraz [Science Education in Europe: National Policies, Practices and Research](#). Wersja drukowana obu badań w języku angielskim będzie dostępna w grudniu 2011 r., a wkrótce po tym terminie opublikowane zostaną także wersje w języku francuskim i niemieckim.

- **ZALĄCZNIK: Fakty i liczby**

Matematyka:

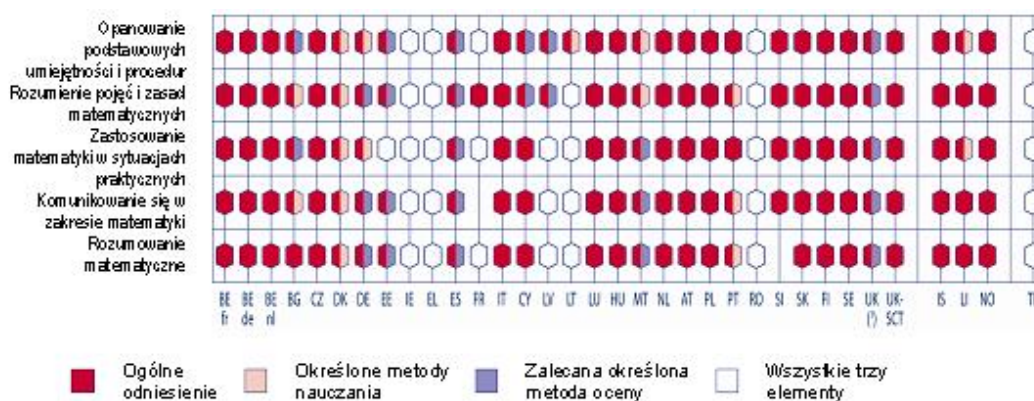
1. Odsetek 15-latków osiągających słabe wyniki w matematyce, 2009 r.

Źródło: OECD, baza danych PISA 2009 r.

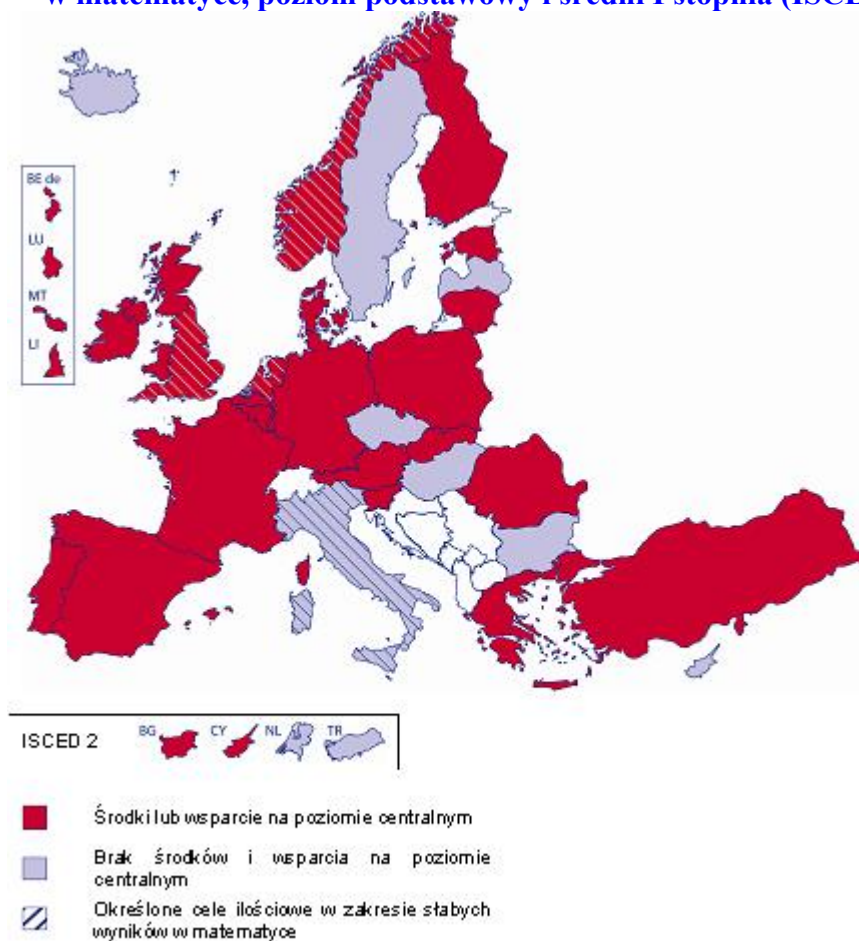
Wskazany na wykresie poziom 15 % to unijny poziom odniesienia, który ma zostać osiągnięty do 2020 r.

2. Umiejętności i kompetencje określone w programie nauczania matematyki lub w innych dokumentach przewodnich dotyczących nauczania matematyki na poziomie podstawowym i średnim I stopnia (poziomy ISCED 1 i 2), 2010/11

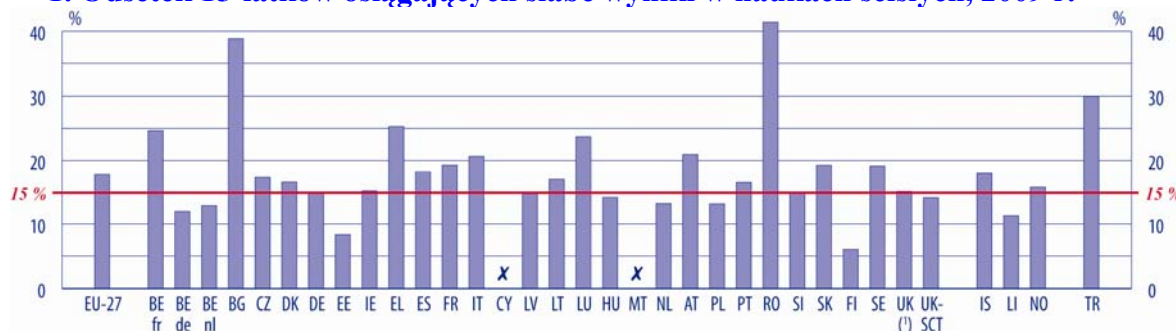
UK ⁽¹⁾ = UK-ENG/WLS/NIR

3. Krajowe wytyczne dotyczące metod radzenia sobie z problemem słabych wyników w matematyce, poziom podstawowy i średni I stopnia (ISCED 1 i 2), 2010/11

Nauki ścisłe:

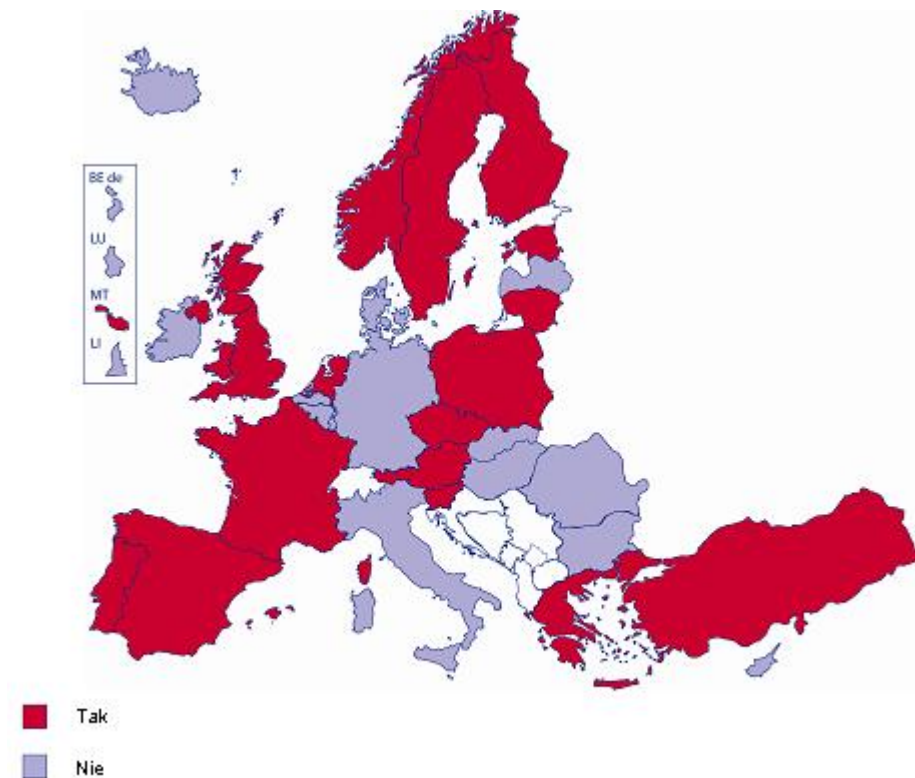
1. Odsetek 15-latków osiągających słabe wyniki w naukach ścisłych, 2009 r.

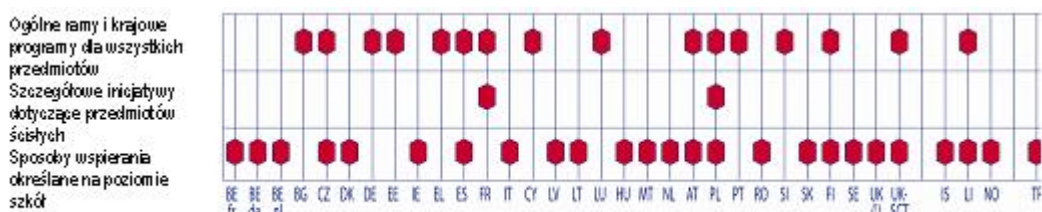
Źródło: OECD, baza danych PISA 2009 r.

Wskazany na wykresie poziom 15 % to unijny poziom odniesienia, który ma zostać osiągnięty do 2020 r.

2. Krajowe centra nauki lub podobne instytucje promujące edukację w zakresie nauk ścisłych, 2010/11

3. Wsparcie uczniów w zakresie przedmiotów ścisłych – poziom podstawowy i średni I stopnia (poziomy ISCED 1 i 2), 2010/11

UK ⁽¹⁾ = UK-ENG/WLS/NIR

Źródło danych: Eurydice.

24. OCHRONA ZDROWIA - Plan działania w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe: Komisja przedstawia 12 konkretnych działań na najbliższe pięć lat

Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe jest rosnącym problemem zdrowotnym w UE. Co roku około 25 tys. pacjentów umiera w UE w wyniku zakażeń wywołanych przez bakterie odporne na działanie leków, a związane z tym koszty – w formie wydatków na opiekę zdrowotną i strat wynikających ze spadku wydajności⁷ – wynoszą ponad 1,5 mld euro. W dniu 17 listopada 2011 r. Komisja Europejska przedstawiła obszerny plan działania w zakresie zwalczania

⁷ Wspólne sprawozdanie techniczne ECDC/EMA „The bacterial challenge: time to react” (Zagrożenie drobnoustrojami: czas na działanie). Szacunki oparte na bakteriach, które najczęściej oddziela się od krwi w Europie: http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Report/2009/11/WC500008770.pdf

oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe zawierający 12 konkretnych działań, które mają być realizowane w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi.

John Dalli, europejski komisarz ds. zdrowia i polityki konsumenckiej, powiedział: „Musimy podjąć szybkie i zdecydowane działania, jeżeli nie chcemy utracić możliwości korzystania ze środków przeciwdrobnoustrojowych jako podstawowego sposobu leczenia infekcji bakteryjnych u ludzi i zwierząt. Przedstawiane przez nas dzisiaj dwanaście konkretnych działań na najbliższe pięć lat może stanowić pomoc w ograniczaniu rozprzestrzeniania się oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i w opracowaniu nowych terapii przy użyciu tych środków. Aby działania te przyniosły sukces, konieczne jest połączenie wysiłków podejmowanych przez UE, państwa członkowskie, pracowników służby zdrowia, przemysł, rolników i wiele innych podmiotów”.

W nawiązaniu do tej wypowiedzi unijna komisarz ds. badań i innowacji, Máire Geoghegan-Quinn, stwierdziła: „Wynalezienie antybiotyków następnej generacji jest kwestią o zasadniczym znaczeniu, jeżeli chcemy uniknąć pogorszenia się sytuacji w walce z bakteriami i innymi czynnikami chorobotwórczymi, które są odporne na leki. Inwestycje w badania i innowację oznaczają najlepszą możliwą opiekę dla pacjentów. Komisja współpracuje z przemysłem i państwami członkowskimi UE, aby nadać tym inwestycjom priorytetowe znaczenie. Wysiłki te będą kontynuowane w ramach programu »Horyzont 2020«, który jest naszym przyszłym programem finansowania w zakresie badań naukowych i innowacji”.

- **Wzrost oporności**

Obejmujące całą UE dane opublikowane przez **Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC)** dotyczące oporności na antybiotyki wskazują, że w Europie rośnie oporność na antybiotyki ostatniej szansy. Dla przykładu można nadmienić, że oporność na czynniki chorobotwórcze, które często wywołują zapalenie płuc i zakażenia układu moczowego w szpitalach, wzrasta w całej UE, a w wielu krajach jest już utrwalona.

- **Działania priorytetowe**

Plan działania obejmuje siedem obszarów, w których środki są najbardziej konieczne:

- zagwarantowanie odpowiedniego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych u ludzi i zwierząt
- zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się zakażeń drobnoustrojami
- rozwijanie nowych, skutecznych środków przeciwdrobnoustrojowych lub zastępczych sposobów leczenia
- współpracę z międzynarodowymi partnerami w celu ograniczenia zagrożeń wynikających z oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe
- poprawę monitorowania i nadzoru w zakresie leczenia ludzi i zwierząt
- badania i innowację
- komunikację, kształcenie i szkolenia

Propozycja określa także 12 konkretnych działań mających na celu:

- podwyższenie poziomu wiedzy i świadomości w kwestii właściwego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych,
- wzmocnienie prawa UE w zakresie leków weterynaryjnych i pasz zawierających leki,
- wydanie zaleceń w sprawie rozsądnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w lekach weterynaryjnych, włączając w to sprawozdania z wykonania tych zaleceń,

- wzmocnienie prewencji i kontroli zakażeń w szpitalach, klinikach itp.,
- stworzenie instrumentów prawnych mających na celu wzmocnienie prewencji i kontroli zakażeń u zwierząt w ramach nowego prawodawstwa UE w dziedzinie zdrowia zwierząt,
- wspieranie nowych form współpracy w celu udostępnienia pacjentom nowych środków przeciwdrobnoustrojowych,
- wspieranie wysiłków zmierzających do zbadania potrzeb w zakresie nowych antybiotyków w weterynarii,
- stworzenie lub wzmocnienie wielostronnych oraz dwustronnych zobowiązań dotyczących prewencji i kontroli w zakresie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe,
- usprawnienie systemów nadzoru nad opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz spożyciem tych środków w formie leków przeznaczonych dla ludzi,
- usprawnienie systemów nadzoru nad opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz spożyciem tych środków w formie leków przeznaczonych dla zwierząt,
- usprawnienie i koordynację badań,
- lepsze informowanie opinii publicznej na temat oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

- **Informacje ogólne**

Środki przeciwdrobnoustrojowe obejmują **antybiotyki**, które są podstawowymi lekami stosowanymi u ludzi i zwierząt, i mogą być także wykorzystywane jako **środki odkażające, antyseptyczne i inne produkty higieniczne**. Ich stosowanie znacznie zmniejszyło zagrożenie występowania chorób zakaźnych. Antybiotyki stanowią niezbędne narzędzie w medycynie i są wykorzystywane w powszechnie przeprowadzanych zabiegach takich jak transplantacje czy chemioterapia.

Z upływem czasu bakterie uodporniły się jednak na działanie antybiotyków. Wyrazem tej oporności są przypadki zakażeń nabytych w szpitalu, infekcji dróg oddechowych, zapalenia opon mózgowych, chorób biegunkowych i zakażeń przenoszonych drogą płciową. Oporne bakterie mogą być przenoszone ze zwierząt na ludzi za pośrednictwem łańcucha żywnościowego lub poprzez bezpośredni kontakt.

Od lat dziewięćdziesiątych, kiedy to oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe uznano za poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego, Komisja zapoczątkowała wiele inicjatyw i działań w różnych sektorach, takich jak medycyna i weterynaria, żywność i pasze czy badania naukowe. Ogłoszony plan działania jest ostatnim z serii kroków podjętych przez Komisję w celu przeciwdziałania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

- **Więcej informacji znaleźć można na następujących stronach internetowych:**

http://ec.europa.eu/health/antimicrobial_resistance/policy/index_pl.htm

http://ec.europa.eu/research/health/infectious-diseases/antimicrobial-drug-resistance/index_en.html

<http://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/amr.htm>

<http://www.ecdc.europa.eu/en/Pages/home.aspx>

Strona internetowa komisarza Johna Dallego:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/dalli/index_en.htm

Strona internetowa komisarz Máire Geoghegan-Quinn:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/geoghegan-quinn/index_en.htm

25. ZMIANY KLIMATU – Poprawa unijnych przepisów dotyczących monitorowania emisji gazów cieplarnianych

Prawidłowe i aktualne dane dotyczące emisji gazów cieplarnianych są niezbędne do ustalenia, czy UE i państwa członkowskie są na dobrej drodze do osiągnięcia wyznaczonych celów w zakresie zmniejszenia emisji, a także dla opracowania nowych strategii przeciwdziałania zmianom klimatu. W dniu 23 listopada 2011 r. Komisja Europejska zaproponowała wprowadzenie przepisów, które w znacznym stopniu przyczynią się do poprawy monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych, w szczególności w celu spełnienia nowych wymagań wynikających z pakietu klimatyczno-energetycznego UE na lata 2013-2020.

Komisarz ds. działań w dziedzinie klimatu **Connie Hedegaard** stwierdziła: „Poprawa przejrzystości, koordynacji i jakości przekazywanych danych przyczyni się do lepszego monitorowania postępów w zakresie realizacji wytyczonych celów. Przedstawiony wniosek ułatwi monitorowanie i składanie sprawozdań dotyczących emisji związanych z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem (LULUCF) oraz pochodzących z transportu lotniczego i morskiego. Mamy nadzieję, że nowe przepisy będą stanowić wzór w kontekście międzynarodowych negocjacji w sprawie zmian klimatu i że staną się punktem odniesienia w zakresie przejrzystości działań w dziedzinie klimatu w krajach rozwiniętych”.

Na mocy decyzji przyjętej w 2004 r.⁸ UE i państwa członkowskie już teraz współpracują w zakresie monitorowania i sprawozdawczości w odniesieniu do emisji gazów cieplarnianych. Co roku sporządzają raporty o inwentaryzacji gazów cieplarnianych, które wykorzystywane są do oceny postępu w realizacji celów w zakresie redukcji emisji określonych w Protokole z Kioto. Oprócz tego gromadzą i publikują informacje na temat prognoz dotyczących emisji gazów cieplarnianych oraz na temat działań i środków podejmowanych w celu redukcji emisji.

Obecne przepisy w dużej mierze opierają się na wymogach wynikających z Protokołu z Kioto. Nowe rozporządzenie wzmacnia mechanizm monitorowania i sprawozdawczości zgodnie z wymogami pakietu klimatyczno-energetycznego z 2009 r. Idzie ono o krok dalej niż Protokół z Kioto, ponieważ zapewnia większą przejrzystość przekazywanych danych i informacji oraz gwarantuje dotrzymanie zobowiązań UE w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu.

Proponowane zmiany mają:

- ułatwić dalsze realizowanie innowacyjnej polityki UE w dziedzinie klimatu poprzez działania w zakresie redukcji emisji pochodzących z użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF), transportu lotniczego i morskiego oraz poprzez wspieranie adaptacji do zmian klimatu;
- pomóc UE i państwom członkowskim w śledzeniu postępów w działaniach zmierzających do osiągnięcia docelowych poziomów emisji na lata 2013-2020;
- poprawić jakość przekazywanych danych;
- zagwarantować, że UE i państwa członkowskie wywiązują się ze swoich obecnych i przyszłych międzynarodowych zobowiązań w zakresie monitorowania i sprawozdawczości. Chodzi m.in. o sporządzanie raportów w sprawie finansowego i technicznego wsparcia dla krajów rozwijających się, a także o dotrzymanie zobowiązań

⁸ Decyzja nr 280/2004/WE dotycząca mechanizmu monitorowania emisji gazów cieplarnianych Wspólnoty oraz wdrażania Protokołu z Kioto

wynikających z porozumienia kopenhaskiego z 2009 r. oraz z porozumień z Cancún z 2010 r.;

- wdrożyć zasady działania umożliwiające państwom członkowskim składanie sprawozdań na temat wykorzystania przez nie dochodów z aukcyjnej sprzedaży uprawnień do emisji w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji. Państwa członkowskie zobowiązały się do przeznaczenia co najmniej połowy dochodów uzyskanych w ten sposób na środki mające na celu przeciwdziałanie zmianom klimatycznym w UE i w krajach trzecich.

Zmiana mechanizmu monitorowania dotyczyć będzie zasad monitorowania i przekazywania sprawozdań o emisjach przez władze krajowe. Propozycja tych zmian musi jeszcze zostać zatwierdzona przez Radę i Parlament Europejski. Szczególne przepisy dla przedsiębiorstw dotyczące monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji pochodzących z instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji zostaną wprowadzane w ramach odrębnych przepisów wykonawczych (zob.

http://ec.europa.eu/clima/news/articles/news_2011110901_en.htm).

26. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Nowe działania na rzecz wzrostu gospodarczego, dobrych rządów i stabilności

Komisja Europejska intensyfikuje swoje działania na rzecz ożywienia gospodarczego, podejmując inicjatywy mające pomóc zaradzić trzem powiązanim wyzwaniom, jakie stoją przed UE, a w szczególności przed strefą euro. Chodzi o rozbieżne, ale ogólnie słabe wskaźniki wzrostu i zatrudnienia, zbyt słabą koordynację i dyscyplinę polityk budżetowych oraz niestabilność rynków długu państwowego, cierpiących na brak płynności. Przedstawiony w dniu 23 listopada 2011 r. pakiet zawiera cztery następujące elementy: roczną analizę wzrostu gospodarczego na 2012 r., określającą priorytety gospodarcze na nadchodzący rok; dwa rozporządzenia mające na celu wzmocnienie nadzoru gospodarczego i budżetowego w strefie euro; oraz zieloną księgę dotyczącą obligacji stabilności.

Komentując przyjęcie pakietu, przewodniczący Komisji, **José Manuel Barroso**, stwierdził: „Aby powrócić na ścieżkę wzrostu, państwa członkowskie muszą bardziej zdecydowanie zaangażować się w realizację reform strukturalnych, jak również zdecydować się na ściślejszą integrację strefy euro”. Dodał także: „Cele, jakie przyświecają temu pakietowi inicjatyw – wzrost gospodarczy, stabilność finansowa, dyscyplina budżetowa – są wzajemnie powiązane. Musimy realizować wszystkie z nich, jeśli chcemy przezwyciężyć obecną sytuację kryzysową i zbudować Europę, w której panuje równowaga między solidarnością i większą odpowiedzialnością.”

Główne przesłanie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2012 r. to konieczność intensywniejszych działań na rzecz skierowania Europy na właściwe tory i zapewnienia wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w obliczu pogarszającej się sytuacji gospodarczej i społecznej. W analizie wezwano UE i państwa członkowskie do skupienia się na pięciu najważniejszych celach: realizacji zróżnicowanej i sprzyjającej wzrostowi konsolidacji fiskalnej; przywróceniu normalnego kredytowania gospodarki; wspieraniu wzrostu gospodarczego i konkurencyjności; zwalczaniu bezrobocia oraz skutków społecznych kryzysu; oraz modernizacji administracji publicznej. Analiza zawiera wykaz rozpatrywanych obecnie lub przyszłych wniosków mających na celu pobudzenie wzrostu gospodarczego. Komisja pragnie,

aby wnioski te rozpatrywane były w trybie przyspieszonym na wszystkich etapach unijnego procesu legislacyjnego.

Dwa proponowane rozporządzenia dotyczące wzmocnionego nadzoru nad strefą euro opierają się na ustaleniach, jakie poczyniono przy okazji prac nad pakietem sześciu wniosków ustawodawczych („sześciopak”), które wejdą w życie w połowie grudnia. Ze względu na dużą współzależność państw należących do strefy euro wyraźnie unaocznioną przez obecny kryzys, Komisja proponuje, aby zwiększyć koordynację i nadzór procedur budżetowych we wszystkich państwach członkowskich strefy euro, a zwłaszcza w tych o nadmiernym deficycie, niestabilnych finansowo, poważnie zagrożonych taką niestabilnością, lub też objętych programem pomocy finansowej.

Zielona księga dotycząca obligacji stabilności stanowi natomiast wkład Komisji w ustrukturyzowanie ważnej debaty na temat wspólnej emisji długu w strefie euro. Przedstawiono w niej trzy warianty obligacji stabilności, wraz ze szczegółową analizą ich skutków finansowych i prawnych oraz jasnym harmonogramem kolejnych działań, nadając ramy tej debacie.

- **Kontekst**

W rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2012 r. przedstawiono to, co zdaniem Komisji powinno stanowić priorytety UE na następne 12 miesięcy w zakresie polityki budżetowej i reform strukturalnych. Analiza stanowi punkt wyjścia dla drugiego europejskiego semestru zarządzania gospodarczego. Jest ona przedstawiana już teraz, a nie w styczniu, aby zapewnić państwom członkowskim i instytucjom UE dostatecznie dużo czasu na zapoznanie się z nią. Rada Europejska ma przyjąć ją do wiadomości na swoim posiedzeniu w dniu 9 grudnia br., ale dokument ten jest przede wszystkim istotnym wkładem Komisji na wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej w dniach 1-2 marca 2012 r. Krajowe programy reform (dotyczące reform strukturalnych) oraz programy stabilności i konwergencji (dotyczące polityki budżetowej), które państwa członkowskie przedłożą wiosną, oraz nowe lub uaktualnione zalecenia dla poszczególnych krajów, jakie Komisja przedstawi w czerwcu, powinny być zgodne z priorytetami politycznymi przedstawionymi w rocznej analizie wzrostu gospodarczego. Nowe narzędzia nadzoru przyjęte w ramach „sześciopaku” będą również po raz pierwszy wykorzystane w ramach europejskiego semestru.

Proponowane rozporządzenie dotyczące wzmocnienia nadzoru nad polityką budżetową państw członkowskich należących do strefy euro nakłada na te państwa obowiązek przedstawiania projektów swoich budżetów każdego roku o tej samej porze i daje Komisji prawo dostępu do nich, a w razie potrzeby – wydania opinii na ich temat. Komisja może zażądać wprowadzenia zmian w przedstawionych projektach, jeżeli uzna je za poważnie niezgodne z zobowiązaniami politycznymi określonymi w pakcie stabilności i wzrostu. Cała ta procedura odbywałaby się publicznie, w celu zapewnienia pełnej przejrzystości. Rozporządzenie proponuje również stosowanie na bieżąco, przez cały cykl budżetowy, dokładniejszego monitorowania oraz wymogów w zakresie sprawozdawczości w stosunku do państw strefy euro objętych procedurą nadmiernego deficytu. Państwa członkowskie należące do strefy euro byłyby także zobowiązane do ustanowienia niezależnych rad budżetowych oraz opierania swoich budżetów na niezależnych prognozach.

Proponowane rozporządzenie dotyczące wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego w państwach należących do strefy euro, które są niestabilne finansowo lub

którym poważnie taka niestabilność zagraża, zapewniłoby, że nadzór nad państwami objętymi programem pomocy finansowej lub państwami poważnie zagrożonymi niestabilnością finansową byłby ścisły, przebiegałby według jasnych procedur i opierałby się na prawodawstwie UE. Komisja mogłaby decydować o tym, czy państwo członkowskie doświadczające poważnych trudności pod względem stabilności finansowej powinno zostać objęte wymogiem zwiększonego nadzoru. Rada z kolei mogłaby wydawać skierowane do takich państw członkowskich zalecenie o występowanie z wnioskiem o pomoc finansową.

W zielonej księdze dotyczącej obligacji stabilności analizuje się potencjalne korzyści i wyzwania trzech możliwych rozwiązań kwestii wspólnej emisji długu w strefie euro. Dokument przedstawia potencjalne skutki każdego z wariantów dla kosztów finansowania ponoszonych przez państwa członkowskie, europejskiej integracji finansowej, stabilności rynków finansowych i globalnej atrakcyjności rynków finansowych UE. W odniesieniu do każdego z wariantów rozpatrywane jest także niebezpieczeństwo ryzykownych zachowań, jak również konsekwencje w postaci zmian w Traktacie. Obligacje stabilności są postrzegane przez niektórych jako potencjalnie bardzo skuteczne, długofalowe rozwiązanie problemu długu państwowego, podczas gdy inni obawiają się, że zniosłyby one bodźce rynkowe do utrzymania dyscypliny budżetowej i zwiększyłyby niebezpieczeństwo ryzykownych zachowań. Komisja jednoznacznie wskazuje, że wszelkie zmiany w kierunku wprowadzenia obligacji stabilności byłyby możliwe i pożądane jedynie w przypadku jednoczesnego wzmocnienia dyscypliny budżetowej. Zakres takiego wzmocnienia musi być proporcjonalny do ambicji wybranego wariantu.

Dodatkowe informacje:

[Strona internetowa przewodniczącego Barroso](#)

[MEMO/11/820](#) – Zielona księga Komisji Europejskiej na temat możliwości wprowadzenia obligacji stabilności

[MEMO/11/821](#) – Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2012 r.– najczęściej zadawane pytania

[MEMO/11/822](#) – Zarządzanie gospodarcze – Komisja proponuje dwa nowe rozporządzenia w celu dalszego wzmocnienia nadzoru budżetowego w strefie euro

27. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Jesienna prognoza na lata 2011–13: zastój w gospodarce

Ożywienie unijnej gospodarki uległo zahamowaniu: znaczny spadek zaufania negatywnie wpływa na inwestycje i konsumpcję, niższa dynamika gospodarki światowej ogranicza możliwości eksportowe, a pilna potrzeba konsolidacji budżetowej obciąża popyt krajowy. Według najnowszych prognoz UE nie odnotuje wzrostu PKB jeszcze przez znaczną część 2012 r. Dla całego roku 2012 oczekuje się wzrostu na poziomie około ½ proc. W 2013 r. można się spodziewać nieco wyższego, choć nadal powolnego tempa wzrostu gospodarczego na poziomie około 1½ proc. Również na rynku pracy nie należy oczekiwać realnej poprawy – prognozowane jest utrzymanie się obecnej wysokiej stopy bezrobocia na poziomie około 9½ proc. Z kolei inflacja powinna powrócić w najbliższych kwartałach do poziomu poniżej 2 proc. Zakłada się kontynuację konsolidacji budżetowej, dzięki czemu deficyty publiczne powinny obniżyć się do poziomu nieco powyżej 3 proc. PKB do roku 2013, przy założeniu utrzymania obecnego kursu polityki.

Wiceprzewodniczący Komisji UE ds. gospodarczych i walutowych, **Olli Rehn**, stwierdził: „Gospodarka europejska popadła w zastój i nie można wykluczyć ponownej recesji. Wprawdzie zatrudnienie rośnie w niektórych państwach członkowskich, jednak w przypadku całej UE nie należy liczyć na realną poprawę sytuacji. Aby gospodarka mogła powrócić na ścieżkę wzrostu i oferować nowe miejsca pracy konieczne jest przywrócenie zaufania do stabilności finansów publicznych i systemu finansowego oraz przyspieszenie reform służących zwiększeniu potencjału wzrostu w Europie. Istnieje zasadnicza zgoda co do niezbędnych w tym celu działań politycznych, konieczne jest natomiast również ich rygorystyczne wdrożenie. Jeśli o mnie chodzi, to zamierzam niezwłocznie wykorzystywać nowe zasady dotyczącego zarządzania gospodarczego”.

- **Zastój gospodarczy**

Proces ożywienia gospodarczego uległ zahamowaniu. W ostatnich trzech miesiącach roku oczekiwana jest stagnacja PKB, która powinna się również utrzymać w kolejnych kwartałach. Perspektywy uległy pogorszeniu już z początkiem lata. Kryzys zadłużenia publicznego w państwach członkowskich strefy euro zaostrzył się. W centrum uwagi inwestorów znalazła się również zdolność obsługi zadłużenia przez inne rozwinięte gospodarki poza UE, a gospodarka światowa utraciła dotychczasową dynamikę. Ponieważ rosnąca niepewność negatywnie wpływa na perspektywy wzrostu, należy liczyć się z tym, że przedsiębiorstwa odłożą inwestycje na później lub całkiem z nich zrezygnują. Zakłada się, że gospodarstwa domowe wykażą większą wstrzeźliwość jeśli chodzi o wydatki konsumpcyjne, a w niektórych państwach członkowskich będą również w dalszym ciągu zmuszone do redukcji wysokich poziomów zadłużenia. Ponadto banki prawdopodobnie ograniczą akcję kredytową, co dodatkowo osłabi perspektywy dla inwestycji i konsumpcji. Coraz pilniejsza staje się konsolidacja finansów publicznych, gdyż obawy dotyczące ich długoterminowej stabilności wzrosły, obejmując również kraje, które dotychczas cieszyły się dobrą opinią. Osłabiona gospodarka realna, zachwiane finanse publiczne oraz podatny na zagrożenia sektor finansowy wydają się tworzyć błędne koło, w którym wzajemne oddziaływania poszczególnych elementów potęgują kryzys. Zaufanie i wzrost gospodarczy powrócą dopiero wtedy, gdy uda się przerwać to negatywne sprzężenie zwrotne.

Środki polityczne uchwalone na przestrzeni ostatnich kilku miesięcy powinny łącznie przyczynić się do ograniczenia do połowy 2012 r. niepewności wynikającej z kryzysu zadłużenia publicznego i kryzysu na rynkach finansowych, co pozwoli stopniowo „nadrobić zaległości” wynikające z odroczonej inwestycji i ograniczonej konsumpcji. Na rok 2012 prognoza wzrostu PKB wynosi 0,6 proc. dla UE i 0,5 proc. dla strefy euro. W roku 2013 wzrost PKB będzie nadal słaby i wyniesie 1,5 proc. w UE i 1,3 proc. w strefie euro. Żadnemu z państw członkowskich nie uda się uniknąć oczekiwanego spowolnienia, aczkolwiek utrzymają się między nimi znaczne różnice jeśli chodzi o tempo rozwoju gospodarki.

- **Tempo wzrostu gospodarczego nie wystarcza do poprawy sytuacji na rynku pracy**

Prognozuje się, że proces wzrostu zatrudnienia zostanie przerwany w 2012 r. Oczekiwane, począwszy od drugiej połowy przyszedłego roku, ożywienie tempa wzrostu PKB będzie zbyt skromne, by mogło stanowić silny impuls dla rynku pracy. Nie należy oczekiwać spadku bezrobocia w okresie objętym prognozą, przy czym nadal występują znaczne różnice pod względem sytuacji na rynkach pracy w poszczególnych państwach członkowskich.

- **Dalsza stopniowa poprawa stanu finansów publicznych**

Rok 2011 wyznacza punkt zwrotny w sytuacji finansów publicznych – przejście od stabilizacji do konsolidacji. Zgodnie z aktualną prognozą deficyt budżetowy w roku 2011 wyniesie 4,7 proc. PKB w UE oraz 4,1 proc. w strefie euro. Prognozowany na rok 2012 deficyt wyniesie 3,9 proc. w UE i 3,4 proc. w strefie euro. Powyższe prognozy nie uwzględniają dodatkowych środków na rzecz konsolidacji budżetowej, które są prawdopodobne, ale nie zostały jeszcze uchwalone. To techniczne założenie braku zmian w prowadzonej polityce może mieć w przypadku aktualnej prognozy dużo większe znaczenie niż zazwyczaj. Wychodząc z powyższego założenia, obliczona łącznie dla całej UE relacja długu publicznego do PKB osiągnie w roku 2012 szczytową wartość około 85 proc. i ustabilizuje się na tym poziomie w roku 2013. W strefie euro oczekuje się dalszego nieznacznego wzrostu wskaźnika zadłużenia przez cały okres objęty prognozą, przy czym w roku 2012 ma on przekroczyć 90 proc.

- **Niższa inflacja**

W 2011 r. głównym czynnikiem napędzającym inflację były ceny energii. Ponieważ prognozuje się ich stopniowy spadek, w 2012 r. można oczekiwać ograniczenia inflacji zasadniczej do poziomu poniżej 2 proc. Utrzymujący się zastój w gospodarce będzie w dalszym ciągu hamował presję cenową, a płace powinny wzrosnąć jedynie w nieznacznym stopniu.

- **Istotne zagrożenia dla perspektyw gospodarczych**

W obliczu słabego wzrostu PKB oczekiwanego zgodnie ze scenariuszem bazowym nie można wykluczyć ryzyka recesji. Główne zagrożenia, którymi obarczona jest prognoza, wynikają z obaw dotyczących zadłużenia publicznego, sytuacji branży finansowej oraz dalszego rozwoju handlu światowego. Możliwe są negatywne sprzężenia zwrotne – niska stopa wzrostu gospodarczego pogarsza sytuację zadłużonych państw, których słabość stanowi z kolei obciążenie dla kondycji sektora finansowego.

Z drugiej jednak strony zaufanie może zostać odbudowane szybciej niż się to obecnie zakłada, stwarzając możliwość szybszego ożywienia inwestycji i spożycia prywatnego. Gospodarka światowa może wykazać większą odporność niż założono w scenariuszu bazowym, co może mieć pozytywne skutki dla eksportu netto UE. Wreszcie bardziej wyraźny spadek cen surowców może zwiększyć dochody realne i konsumpcję.

Ryzyka dla prognozy inflacji wydają się zasadniczo zrównoważone.

Szczegółowe sprawozdanie jest dostępne na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2011_autumn_forecast_en.htm

28. OCHRONA KONSUMENTÓW - Unijne przepisy zapobiegą pożarom wywołanym niedopałkami i ocalał kilkaset osób rocznie

Niedopałki papierosów są jedną z najczęstszych przyczyn śmiertelnych pożarów w Europie. Z danych wynika, że wprowadzenie papierosów o zmniejszonym ryzyku wywołania pożaru (reduced ignition propensity – RIP) może zmniejszyć liczbę śmiertelnych ofiar pożarów o ponad 40%. Takie papierosy gasną same, a więc jest mniej prawdopodobne, że wywołają pożar. Ten środek bezpieczeństwa jest już stosowany w niektórych państwach na świecie (w USA, Kanadzie i Australii); w UE od kwietnia 2010 r. stosuje go Finlandia.

Od dnia 17 listopada 2011 r., kiedy w Dzienniku Urzędowym UE zostaną opublikowane nowe normy bezpieczeństwa, wszystkie papierosy sprzedawane w Europie będą musiały te wymogi spełnić. Rolą krajowych organów będzie egzekwowanie przestrzegania tego nowego środka bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Unijny komisarz ds. zdrowia i polityki konsumenckiej **John Dalli** powiedział: „Nie ma bezpiecznych papierosów, najbezpieczniej jest nie palić w ogóle! Niektórzy jednak decydują się palić papierosy. W tej sytuacji nowe normy bezpieczeństwa, które niebawem wejdą w życie, nałożą na producentów papierosów wymóg produkowania wyłącznie papierosów o zmniejszonym ryzyku wywołania pożaru, co potencjalnie ochroni setki obywateli przed zagrożeniem pożarowym.”

- **Ochrona obywateli przed zagrożeniem pożarowym**

Dane z państw członkowskich za lata 2003–2008 świadczą o tym, że co roku w UE dochodzi do ponad 30 tys. pożarów wywołanych niedopałkami papierosów. Ginie w nich ponad 1 tys. osób a 4 tys. odnoszą obrażenia. Doświadczenie Finlandii, gdzie liczba ofiar pożarów wywołanych niedopałkami papierosów zmniejszyła się o 43%, sugeruje, że w UE co roku można by uratować przed śmiercią blisko 500 osób.

Należy podkreślić, że **tytoń stanowi w Europie największe ryzyko zdrowotne, którego można uniknąć. Jest on przyczyną ponad pół miliona zgonów rocznie w UE.** Komisja jest stale zaangażowana w działania na rzecz „Europy wolnej od dymu tytoniowego”. W tym celu prowadzi kampanię pt. „[Eks-palacze – nic ich nie zatrzyma](#)”.

- **Na czym polegają nowe normy bezpieczeństwa?**

Zmiana wymagana na podstawie nowych norm bezpieczeństwa dotyczy **zmniejszenia zdolności zapłonu papierosów**, a więc możliwości wywołania pożaru przez pozostawiony niedopałek. Producenci bibulek papierosowych dokonali zmiany sposobu produkcji, która polega na **wstawieniu dwóch obręczy grubszego papieru w dwóch punktach wzdłuż papierosa**. Jeśli papieros zostanie pozostawiony bez nadzoru, palący się tytoń dotrze do jednej z tych obręczy i wówczas papieros powinien sam zgasnąć, ponieważ obręcz ta ogranicza dostęp powietrza / tlenu. Papieros RIP ma krótszy czas palenia się, co zmniejsza ryzyko zapalenia się mebli, pościeli lub innych materiałów.

- **Kontekst**

Nowe normy zostały opracowane na podstawie **dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów**, która zobowiązuje producentów do wprowadzania na rynek wyłącznie bezpiecznych produktów.

W 2008 r., po dyskusjach z państwami członkowskimi, przemysłem tytoniowym i producentami bibulek papierosowych oraz organizacjami pozarządowymi, Komisja Europejska określiła wymogi bezpieczeństwa, a następnie zwróciła się do Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN) o opracowanie właściwych norm, które będą stosowane przez państwa członkowskie do oceny zgodności z przepisami bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

- **Dodatkowe informacje**

http://ec.europa.eu/consumers/safety/prod_legis/index_en.htm

http://ec.europa.eu/consumers/safety/news/index_en.htm
http://ec.europa.eu/health/tobacco/policy/index_en.htm

29. SWOBODNY PRZEPIYW LUDNOŚCI - Wyniki sprawozdania Komisji: pozytywny ogólny wpływ na gospodarkę unijną mobilności pracowników z Bułgarii i Rumunii

Nowe sprawozdanie opublikowane 11 listopada 2011 r. przez Komisję Europejską podkreśla ogólną pozytywną rolę, jaką odegrali pracownicy mobilni z Bułgarii i Rumunii (UE-2) w kontekście gospodarki krajów przyjmujących. Pracownicy ci przyczynili się do uzupełniania zestawu umiejętności, jak również obsadzaniu wolnych miejsc pracy w sektorach i pracach dotkniętych brakiem siły roboczej, takich jak budownictwo, sektory usług gastronomicznych i domowych. Na podstawie szacunków wykazano także pozytywny wpływ swobodnego przepływu pracowników bułgarskich i rumuńskich na długoterminowy PKB Unii, który wzrósł o około 0,3% dla UE-27 (0,4% dla UE-15). Na podstawie badań nie stwierdzono żadnego znaczącego oddziaływania na kwestie bezrobocia lub wynagrodzeń pracowników lokalnych w krajach przyjmujących: na podstawie badań dotyczących UE-15 stwierdzono, że wynagrodzenia zmniejszyły się tylko o 0,28% w porównaniu do sytuacji bez mobilności pracowników z UE-2. W sprawozdaniu podkreślono również, że nie ma dowodów na nieproporcjonalne wykorzystywanie świadczeń przez obywateli UE mobilnych w ramach Unii i że wpływ obecnego zjawiska napływu pracowników w odniesieniu do krajowych finansów publicznych jest nieistotny lub pozytywny.

Podczas spotkania z dziennikarzami przy okazji konferencji w Wiedniu, **László Andor**, unijny komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego, podkreślił pozytywny wpływ mobilności mówiąc, że „mobilność między państwami członkowskimi oferuje prawdziwe możliwości i korzyści gospodarcze zarówno dla państw przyjmujących jak również dla całej UE. Zauważamy, że mobilność geograficzna uzależniona jest w znacznym stopniu od tendencji gospodarczych oraz dostępności miejsc pracy”. Wyraził on również zdecydowane życzenie zniesienia wszystkich ograniczeń na rynku pracy, dodając, że: „ograniczenie swobodnego przepływu pracowników nie stanowi odpowiedzi na problem wysokiego bezrobocia. To co naprawdę jest potrzebne to ukierunkowanie naszych wysiłków na stworzenie nowych możliwości pracy”.

Ze względu na mobilność spowodowaną rozszerzeniem, państwa przyjmujące, jak również państwa wysyłające, które tracą zdolności produkcyjne, mogą ponieść pewne koszty gospodarcze i społeczne. Komisja uważa jednak, że nawet jeśli poprzez ograniczenie mobilności pracowników uda się tymczasowo obniżyć część tych kosztów, zaburzenia na rynku pracy należy rozwiązywać w dłuższej perspektywie poprzez konkretne strategie polityczne. Dowody wskazują na to, że środki przejściowe miały ograniczony wpływ na mobilność unijną i że na rozkład przepływu pracowników w większym stopniu wpływają czynniki takie jak popyt na pracę oraz znajomość języków obcych. Na podstawie doświadczenia wyniesionego z rozszerzenia w 2004 r. stwierdzić można, że ograniczenie swobodnego przepływu pracowników może mieć negatywne konsekwencje, takie jak podwyższenie poziomu pracy nierejestrowanej. Głównymi państwami docelowymi dla osób migrujących z Bułgarii i Rumunii były Włochy i Hiszpania. Z [danych](#) wynika, że na koniec 2010 r. liczba obywateli Bułgarii i Rumunii (2,9 mln) będących rezydentami w UE-25 podwoiła się w stosunku do 2006 r. Jednocześnie jednak, obywatele UE-2 przebywający w państwach członkowskich UE-25 stanowią, w wartościach względnych, jedynie 0,6% całkowitej populacji UE-25. Najwięcej z nich przebywa na Cyprze

(4,1%), w Hiszpanii (2,2%) oraz we Włoszech (1,8%). Ponadto wskaźnik zatrudnienia w UE-2 (63%) zbliżony jest do wskaźnika zatrudnienia w UE-25 (65%). Od czasu spowolnienia gospodarczego obywatelom UE-2, którzy wyemigrowali ostatnio trudniej jest jednak znaleźć pracę: około 16% pozostawało bez pracy w 2010 r., w stosunku do 9% w 2007 r. Nie pozostawia wątpliwości fakt, że osoby migrujące ostatnio z UE-2 odegrały bardzo małą rolę w odniesieniu do kryzysu na rynku pracy, którego bezpośrednią przyczynę stanowi kryzys finansowy i gospodarczy, jak również problemy strukturalne rynku pracy.

Sprawozdanie Komisji będzie stanowić podstawę dla przeprowadzonego przez Radę przeglądu funkcjonowania w praktyce uzgodnień przejściowych dotyczących swobodnego przepływu pracowników bułgarskich i rumuńskich.

- **Kontekst**

Akt przystąpienia z 2005 r. umożliwił UE-25 czasowe ograniczenie swobodnego dostępu do krajowych rynków pracy pracownikom z Bułgarii i Rumunii w celu przygotowania pełnej mobilności siły roboczej w UE. Całkowity siedmioletni okres przejściowy podzielony został na trzy etapy:

Pierwsze dwa lata: przepisy krajowe pozostałych państw członkowskich regulują dostęp pracowników z Bułgarii i Rumunii do krajowych rynków pracy.

Następne trzy lata: państwa członkowskie mogą przedłużyć okres obowiązywania środków krajowych po powiadomieniu Komisji przed końcem pierwszego etapu, w przeciwnym razie obowiązuje prawo unijne umożliwiające swobodny przepływ pracowników.

Ostatnie dwa lata: państwo członkowskie utrzymujące krajowe środki pod koniec drugiego etapu może, w przypadku poważnych zakłóceń na swoim rynku pracy lub groźby takich zakłóceń oraz po powiadomieniu Komisji, nadal stosować te środki do końca siedmioletniego okresu, licząc od dnia przystąpienia.

W ramach okresu siedmioletniego klauzule ochronne umożliwiają państwu członkowskiemu ponowne wprowadzenie ograniczeń w przypadku wystąpienia poważnych zakłóceń na rynku pracy lub groźby takich zakłóceń.

Trwający obecnie drugi etap uzgodnień przejściowych zakończy się w grudniu 2011 r. W chwili obecnej dziesięć państw członkowskich (BE, DE, IRL, FR, IT, MT, NL, AT, LU, UK) ogranicza nadal dostęp do rynku pracy pracowników z Bułgarii i Rumunii. Mogą one utrzymać powyższe ograniczenia po dniu 31 grudnia 2011 r. tylko wtedy, jeśli do dnia 31 grudnia 2011 r. powiadomią Komisję o poważnych zakłóceniach (lub groźbie zakłóceń) na krajowym rynku pracy. Dostęp do hiszpańskiego rynku pracy został również ograniczony dla pracowników rumuńskich po zatwierdzeniu przez Komisję Europejską wniosku Hiszpanii w sprawie ograniczenia dostępu do krajowego rynku pracy dla pracowników rumuńskich do dnia 31 grudnia 2012 r. ze względu na poważne zakłócenia na krajowym rynku pracy.

Uzgodnienia przejściowe przestaną nieodwołalnie obowiązywać w dniu 31 grudnia 2013 r. Sprawozdanie KE w sprawie funkcjonowania uzgodnień przejściowych w zakresie swobodnego przepływu pracowników z Bułgarii i Rumunii znajduje się pod adresem: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=7204&langId=en>

Więcej informacji: <http://ec.europa.eu/social/free-movement-of-workers>

30. HANDEL - UE z zadowoleniem przyjmuje zakończenie negocjacji w sprawie przystąpienia Rosji do WTO

UE wyraziła zadowolenie z powodu zakończenia negocjacji dotyczących członkostwa Rosji w WTO. Pozytywną decyzję wydali w dniu 10 listopada 2011 r. jednogłośnie członkowie grupy roboczej ds. przystąpienia Rosji do WTO. Decyzja ta zamyka osiemnastoletni okres negocjacji i otwiera drogę do sformalizowania ich wyników poprzez przyznanie Rosji pełnego członkostwa w WTO. UE oczekuje obecnie, że uczestnicy ósmej konferencji ministerialnej WTO, która odbędzie się w dniach 15-17 grudnia tego roku, wyrażą jednomyślne polityczne poparcie dla przystąpienia Rosji do WTO.

Komisarz UE ds. handlu **Karel De Gucht**, stwierdził: „Jestem bardzo zadowolony z tego, że Rosja jest obecnie na najlepszej drodze do członkostwa w WTO. Jest to ważny krok zarówno w kontekście rozwoju gospodarczego Rosji, jak i dla wielostronnego systemu handlu. Odczuwam również satysfakcję, ponieważ Europa odegrała kluczową rolę w procesie osiągnięcia tego długofalowego celu. Oczekuję, że uczestnicy grudniowej konferencji ministerialnej WTO formalnie poprą przystąpienie Rosji do WTO.”

UE docenia znaczny wysiłek, jaki podjęła Federacja Rosyjska i jej partnerzy negocjacyjni, wypracowując porozumienie w najtrudniejszych kwestiach, które rozwiązano w ciągu ostatnich dni i tygodni. UE docenia także determinację, z jaką Gruzja i Rosja poszukiwały rozwiązań trudnych zagadnień w swoich stosunkach dwustronnych, i z wielkim zadowoleniem przyjmuje wysiłki rządu Szwajcarii, który odegrał w tym procesie kluczową rolę.

Przystąpienie Rosji do WTO ma duże znaczenie zarówno dla stosunków wielostronnych, jak i dwustronnych. Zintegrowanie Rosji ze światowym, opartym na określonych zasadach, systemem stosunków handlowych przyniesie korzyści samej Rosji, a także jej partnerom handlowym. Członkostwo Rosji w WTO jest szczególnie ważne dla UE, która jest największym partnerem handlowym tego kraju. Jesteśmy przekonani, że krok ten znacznie przyspieszy dalszy rozwój stosunków gospodarczych UE – Rosja. Członkostwo Rosji w WTO będzie także ważnym czynnikiem sprzyjającym pogłębianiu dwustronnej integracji gospodarczej, w tym poprzez zawarcie negocjowanej obecnie nowej umowy.

- **Kontekst**

Korzyści dla UE z przystąpienia Rosji do WTO:

Członkostwo otworzyłoby nowe perspektywy dla działających na rosyjskim rynku inwestorów i eksporterów z UE. Obniżeniu uległyby rosyjskie cła przywozowe, a poziomy cel wywozowych dotyczących szeregu podstawowych surowców podlegałyby ograniczeniom.

Przystąpienie do WTO poprawiłoby ogólny klimat biznesowy i inwestycyjny. Rosja przyjęłaby międzynarodowe normy dotyczące produktów oraz zasady WTO w szeregu dziedzin, takich jak procedury celne, przyznawanie licencji i własność intelektualna.

Przystąpienie do WTO oraz związane z tym faktem reformy gospodarcze przyczyniłyby się do zwiększenia przejrzystości i przewidywalności rosyjskiej gospodarki. Stanowiłoby to mocną zachętę dla przedsiębiorstw zagranicznych do zwiększenia inwestycji w Rosji – we wszystkich sektorach.

Dla Unii Europejskiej wejście Rosji do WTO ma szacunkową wartość 3 900 mln EUR.

- **Handel UE – Rosja: fakty i liczby**

Rosja jest trzecim najważniejszym partnerem handlowym UE po USA i Chinach. W 2010 r. udział Rosji w handlu UE wyniósł 8,6%.

UE jest największym partnerem handlowym Rosji (w 2010 r. handel z UE stanowił 45,8% rosyjskiej wymiany handlowej ogółem). W 2010 wartość łącznej wymiany handlowej z Rosją wyniosła 244 mld EUR (w porównaniu do 183 mld EUR w 2009 r.). W tym samym okresie przywóz z Rosji wzrósł o 31,4%, a wywóz z UE do Rosji – o 38,2%.

UE jest zdecydowanie najważniejszym inwestorem w Rosji. Szacuje się, że inwestycje UE stanowią ponad 75% ogólnej wartości inwestycji zagranicznych w Rosji.

- **Przydatne linki:**

Stosunki handlowe UE – Rosja:

<http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/bilateral-relations/countries/russia/>

Oświadczenie przewodniczącego Komisji Europejskiej José Manuela Barrosa dotyczące zawarcia umowy dwustronnej między Gruzją a Rosją w sprawie przystąpienia Rosji do Światowej Organizacji Handlu (WTO), 3 listopada 2011 r., [MEMO/11/759](#)

31. PODATKI I AUDYT - Kolejna pozytywna ocena audytorów dotycząca sprawozdań finansowych UE: stwierdzono poprawę w wielu obszarach płatności

Po raz czwarty z rzędu roczne sprawozdanie finansowe UE zostało pozytywnie zaopiniowane przez audytorów zewnętrznych. W odniesieniu do wydatków UE ogólny poziom błędu wynosi ponownie mniej niż 4 proc. Oznacza to, iż w 2010 r. zdecydowana większość płatności (co najmniej 96 proc.) była wolna od błędu kwantyfikowalnego.

Algirdas Šemeta, komisarz ds. podatków, unii celnej, audytu i zwalczania nadużyć finansowych, stwierdził: „Sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego potwierdza, że jesteśmy na właściwej drodze, nie znaczy to jednak, że zmniejszymy nasze starania mające na celu chronić budżet UE. Obecnie przygotowujemy nową generację funduszy unijnych. Jest to okazja do dalszej poprawy jakości wydatków UE oraz zapewnienia lepszego wykorzystania unijnego budżetu, zwłaszcza w obszarach polityki zarządzanych wspólnie z państwami członkowskimi. Będzie to także okazja do pokazania wszystkim podatnikom, że Komisja robi wszystko co w jej mocy, aby zapewnić należyte wydawanie i kontrolowanie pieniędzy publicznych.”

Zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału otrzymane wyniki dotyczące obszarów polityki zarządzanych przez Komisję stale ulegają poprawie, a poziom błędu nadal się obniża w takich obszarach działania jak badania, pomoc zewnętrzna, rozwój i rozszerzenie. W dziedzinie rolnictwa sytuacja jest nadal stabilna, z poziomem błędu bliskim pułapowi ustanowionemu przez Trybunał. Płatności bezpośrednie na rzecz gospodarstw rolnych, które wyniosły 39,7 miliardów euro, były wolne od istotnych błędów.

W zakresie polityki spójności – obszaru, w którym państwa członkowskie zarządzają bezpośrednio projektami mającymi na celu pobudzenie konkurencyjności i wzrostu regionów w

całej Europie – poziom błędów nieznacznie wzrósł w stosunku do wyników z 2009 r. Jest to częściowo spowodowane faktem, iż z budżetu na 2010 r. trzeba było sfinansować wiele programów, których realizację rozpoczęto w latach poprzednich. Zatem wielkość płatności podlegających złożonym zasadom kwalifikowalności znacząco wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększając tym samym ryzyko błędów.

W odniesieniu do polityki spójności poziom błędów utrzymuje się jednak sporo poniżej poziomu stwierdzonego w latach od 2006 do 2008, głównie dzięki ogólnej poprawie środków zapobiegawczych i naprawczych oraz bardziej restrykcyjnym przepisom w ramach zarządzania i kontroli w obecnym okresie programowania. Środki te są zasadniczo wdrażane w państwach członkowskich i regionach, w których odnotowuje się najwięcej błędów.

W zeszłym roku Komisja wielokrotnie sięgała po środki naprawcze, które ma do dyspozycji, takie jak przerwanie i zawieszenie płatności dla państw członkowskich, gdy miała wątpliwości co do sposobu wykorzystania pieniędzy. Przykładowo w 2010 r. Komisja tymczasowo zablokowała płatności w wysokości 2,15 miliarda euro w samym tylko Europejskim Funduszu Rozwoju Regionalnego. Od zeszłego roku regularnie korzystano z możliwości przerwania płatności i zastosowano ją już w ponad stu przypadkach. Ponadto w 2010 r. w całym budżecie odzyskano lub skorygowano 1,55 miliarda euro, co stanowi wzrost o 10 proc. w stosunku do 2009 r.

W odniesieniu do skuteczności systemów wykrywania i korygowania błędów Trybunał Obrachunkowy uważa, że mimo iż w przypadku niektórych rozdziałów systemy uznano za jedynie częściowo skuteczne, 90 proc. wszystkich błędów stwierdzonych w próbkach zostaje wykryte poza Komisją, na poziomie beneficjentów.

- **Kontekst**

Błędy nie oznaczają, że unijne pieniądze przepadają, są marnowane lub narażone na oszustwa. Gdy Trybunał Obrachunkowy nawiązuje do poziomu błędów, oznacza to, że należało nie wypłacać pieniędzy, ponieważ projekt nie spełnił wszystkich warunków, aby kwalifikować się do wsparcia finansowego UE, bądź też w procedurze związanej z projektem wystąpiły błędy. Na przykład zasady udzielania zamówień publicznych mogły nie być właściwie przestrzegane lub mogły wystąpić błędy w obliczaniu wydatków. W przypadku zaistnienia błędów przewidziano mechanizmy ich wykrywania i korygowania, a Komisja podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu ochrony unijnego budżetu / pieniędzy podatników.

Zgodnie z Traktatem (art. 317 TFUE) Komisja wykonuje budżet na własną odpowiedzialność. Jednak w ramach zarządzania dzielonego (w tym np. rolnictwa, rozwoju obszarów wiejskich, polityki regionalnej i polityki społecznej oraz programów w zakresie rybołówstwa stanowiących około 80 proc. unijnego budżetu), kontrole pierwszego stopnia przeprowadzane są przez organy krajowe. Opracowują one i wdrażają swoje własne systemy podlegające audytowi Komisji i Trybunału Obrachunkowego.

Komisja podjęła w swoich wnioskach wiele kroków w odniesieniu do nowej generacji programów (lata 2014-2020), aby dalej ulepszać zarządzanie funduszami UE. Obejmują one bardziej restrykcyjne środki naprawcze, w przypadku gdy państwa członkowskie nie zapobiegają nieprawidłowościom w odpowiednim czasie; nowy system monitorowania postępu w osiąganiu ustalonych celów oraz nowe ramy kontroli, które będą wymagać, aby krajowe instytucje zarządzające podpisały poświadczenie wiarygodności swoich sprawozdań

finansowych. Ponadto w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości przez Komisję lub Trybunał Obrachunkowy proponuje się, aby Komisja mogła anulować część lub całość wkładu UE w dany program i zażądać jego zwrotu od państwa członkowskiego. Oznaczałoby to, że państwa członkowskie traciłyby unijne fundusze, jeżeli nie stwierdziłyby i nie skorygowały nieprawidłowości przed złożeniem do Komisji wniosku o zwrot kosztów.

- **Dalsze działania**

Po opublikowaniu sprawozdania rocznego Trybunału Obrachunkowego Rada przedstawi Parlamentowi Europejskiemu zalecenie w kwestii udzielenia bądź nie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu. Na podstawie tego zalecenia Parlament Europejski będzie w maju 2012 r. głosować w sprawie swojej rezolucji dotyczącej udzielenia absolutorium w odniesieniu do budżetu 2010.

32. SPORT - UE pokazuje czerwoną kartkę dla przemocy i nietolerancji w sporcie

Komisja Europejska przyznała dotacje dla inicjatyw w dziedzinie zwalczania przemocy i nietolerancji w sporcie oraz na wsparcie funkcjonowania sportu w Europie. Dwanaście transnarodowych projektów otrzymało dotacje w wysokości od 125 tys. do 200 tys. EUR (szczegółowe informacje poniżej) w ramach pakietu „działań przygotowawczych”, mających stworzyć podstawy do wprowadzenia unijnego podprogramu w dziedzinie sportu. Celem tego podprogramu również będzie wspieranie oddolnych kampanii promujących aktywność fizyczną, włączenie społeczne poprzez sport i walkę z dopingiem.

Androulla Vassiliou, komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży, powiedziała: „Wspieranie sportu na poziomie lokalnym jest jednym z moich priorytetów. Bez środków finansowych z UE wiele cennych inicjatyw sportowych nie ujrzałoby światła dziennego. Bardzo się cieszę, że tych 12 projektów otrzyma wsparcie UE i życzę im powodzenia.”

Podstawowe informacje: Projekty finansowane w ramach „działań przygotowawczych” w 2011 r.

Wsparcie UE obejmuje dwa zakresy tematyczne:

- a) Zapobieganie i zwalczanie przemocy i nietolerancji w sporcie:** Wybrane projekty w tym obszarze zapewniają wsparcie innowacyjnych transnarodowych sieci zajmujących się prewencją oraz zwalczaniem przemocy i dyskryminacji. Ze środków UE finansowana jest wymiana dobrych praktyk między sektorem sportu, placówkami edukacyjnymi, organizacjami kibiców, organizacjami pozarządowymi oraz władzami krajowymi i lokalnymi, aby przyczynić się do poszanowania podstawowych europejskich wartości w sporcie.

Wsparcie otrzymały następujące projekty:

Nazwa	ELYS - Educational LABs for European Young Supporters (Laboratoria edukacyjne dla młodych kibiców w Europie)
Cele	Edukacja młodzieży w zakresie problemu przemocy w sporcie
Organizacja wiodąca	Komitet Regionalny CONI, Lombardia

Uczestniczące państwa	EL, ES, IE, IT, NL, NO, PT, RO, UK
Dotacja	200 000 EUR

Nazwa	Zapobieganie przemocy seksualnej w sporcie
Cele	Stworzenie sieci ekspertów i organizacji zapobiegających przemocy seksualnej w sporcie
Organizacja wiodąca	Deutsche Sportjugend im Deutschen Olympischen Sportbund e.V.
Uczestniczące państwa	DE, GR, NO, UK, CZ, ES, CY, DK, BE, SI
Dotacja	200 000 EUR

Nazwa	Zapobieganie i zwalczanie homofobicznej przemocy i nietolerancji w sporcie – Pride in Sport
Cele	Stworzenie sieci zapobiegającej homofobii w sporcie
Organizacja wiodąca	Europejska Federacja Sportowa Gejów i Lesbijek
Uczestniczące państwa	DE, FR, HU, SL, UK, organizacja na szczeblu europejskim
Dotacja ¹	160 000 EUR

Nazwa	Pro Supporters – Prewencja poprzez upodmiotowienie
Cele	Opracowywanie sposobów zwalczania przemocy i rasizmu w piłce nożnej za pośrednictwem programów zapobiegawczych dla kibiców w całej Europie
Organizacja wiodąca	Fonds Wiener Institut für internationalen Dialog und Zusammenarbeit
Uczestniczące państwa	AT, CZ, IE, UK, DE, NL, organizacje na szczeblu europejskim
Dotacja ¹	200 000 EUR

b) Promowanie innowacyjnych podejść w zakresie usprawnienia organizacji sportu w Europie Dobre zarządzanie jest warunkiem autonomii i samoregulacji organizacji sportowych. Wsparciem objęte są sieci transnarodowe mające na celu rozwój europejskiego wymiaru sportu. Celem tych sieci jest także wzmocnienie potencjału administracyjnego organizacji sportowych i podniesienie poziomu sportu wyczynowego w Europie. Wsparcie otrzymały następujące projekty:

Nazwa	Sport 4 Good Governance (S4G)
Cele	Wsparcie i doradztwo w zakresie dobrego zarządzania w organizacjach sportowych
Organizacja wiodąca	Biuro Europejskiego Komitetu Olimpijskiego przy UE
Uczestniczące państwa	BE, CR, CY, DE, DK, EE, HR, IT, NL, SI, CH, organizacja na szczeblu europejskim
Dotacja ¹	200 000 EUR

Nazwa	Dobre zarządzanie w sporcie na poziomie lokalnym
Cele	Podniesienie potencjału organizacyjnego
Organizacja wiodąca	Międzynarodowe Stowarzyszenie Sportu i Kultury
Uczestniczące państwa	CZ, DE, DK, EE, ES, FR, IT, IE, RO, UK, organizacja na szczeblu europejskim
Dotacja	200 000 EUR

Nazwa	Rozwój skoordynowanej sieci na rzecz trenerstwa sportowego w Europie (CoachNet)
Cele	Ustanowienie systemu koordynacji w celu udoskonalenia trenerstwa sportowego
Organizacja wiodąca	Leeds Metropolitan University
Uczestniczące państwa	DE, ES, FI, FR, HU, IE, NL, PT
Dotacja ¹	200 000 EUR

Nazwa	European Rugby League Governance Foundation Project
Cele	Rozwój wymiaru europejskiego w rugby league
Organizacja wiodąca	Europejska Federacja Rugby League
Uczestniczące państwa	CZ, DE, FR, IE, IT, LV, NL, SE, UK
Dotacja ¹	100 000 EUR

Nazwa	Poprawa zarządzania w piłce nożnej poprzez zaangażowanie kibiców i własność społeczną
Cele	Wzmocnienie struktury własności klubu przez kibiców
Organizacja wiodąca	Supporters Direct
Uczestniczące państwa	BE, DE, ES, FR, IT, PT, SE, UK
Dotacja ¹	200 000 EUR

Nazwa	Better Boards, Stronger Sport
Cele	Promowanie efektywności zarządów w organizacjach sportowych
Organizacja wiodąca	Sport and Recreation Alliance
Uczestniczące państwa	EE, FI, HU, IE, PL i transnarodowe sieci sportowe
Dotacja ¹	125 000 EUR

Nazwa	Działanie na rzecz dobrego zarządzania w międzynarodowych organizacjach sportowych
Cele	Zestawienie wytycznych i możliwych rozwiązań w zakresie poprawy zarządzania w międzynarodowych i europejskich organizacjach sportowych
Organizacja wiodąca	Duński Instytut Badań Sportu / Play the Game
Uczestniczące państwa	BE, CH, DE, DK, NL, SI, UK
Dotacja ¹	200 000 EUR

Nazwa	European ABC (Academy for Billiard Champions) on the way to Sport Excellence
Cele	Poprawa zdolności organizacyjnych i instytucjonalnych organizacji bilardowych
Organizacja wiodąca	Bułgarska Federacja Bilarda
Uczestniczące państwa	BG, CZ, PL, RO, SI
Dotacja ¹	130 000 EUR

¹ Kwoty zaokrąglone

- **Rola UE w sporcie**

Rolą UE jest wspieranie, uzupełnianie i koordynowanie działań państw członkowskich oraz rozwijanie europejskiego wymiaru sportu. Zgodnie z art. 165 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, UE „przyczynia się do wspierania europejskich przedsięwzięć w zakresie sportu, uwzględniając jego szczególny charakter, jego struktury oparte na zasadzie dobrowolności oraz uwzględniając jego funkcję społeczną i edukacyjną... [działanie UE] zmierza do rozwoju europejskiego wymiaru sportu, przez popieranie uczciwości i dostępności we współzawodnictwie sportowym oraz współpracy między podmiotami odpowiedzialnymi za sport, jak również przez ochronę integralności fizycznej i psychicznej sportowców, w szczególności tych najmłodszych”.

Proponowany unijny podprogram w dziedzinie sportu będzie częścią szerszego programu wspierania edukacji, szkolenia i młodzieży („Erasmus dla wszystkich”), który ma zostać przyjęty przez Komisję w tym miesiącu. Komisja zaproponowała finansowanie programu „Erasmus dla wszystkich” kwotą w wysokości 15,2 mld EUR w latach 2014-2020.

Więcej informacji:

Strona internetowa Androulli Vassiliou:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/vassiliou/index_en.htm

Strona internetowa dotycząca sportu:

http://ec.europa.eu/sport/index_en.htm

Opracowała:
Dr Magdalena Skulimowska⁹

⁹ Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.